

Estadística Econòmica

**Evolució
de les principals
macromagnituds de
l'economia catalana
1992-97**

Generalitat de Catalunya
Departament d'Economia
i Finances
**Direcció General
de Programació Econòmica**

Generalitat de Catalunya
**Institut d'Estadística
de Catalunya**

© Generalitat de Catalunya
Institut d'Estadística de Catalunya
1a. edició: Barcelona, març 1999
Tiratge: 400 exemplars
ISBN: 84-393-4690-5
Dipòsit legal: B-13.698-1999

Presentació

Aquesta publicació va ser dissenyada com un recull bàsic de l'estadística econòmica a Catalunya, amb el doble objectiu de disposar d'una visió panoràmica de l'economia catalana i d'un marc de comparació homogeni respecte a l'economia espanyola i europea. En el seu moment, va representar un canvi qualitatiu respecte a la informació disponible i, en el transcurs d'aquests últims sis anys, aquest llibre s'ha convertit en un petit inventari de l'estat de l'estadística econòmica i de la seva millora quantitativa i qualitativa. Els canvis més significatius han estat, en primer lloc, l'ampliació de l'estimació del producte interior brut (PIB), incorporant l'òptica de la demanda (consum privat, consum públic, formació bruta de capital, exportacions i importacions de béns i serveis). En segon lloc, la inclusió d'una síntesi d'informació estadística conjuntural referida a indicadors econòmics bàsics, que ha estat una línia de treball fructífera de l'Institut d'estadística de Catalunya (Idescat) i que permetia reforçar els seus canal de difusió específics. A partir d'aquest moment, la majoria de la informació disponible en aquest llibre també és susceptible de consulta a través d'internet i aquest mitjà de difusió ha de permetre ampliar el coneixement i la utilització d'una estadística rellevant per entendre i millorar la nostra societat.

El producte interior brut (PIB) de Catalunya se situa l'any 1997 en 14,9 bilions de pessetes, amb un creixement real d'un 3,9%. Aquesta dada mostra una acceleració important de l'activitat econòmica respecte a l'any anterior. La millora del clima econòmic ha estat general a tota Europa, però la intensitat de la recuperació s'ha mostrat superior a Catalunya que a Espanya i als principals països europeus. Així, el creixement de l'economia espanyola ha estat un 3,4%, mentre la mitjana de França, Alemanya i Itàlia en aquest període era un 2,2%. S'ha de destacar el gran dinamisme del consum privat (3,4%) i el manteniment d'una taxa d'inversió elevada, així com l'augment continuat de les exportacions. Des de la perspectiva de les branques d'activitat, la indústria ha estat el sector capdavanter (5,5%) gràcies l'impuls simultani de la demanda interna i externa. El sector serveis i la construcció, amb cert retard, han reafirmat aquest creixement a taxes més moderades. L'any 1997 el PIB per càpita és de 2,4 milions de pessetes, un 23,5% superior a la mitjana espanyola i un 6,4% inferior a la mitjana de la Unió Europea-15.

Per acabar, cal ressenyar que aquest treball és fruit de la col·laboració entre l'Institut d'Estadística de Catalunya i la Direcció General de Programació Econòmica, del Departament d'Economia i Finances. L'Idescat ha fet les estimacions de macromagnituds i d'alguns indicadors d'activitat i ha seleccionat les informacions de fonts alienes. Per la seva banda, la Direcció General de Programació Econòmica ha fet l'anàlisi dels principals resultats que es poden trobar en la primera part d'aquesta publicació.

Barcelona, setembre de 1998

Artur Mas i Gavarró
Conseller d'Economia i Finances

Presentació

Anàlisi dels principals resultats

L'economia catalana durant el 1997	11
L'economia europea i espanyola durant el 1997	28

1. Informació de síntesi

1.1 Principals macromagnituds de l'economia catalana. Valors absoluts	37
1.2 Principals macromagnituds de l'economia catalana. Taxes de variació	38

2. Macromagnituds: producte interior brut

2.1.1 Producte interior brut a preus de mercat. Per components de la demanda. Valors a preus corrents	41
2.1.2 Producte interior brut a preus de mercat. Per components de la demanda. Taxes de variació a preus constants	41
2.2.1 Producte interior brut a preus de mercat. Per branques d'activitat. Valors a preus corrents....	42
2.1.2 Producte interior brut a preus de mercat. Per branques d'activitat. Taxes de variació a preus constants	42
2.3.1 Valor afegit brut a preus de mercat . Per rendes distribuïdes i branques d'activitat. Valors a preus corrents	43
2.3.2 Valor afegit brut a preus de mercat . Per rendes distribuïdes i branques d'activitat. Estructura percentual	44
2.4.1 Valor afegit brut a preus de mercat per ocupat. Per branques d'activitat. Valors a preus corrents	45
2.4.2 Valor afegit brut a preus de mercat per ocupat. Per branques d'activitat. Índex total Catalunya = 100	45
2.4.3 Valor afegit brut a preus de mercat per ocupat. Per branques d'activitat. Taxes de variació a preus constants	45

3. Macromagnituds: renda bruta disponible i consum de les famílies

3.1.1 Renda bruta disponible i consum de les famílies. Valors a preus corrents	49
3.1.2 Renda bruta disponible i consum de les famílies. Índex base 1986 = 100	49
3.1.3 Renda bruta disponible i consum de les famílies. Taxes de variació a preus constants.	49
3.2.1 Renda bruta disponible de les famílies. Per principals components. Valors a preus corrents	50
3.2.2 Renda bruta disponible de les famílies. Per principals components. Ponderació de components	50
3.3.1 Renda bruta disponible i consum de les famílies per càpita. Valors a preus corrents	51
3.3.2 Renda bruta disponible i consum de les famílies per càpita. Índex base 1986 = 100	51
3.3.3 Renda bruta disponible i consum de les famílies per càpita. Taxes de variació a preus constants	51

4. Mercat de treball

4.1.1 La població en relació amb l'activitat. Valors absoluts.	55
4.1.2 La població en relació amb l'activitat. Taxes significatives.	55
4.1.3 La població en relació amb l'activitat. Taxes de variació.	55
4.2.1 Població ocupada. Per branques d'activitat. Valors absoluts	56

4.2.2 Població ocupada. Per branques d'activitat. Estructura percentual	56
4.2.3 Població ocupada. Per branques d'activitat. Taxes de variació	56
4.3.1 Població assalariada. Per branques d'activitat. Valors absoluts	57
4.3.2 Població assalariada. Per branques d'activitat. Taxes de salarització	57
4.3.3 Població assalariada. Per branques d'activitat. Taxes de variació	57
4.4.1 Població assalariada. Per tipus de contracte. Valors absoluts	58
4.4.2 Població assalariada. Per tipus de contracte. Estructura percentual	58
4.4.3 Població assalariada. Per tipus de contracte. Taxes de variació	58
4.5.1 Població assalariada. Per sector contractant. Valors absoluts	59
4.5.2 Població assalariada. Per sector contractant. Estructura percentual	59
4.5.3 Població assalariada. Per sector contractant. Taxes de variació	59

5. Preus i salaris

5.1.1 Índex de preus de consum. General i per grups. Taxes de variació de la mitjana anual	63
5.1.2 Índex de preus de productes industrials. Taxes de variació	63
5.1.3 Deflactor del comerç amb l'estranger. Índex base 1988 = 100	63
5.2.1 Deflactor del producte interior brut a preus de mercat. Per components de la demanda. Índex 1986 = 100	64
5.2.2 Deflactor del producte interior brut a preus de merca. Per branques d'activitat. Índex 1986 = 100	64
5.3.1 Guanyos salarials. Per branques d'activitat. Valors absoluts	65
5.3.2 Salaris pactats en convenis col·lectius. Per branques d'activitat. Taxes de variació	65

6. Sector exterior

6.1.1 Comerç amb l'estranger. Per grups de destinació. Valors a preus corrents.	69
6.1.2 Comerç amb l'estranger. Per grups de destinació. Estructura percentual.	69
6.2.1 Comerç amb l'estranger. Per àrees geogràfiques. Valors a preus corrents.	70
6.2.2 Comerç amb l'estranger. Per àrees geogràfiques. Estructura percentual.	70
6.3.1 Comerç amb l'estranger. Per seccions i principals subseccions de la CCAE-93. Valors a preus corrents.	71
6.3.2 Comerç amb l'estranger. Per seccions i principals subseccions de la CCAE-93. Estructura percentual.	72
6.4.1 Inversió estrangera. Per seccions de la CCAE-93 i procedència dels inversors. Valors a preus corrents.	73
6.4.2 Inversió estrangera. Per seccions de la CCAE-93 i procedència dels inversors. Estructura percentual.	74

7. Indicadors d'activitat

7.1.1 Índex de producció de productes industrials. Per principals subseccions de la CNAE-74. Taxes de variació.	77
7.1.2 Índex de producció de productes industrial. Per grups de destinació. Taxes de variació	77
7.1.3. Indicador de clima industrial. Per grups de destinació	78
7.1.4. Valor dels treballs duts a terme per empreses constructores	78
7.2.1. Índex de vendes en grans superfícies. Base 1983 = 100	79
7.2.2. Viatgers i pernoctacions en establiments hotelers. Per nacionalitats	79
7.2.3. Trànsit de passatgers i tràfic de mercaderies. Per ports i aeroports	79

8. Macromagnituds de l'economia espanyola

8.1 Principals macromagnituds de l'economia espanyola. Valors absoluts	83
8.2 Principals macromagnituds de l'economia espanyola. Taxes de variació	84
8.3 Producte interior brut a preus de mercat. Per components de la demanda. Espanya. Valors a preus corrents	85
8.4 Producte interior brut a preus de mercat. Per components de la demanda. Espanya. Taxes de variació a preus constants	85
8.5 Producte interior brut a preus de mercat. Per branques d'activitat. Espanya. Valors a preus corrents	86

8.6	Producte interior brut a preus de mercat. Per branques d'activitat. Espanya.	
	Taxes de variació a preus constants	86
8.7	Valor afegit brut a preus de mercat per ocupat. Espanya. Per branques d'activitat.	
	Índex total Espanya = 100	86
8.8	Renda bruta disponible i consum de les famílies. Espanya. Valors a preus corrents	87
8.9	Població ocupada. Espanya. Per branques d'activitat. Valors absoluts	87
8.10	Índex de preus de consum. General i per grups. Espanya.	
	Taxes de variació de la mitjana anual	87
8.11	Guanyos salarials. Espanya. Per branques d'activitat. Valors absoluts	88
8.12	Comerç exterior. Per grups de destinació. Espanya. Valors a preus corrents	88

9. Macromagnituds de l'economia de la Unió Europea

9.1	Principals macromagnituds econòmiques de la Unió Europea. Valors absoluts	91
9.2	Principals macromagnituds econòmiques de la Unió Europea. Taxes de variació	92

10. Gràfics comparatius de l'economia de Catalunya, d'Espanya i de la Unió Europea

10.1	Producte interior brut a preus de mercat. Taxes de variació a preus constants	95
10.2	Renda bruta disponible familiar per càpita. Taxes de variació a preus constants	95
10.3	Producte interior brut a preus de mercat per càpita. Segons la paritat de poder de compra	96
10.4	Producte interior brut a preus de mercat per càpita. Taxes de variació a preus constants ...	96
10.5	Renda bruta disponible familiar per càpita. Segons la paritat de poder de compra	97
10.6	Renda bruta disponible familiar per càpita. Taxes de variació a preus constants	97
10.7	Producte interior brut a preus de mercat per ocupat. Segons la paritat de poder de compra.	98
10.8	Producte interior brut a preus de mercat per ocupat. Taxes de variació a preus constants.	98
10.9	Consum de les famílies per càpita. Segons la paritat de poder de compra.	99
10.10	Consum de les famílies per càpita. Taxes de variació a preus constants.	99
10.11	Població activa. Taxes de variació.	100
10.12	Població activa. Taxa d'activitat	100
10.13	Població ocupada. Taxes de variació	101
10.14	Població ocupada. Taxes d'ocupació	101
10.15	Població desocupada. Taxes de variació	102
10.16	Població desocupada. Taxa d'atur.	102
10.17	Índex de preus de consum . Taxes de variació de la mitjana anual.	103
10.18	Deflactor del producte interior brut a preus de mercat. Taxes de variació	103
10.19	Exportacions. Taxes de variació a preus corrents	104
10.20	Importacions. Taxes de variació a preus corrents.	104

11. Annexos:

Annex 1. Definició de conceptes i font	109
Annex 2. Notes metodològiques	123
Annex 3. Revisions de les estimacions	131

Anàlisi dels principals resultats

L'economia catalana durant el 1997

1. El producte interior brut

El 1997 l'economia catalana obté un creixement del PIB del 3,9%, reemplant el ritme expansiu aturat el 1996. Queden així enrere les conseqüències adverses que van afectar l'economia del conjunt europeu la segona meitat de l'any 1995 i bona part de 1996, arran de les turbulències monetàries i la crisi de confiança en el procés de la unió econòmica i monetària. El redreçament dels principals desequilibris macroeconòmics pren el 1997 una especial rellevància i dibuixa un clima econòmic favorable a escala europea sota les expectatives d'assolir una àmplia participació de països en l'inici de la moneda única, com així s'ha fet realitat.

Des del vessant de la demanda, la represa de l'economia l'any 1997 té com a principal protagonista el consum privat amb un creixement del 3,4%, un impuls que no tenia feia anys, que ha estat possible gràcies a la millora del clima econòmic, en general, i de l'ocupació i la renda disponible, en particular. La recuperació de la formació bruta de capital és la resposta a unes expectatives econòmiques cada cop més propícies, que es materialitzen en un creixement de la inversió en béns d'equipament de l'11,4%; en canvi, la inversió en construcció palesa encara la inèrcia de la fase anterior, si bé aquesta dinàmica millora a mesura que avança l'any. El darrer component de la demanda interna, el consum públic, augmenta només un 0,6%, dins la tònica de control de la despesa pública que emmarca la política fiscal. D'aquesta manera, el conjunt de la demanda interna creix un 3,3% i aporta el 79,6% del creixement del PIB.

Quadre 1. Evolució del PIB per components de la demanda.

<i>Percentatge de variació interanual</i>		
	1996	1997
Demanda interna	1,5	3,3
consum privat	1,8	3,4
consum públic	0,2	0,6
formació bruta de capital		
béns d'equipament	3,7	11,4
construcció	0,4	2,5
Saldo exterior (*)	0,5	0,8
saldo amb l'estranger (*)	3,2	0,4
exportacions de béns i serveis	12,8	13,9
importacions de béns i serveis	3,6	11,2
saldo amb la resta d'Espanya (*)	-2,8	0,3
PIB pm	1,9	3,9

Font. Idescat.

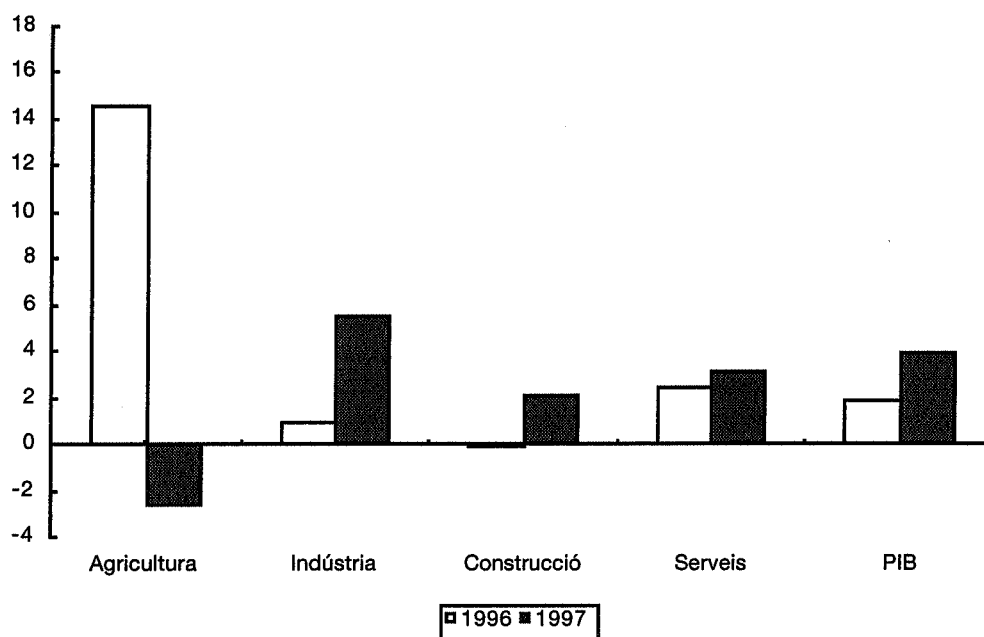
* Punts percentuals d'aportació al creixement del PIB.

El saldo exterior aporta al creixement del PIB el 20,4% restant: un 11,6% correspon al saldo de béns i serveis amb l'estranger i un 8,8% a l'obtingut en els intercanvis amb la resta d'Espanya. En aquests darrer cas, es produeix un canvi substancial respecte de 1996 quan la contribució d'aquests intercanvis va ser negativa en reduir-se el superàvit comercial de Catalunya amb la resta de comunitats

autònomes. Pel que fa al saldo comercial amb l'estranger, la contribució positiva de 1997 és força inferior a la que va tenir lloc el 1996, a conseqüència de la revifada de les importacions que ha frenat la reducció del dèficit comercial que manté l'economia catalana amb l'estranger. Les exportacions han continuat avançant a molt bon ritme, 13,9%, superior fins i tot a l'obtingut l'exercici anterior, de manera que les exportacions de béns i serveis ja sumen els darrers quatre anys un increment real acumulat del 75%.

Des del vessant de l'oferta, el PIB de 1997 s'ha caracteritzat per la millora de l'activitat en tots els grans sectors productius, llevat de l'agrari que té aquest any una lleu aportació negativa al conjunt del PIB.

Gràfic 1. Evolució del PIB per branques d'activitat. Taxes de creixement real.

Font. Idescat.

2. L'evolució de l'activitat econòmica per sectors productius

El sector agrari

Els resultats del sector agrari l'any 1997 mostren una reducció del valor afegit brut a preus de mercat del 2,6%. Aquest resultat és producte d'una disminució de la producció final agrària, combinada amb un increment de les despeses intermèdies de fora del sector. El comportament advers dels preus de mercat agrícoles han contribuït també, d'altra banda, al deteriorament el 1997 de la renda agrària, d'un 4,4% en valors corrents, segons assenyalen les dades del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca.

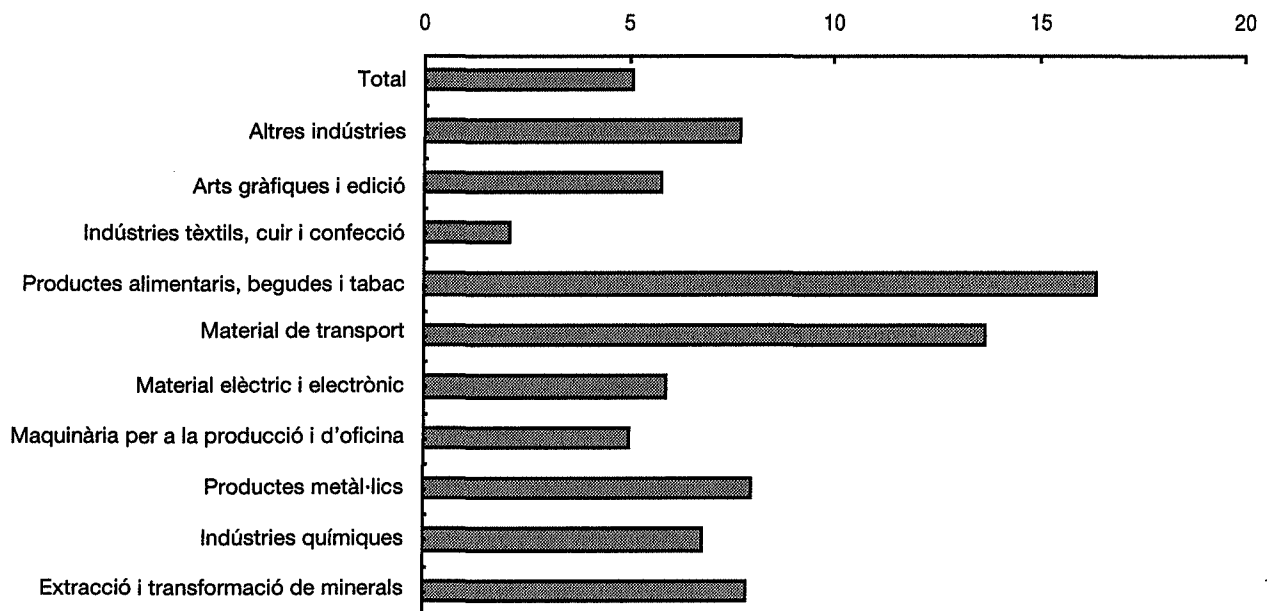
Pel que fa a la dinàmica de les diverses produccions agràries, el 1997 ha representat un pràctic estancament de la producció agrícola (creix un 0,5%), després del fort creixement l'exercici anterior, superior al 13%. És, per tant, en la producció final ramadera, on recauen l'any 1997 els resultats contractius de la producció del conjunt del sector. En efecte, la producció ramadera, que representa el 60% del total agrari, disminueix el 1997 un 2,1%, a causa dels efectes negatius dels brots de pesta porcina detectats aquest any. Finalment, la producció forestal, de molt menor importància econòmica, disminueix el 1997 un 0,9%.

El sector industrial

La dinàmica de creixement del sector industrial assoleix el 1997 valors rècord, amb un increment del valor afegit brut d'un 5,5%. Aquesta forta empenta de les activitats industrials es deu a la conjunció de l'embranchida de la demanda interna i al manteniment de la dinàmica expansiva de les exportacions. Els resultats de 1997 donen continuïtat al fort avenç de l'activitat que manifesta la indústria des de 1994, excepte el parèntesi de 1996, com es desprèn del vigor posterior del sector que, a hores d'ara, es fa també extensiu a la primera part de l'any 1998.

L'evolució de la producció industrial, mesurada per l'índex de producció de productes industrials, mostra el 1997 un creixement del 7,9%. Atenent la classificació de les activitats econòmiques, el major creixement del sector es manifesta en la indústria transformadora de metalls amb un augment del 10,2%. Dins d'aquesta, destaca, particularment, l'increment de la producció de material elèctric i electrònic, un 16,4%, i la de material de transport, un 13,8%. La producció de la indústria bàsica s'incrementa aquest exercici un 7,1%, amb les indústries químiques en cap, amb un creixement del 7,7%. Finalment, les altres indústries manufactureres augmenten conjuntament la seva producció en un 6,3%. Entre elles, cal assenyalar les d'arts gràfiques i l'edició, amb un creixement del 8%; les d'alimentació, begudes i tabac, que augmenten la producció en un 5,9%; i les de tèxtil, cuir i confeccions, que ho fan en un 5%.

Gràfic 2 . Evolució de la producció industrial per sectors* l'any 1997. Variació interanual de l'IPPI (%)

Font: elaboració amb dades Idescat.

* Agrupacions de la CNAE-74.

Segons la destinació econòmica dels béns, els adreçats a béns d'equipament encapçalen els de major creixement de la producció (9,7%); les estructures metàl·liques i material de transport creixen globalment un 13,2% i, la maquinària i altres béns d'equipament un 8,6%. La producció de béns de consum s'incrementa fins a un 7,6%, i finalment, els béns intermedis augmenten la producció un 7,5%.

Els resultats favorables de l'activitat industrial han tingut, finalment, la seva translació en el mercat laboral, amb un increment força elevat de l'ocupació industrial, del 6,9%, superior al creixement del VAB del mateix sector. Cal recordar, no obstant això, que el sector industrial acumulava una pèrdua pronunciada d'ocupació de feia anys. Així, l'inici de recuperació de l'ocupació industrial el 1995 es va veure ràpidament malmès per la pronunciada desacceleració de l'activitat industrial el 1996. Els resultats de 1997 han permès recuperar, amb escreix, aquests llocs, de manera que en acabar aquest any l'ocupació a la indústria és similar a la que hi havia a final de 1992.

El sector de la construcció

La dinàmica del sector de la construcció durant el 1997 mostra una tendència cada cop més positiva, recuperant-se de l'atonía de l'any anterior. Amb tot, en termes anuals el creixement del sector el 1997 és encara feble, del 2,1%.

Tant l'evolució del consum de ciment, com l'important creixement de l'ocupació laboral, donen constància de l'acceleració de l'activitat del sector en el decurs de l'any que s'intensifica més endavant durant els primers mesos de 1998.

La represa del sector el 1997 se centra en la construcció i rehabilitació d'habitatges, impulsada per les reduccions que experimenten els tipus d'interès i per la millora de l'ocupació i de la renda de les famílies. Per la seva part, els altres subsectors de la construcció no donen encara, el 1997, senyals de recuperació i no ha estat fins al 1998 que aquesta s'ha fet evident.

Gràfic 3. Treballs realitzats per les empreses constructores*.

Font. Idescat i Ministeri de Foment.

(*) Valor en pessetes corrents.

El sector serveis

En el sector serveis el creixement del valor afegit brut l'any 1997 ha estat el 3,1%, el mateix creixement de 1995, que es va interrompre el 1996 per la desacceleració de l'economia. El 1997 el sector serveis ha tingut una millora generalitzada en l'ample espectre de les seves activitats de mercat. En canvi, les activitats relacionades amb els serveis no adreçats a la seva venda depenents de la despesa pública, han restat limitades pel procés de consolidació fiscal dels pressupostos de les administracions públiques.

Els serveis a la venda o de mercat, s'han vist estimulats per la millora del clima econòmic en general. Així i més específicament, la recuperació del consum privat, ha incidit en les activitats de serveis personals i en les activitats comercials adreçades al consum privat; la recuperació de l'activitat econòmica, ha fomentat els serveis adreçats a les empreses i els diferents aspectes que giren al voltant d'un major ritme d'activitat, com la distribució comercial, els transports, les comunicacions, etc. i l'increment de la demanda turística ha incidit en l'ample conjunt d'activitats relacionades amb ella.

La demanda turística ha assolit el 1997 noves cotes amb prop de 18 milions de visitants estrangers i un increment del 7,2% en relació amb l'any anterior. Els resultats són, fins i tot, més favorables si es considera la dinàmica del nombre de turistes, és a dir, els visitants que pernocten al menys una nit a Catalunya. Aquest col·lectiu representa el 58,2% del total de visitants (de la resta, un 20% són excursionistes d'un dia i un 21,8% estan de pas cap a altres destinacions) i té un creixement de l'11,5%. Les principals zones turístiques han estat la Costa Brava i la Costa Daurada, per bé que la ciutat de Barcelona es consolida cada cop més com una de les principals destinacions dels estrangers a Catalunya, de manera que si es considera el nombre total de destinacions visitades (destinació principal més destinació secundària) Barcelona ocupa la primera posició i ha estat visitada per la meitat dels turistes.

**Quadre 2. Distribució del turisme*.
Per països emissors.**

França	31,7
Alemanya	17,0
Regne Unit	8,3
Països Baixos	7,3
Itàlia	6,4
Bèlgica	4,7
Andorra	4,1
Països nòrdics	2,6
Suïssa	2,6
Països ex URSS	1,8
Japó	1,6
EUA	1,4
Altres països	10,6
Total	100,0

Font. Generalitat de Catalunya. Dades de 1997.

* Visitants que pernocten a Catalunya almenys 1 nit.

Segons els països emissors, els majors increments de visitants en valors absoluts són els de França, Alemanya, Itàlia, Regne Unit, Itàlia i Rússia; aquest darrer país és el que té, d'altra banda, l'increment relatiu més important, seguit a distància pel Japó, Itàlia i els Estats Units. En sentit invers, cal parlar del descens de visitants dels Països Baixos i de Suïssa.

A la demanda turística procedent de l'estranger cal afegir la domèstica dels mateixos residents i la procedent de la resta de comunitats autònomes que en ambdós casos ha evolucionat positivament. Respecte al turisme procedent de la resta de l'Estat, aquest s'avalua en 3,5 milions de persones amb un total de 25 milions de pernoctacions l'any 1997. Aquests visitants provenen principalment d'Aragó, Madrid i València i la seva destinació principal ha estat la ciutat de Barcelona i la Costa Daurada.

3. La renda disponible i el consum de les famílies

La renda bruta familiar disponible presenta l'any 1997 una avenç del 4,7% en termes nominals i del 2,5% en valors reals un cop deflactada per l'índex de preus de consum. Aquesta evolució representa una acceleració respecte dels resultats de 1996 en què es va produir un fre al ràpid creixement experimentat el 1995.

Les remuneracions salarials, que experimenten un creixement nominal del 8%, tenen un paper fonamental en l'increment de la renda familiar disponible de 1997. El favorable comportament de l'ocupació assalariada, n'ha estat la causa principal. La dinàmica salarial hi ha incidit també, tot i que en menor mesura, amb un creixement del guany mensual en les activitats de mercat del 3,5% segons l'Enquesta de salaris.

L'excident brut d'explotació té el 1997 el mateix creixement que l'any anterior (5,7% nominal) i el mateix succeeix amb el conjunt de prestacions socials, que augmenten els dos anys un 3,7%.

El darrer capítol de recursos del compte de renda de les famílies, corresponent als interessos efectius, presenta el 1997 una disminució important, del 20,1%. La reducció d'aquest capítol, que està recollit en aquesta publicació en forma de saldo net entre els interessos rebuts i els pagats per les famílies, es deu als menors tipus d'interès vigents que es tradueix en uns ingressos inferiors, en tenir les famílies una posició creditora neta davant la resta de l'economia.

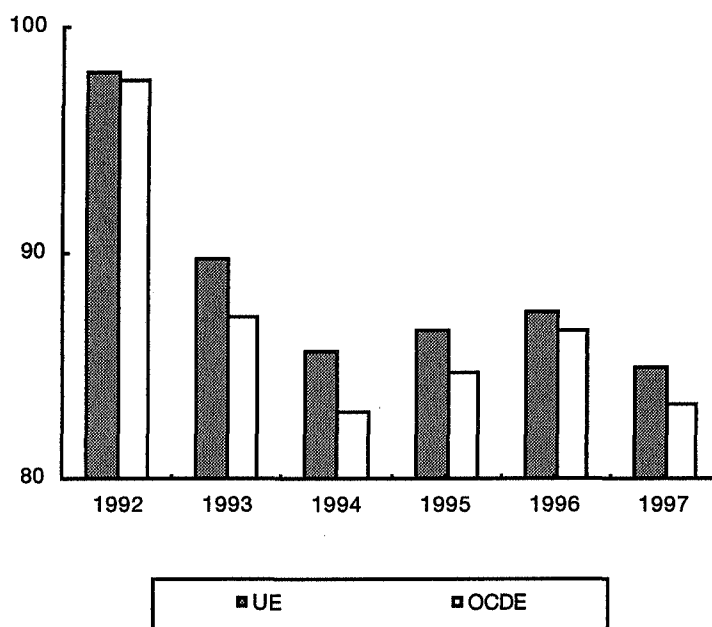
Pel que fa als usos del compte de renda, el conjunt de detraccions de 1997 augmenten globalment un 6,8%. Desagregadament, les cotitzacions socials creixen un 8,2% per l'efecte del major volum d'ocupació, mentre que els pagaments d'impostos sobre la renda i el patrimoni augmenten fins a un 7,4% i, la resta de components disminueixen un 11,6%.

La millora que experimenta la renda disponible de les famílies el 1997 ha incidit en un comportament a l'alça del consum privat que creix en termes reals d'un 3,4%, superant així la contenció que venia experimentant els darrers anys. A la major disponibilitat monetària derivada de l'increment de la renda disponible, s'hi han sumat altres factors que incideixen en la major predisposició al consum que s'observa en aquest any. D'una banda, la major riquesa de les famílies per la revalorització d'actius, sobretot els financers i, d'una altra, la reducció dels tipus d'interès i, en general, el clima de seguretat i confiança de les famílies arran de les millores en l'ocupació laboral.

4 El comerç de béns amb l'estranger

En l'any 1997 el saldo dels intercanvis de béns i serveis amb l'estranger és positiu i representa una aportació del 0,4% al creixement del PIB català. Aquesta millora recau, però, en els intercanvis de serveis turístics ja que l'aportació dels intercanvis de béns és negativa, a diferència del que va succeir el 1996. Així el dèficit comercial de béns ha augmentat el 1997 un 8,5% per la represa de les importacions, que s'havien mantingut molt moderades l'exercici anterior.

Gràfic 4. Evolució de la posició competitiva de Catalunya. Tipus de canvi efectiu real. Índex 1990 = 100.

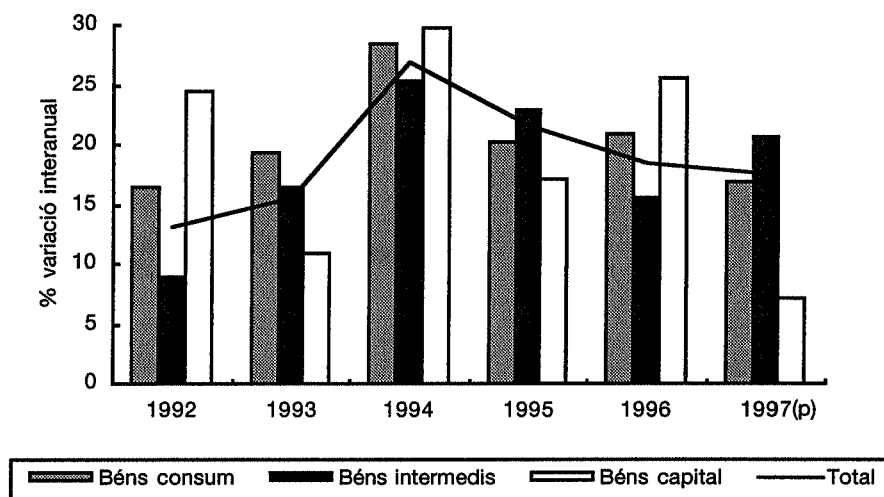

Font. Idescat.

Nota: Un descens de l'índex representa un guany de competitivitat i a l'inrevés.

Pel que fa a les exportacions de béns, el 1997 ha estat un altre any molt positiu amb un creixement nominal del 17,5%, que s'afegeix a la dinàmica expansiva de les vendes a l'exterior que es ve produint, especialment des de 1994 ençà. El 1997 l'apreciació del dòlar en els mercats internacionals ha tingut una influència positiva en aquests intercanvis quant als nivells de competitivitat de la pesseta. En relació amb la resta de monedes de la Unió Europea (UE), la pesseta també presenta guanys de competitivitat. Aquesta dinàmica es pot apreciar en l'evolució descendent dels tipus de canvi efectiu real de la pesseta, que són els tipus resultants de la correcció dels tipus de canvi nominal pel comportament relatiu dels preus industrials respecte dels àmbits de referència.

Gràfic 5. Evolució de les exportacions catalanes. Valors en pessetes corrents.

Font. Idescat.

Per àrees geogràfiques, el comerç intracomunitari és el que aplega l'augment absolut més important de les vendes. No obstant això, en termes relatius, l'increment més elevat correspon a les exportacions a l'Europa no comunitària amb un creixement del 40,5%. Les vendes a la UE creixen el 14,6% i les que s'adrecen fora del continent europeu augmenten un 19,4%. Dins la Unió, cal diferenciar el comportament expansiu de les vendes a Itàlia, Portugal i el Regne Unit, i el més moderat a Alemanya i, sobretot, a França que són els principals clients de les exportacions catalanes.

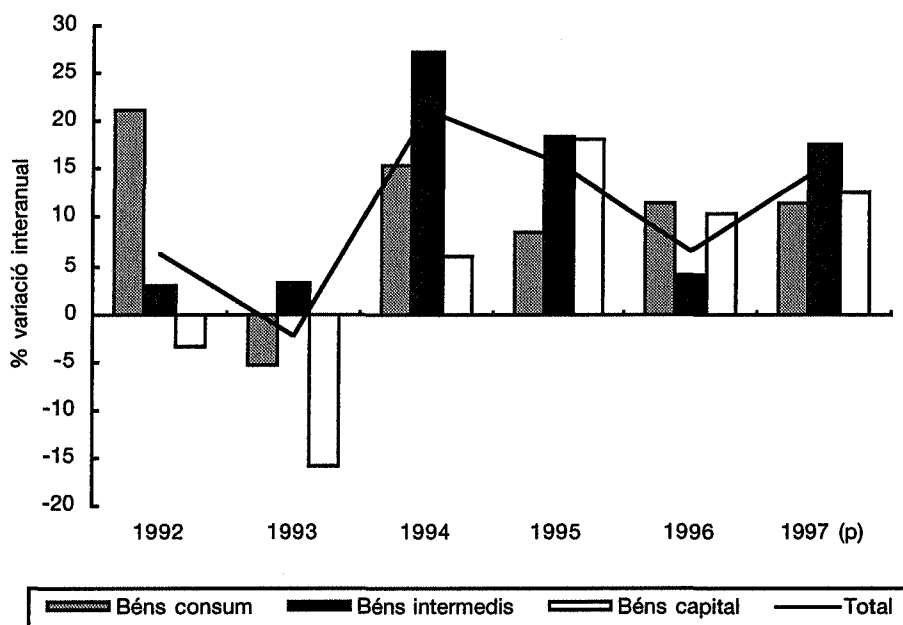
Atenent la destinació dels béns exportats, el principal canvi respecte a la dinàmica de l'exercici anterior és la notable desacceleració de les vendes de béns de capital. Les vendes de béns intermedis, que són els que tenen més pes dins del conjunt de les exportacions, prenen el 1997 més força i, finalment, les exportacions del conjunt de béns de consum es desacceleren lleugerament, tot i el comportament expansiu dels béns d'alimentació, begudes i tabac.

La classificació de les exportacions segons les activitats econòmiques a què corresponen, indiquen un comportament expansiu de les vendes de les indústries d'alimentació, begudes i tabac; amb un creixement nominal del 35,2%. Seguint l'ordre de major creixement relatiu, també cal fer esment les indústries químiques, amb un augment de vendes a l'estranger del 23,1%.

Finalment, la classificació de les vendes de productes industrials segons el nivell tecnològic incorporat, mostra que el 1997 un 17% d'aquests productes exportats corresponien a un nivell tecnològic alt, un 49,2% correspon a un de mitjà i un 33,9% està classificat com de baix nivell tecnològic.

En l'apartat d'importacions, la represa que experimenten el 1997 té el seu origen en la força de la demanda interior i també en la mateixa recuperació de la producció industrial que genera una major demanda de béns intermedis. El pes de les importacions de béns intermedis representa el 63,2% del total i són precisament aquestes importacions les que tenen el major creixement, el 17,5%. D'altra banda, les importacions de béns de consum creixen un 11,6%, i les de béns de capital un 12,7%.

Gràfic 6. Evolució de les importacions catalanes. Valors en pessetes corrents.

Font. Idescat.

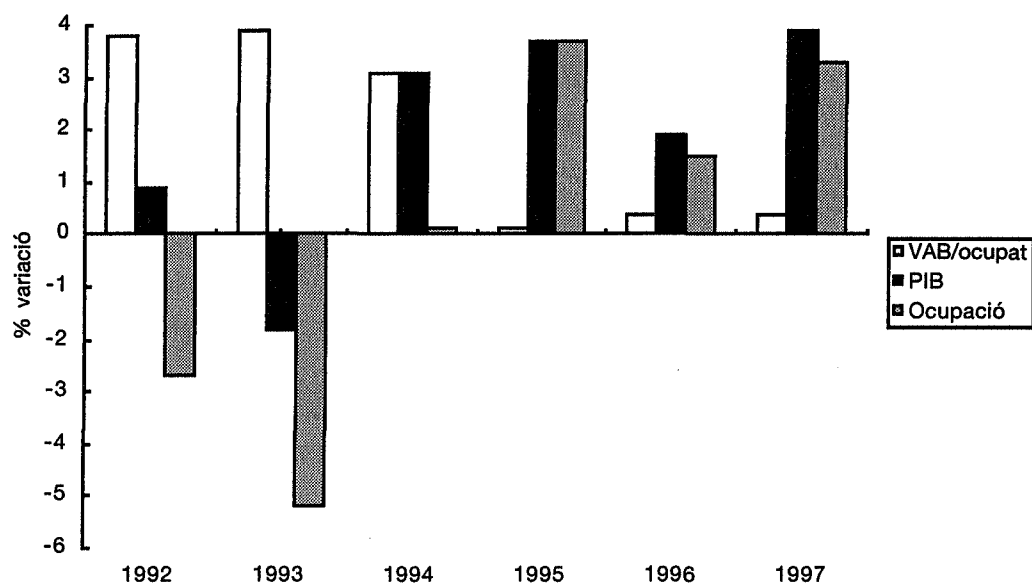
Segons la classificació d'activitats econòmiques, el major creixement de les importacions en termes relatius es produeix en les indústries tèxtils i de la confecció, i en les indústries químiques, amb creixements del 25,5% i del 17,8%, respectivament.

Geogràficament, el major creixement de les importacions té lloc a països no europeus, amb un increment global del 24,3% en termes corrents. Destaca el creixement d'importacions del 40% de l'àrea d'Amèrica central i del sud i de la Xina i dels Estats Units d'Amèrica. L'increment de les compres als països de l'Europa no comunitària ha estat del 15,4% i el de les fetes a la Unió Europea, de l'11,2%.

5. Mercat de treball

La recuperació de l'activitat econòmica durant el 1997 ha propiciat l'acceleració de l'ocupació que ha augmentat un 3,3%, 1,8 punts percentuals més que l'any anterior, segons les dades de l'Enquesta de població activa (EPA). La productivitat aparent del treball, mesurada com la ràtio VAB/ocupat, ha mantingut un increment moderat que coincideix amb el de l'any anterior (0,4%).

Gràfic 7. Evolució del PIB, l'ocupació i la productivitat.

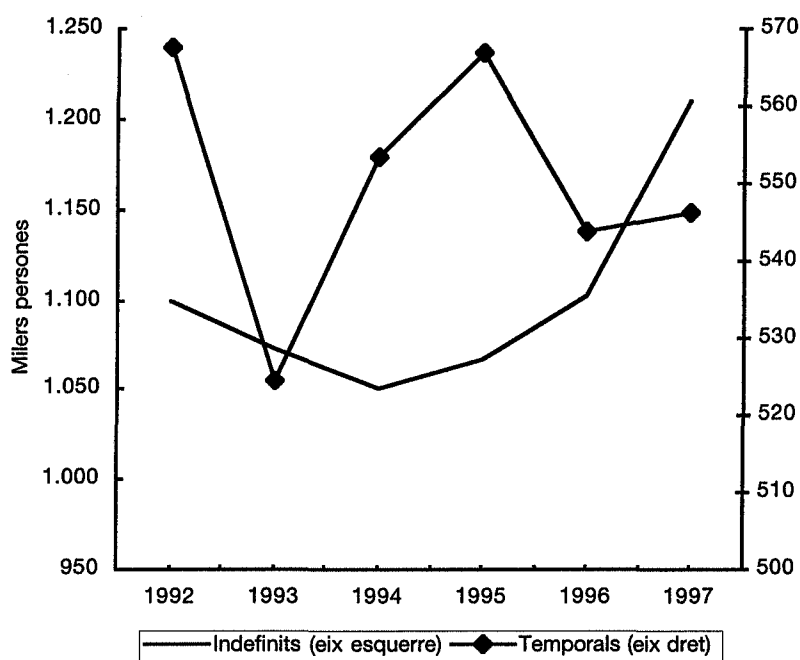

Font. Idescat i INE.

En termes absoluts, el nombre d'ocupats va créixer en 72.000 persones. El col·lectiu d'assalariats és el que mostra l'increment més important, 111.000 persones, mentre que els treballadors per compte propi van disminuir en 39.000. Aquesta evolució diferenciada fa que la taxa de salarització augmenti 2,5 punts i se situï en un 78,8%, un dels valors més elevats dels darrers anys. Els assalariats en el sector privat són els que han crescut més en termes absoluts (90.900 persones), però els treballadors del sector públic experimenten l'increment més important en termes relatius, un 8%, sobretot en el segon semestre de l'any.

El tret més destacat, però, és el fort impuls dels contractes indefinits: 96 de cada 100 nous assalariats tenen un contracte fix. En efecte, el ritme de creixement dels llocs de treball amb caràcter indefinit ha estat molt elevat, un 9,7% de mitjana anual, enfront dels contractes temporals que s'han mantingut gairebé estabilitzats. La ràtio de temporalitat (contractes temporals sobre el total d'assalariats) baixa fins un 31,1%, per sota del valor de 1996 que era un 33%. Sens dubte, aquesta trajectòria positiva de la contractació estable ha estat afavorida pel pacte laboral signat per sindicats i empresaris el mes de maig de 1997. D'entre les principals mesures aprovades destaquen: la introducció d'una nova modalitat de contractació indefinida per determinats col·lectius, amb un cost d'acomiadament improcedent inferior al dels contractes indefinits ordinaris; la redefinició de les causes que poden donar lloc a un acomiadament procedent per raons objectives i, finalment, la delimitació dels supòsits d'utilització dels contractes temporals causals a través dels convenis col·lectius. En paral·lel a aquest acord, el Govern va aprovar una sèrie d'incentius addicionals per als contractes indefinits que, bàsicament, es materialitzen en bonificacions en les quotes a la Seguretat Social.

Gràfic 8. Evolució de l'ocupació per tipus de contracte.

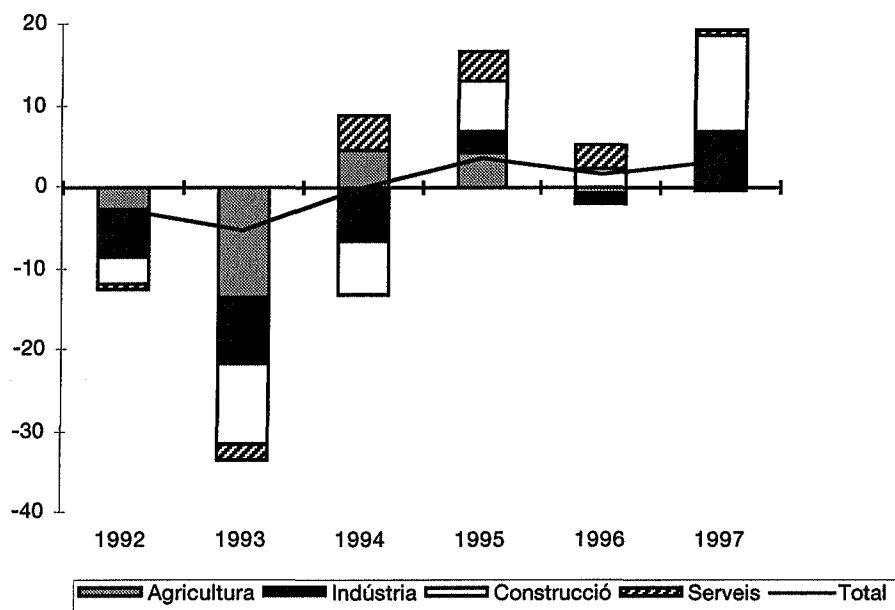

Font. INE.

Pel que fa al tipus de jornada, l'any 1997 es registra un canvi de tendència ja que el nombre de contractes a temps parcial presenta un descens d'un 0,8%, després de sis anys d'evolucions molt positives. Els contractes de jornada completa, en canvi, augmenten un 3,7%. Això fa que el pes dels contractes a temps parcial sobre el total disminueixi en relació amb l'any anterior i se situï en un 8,6%, a molta distància encara de la mitjana dels països de la Unió Europea.

Per branques d'activitat, tots els sectors han contribuït positivament a l'increment de l'ocupació amb l'excepció de l'agricultura. Cal esmentar especialment el sector industrial, que és el que experimenta un increment més important en termes absoluts (42.000 noves ocupacions) i concentra 58 de cada 100 llocs de treball nous. En termes relatius, el sector de la construcció és el que es mostra més dinàmic, ja que crea ocupació a un ritme anual d'un 11,8%. En els serveis, en canvi, es registra una situació de pràctica estabilitat, amb un augment de l'ocupació de tan sols un 0,7%. Tenint en compte l'evolució de l'ocupació i de l'activitat de cada branca productiva es pot comprovar com els serveis són l'únic sector que presenta una evolució positiva de la productivitat aparent del treball, amb un avenç d'un 2,4% en relació amb l'any 1996. La resta de sectors mostren variacions de signe negatiu, en especial el sector de la construcció amb un retrocés del valor afegit brut per ocupat d'un 8,7%.

Gràfic 9. Aportació al creixement de l'ocupació per sectors.

Font. INE.

Quant a l'atur, segons l'EPA l'any 1997 s'observa un descens d'un 8,9% en el nombre d'aturats. Això significa que s'ha produït un descens de l'atur de 44.700 persones, xifra molt notable que tan sols es va superar l'any 1989. Per sexes, la reducció més important correspon als homes (36.000 aturats menys), mentre que per edats, el col·lectiu d'entre 16 i 24 anys és el que presenta una davallada més significativa, tant en termes absoluts com relatius.

L'augment de l'ocupació i la disminució del nombre d'aturats determinen l'evolució de la població activa que va augmentar un 1%, 7 dècimes més que l'any anterior. La taxa d'activitat se situa en un 53%, el nivell més elevat des que es publica l'EPA. Aquesta evolució ha estat possible perquè ha prosseguit l'increment de la taxa d'activitat femenina i perquè s'ha aturat el descens de la taxa masculina, després de sis anys de caigudes consecutives. La taxa d'atur queda situada en el 17,1% de la població activa, 1,7 punts per sota de la de 1996. Cal destacar que la taxa d'atur dels joves de 16 a 24 anys és la que presenta la reducció més important (de 4 punts en un any), tot i que encara continua en un nivell molt elevat.

6. Preus i salaris

Durant el 1997 s'ha accentuat el procés de reducció dels preus i la taxa d'inflació mesurada per l'índex de preus de consum (IPC) s'ha situat en nivells mínims històrics. La variació mitjana de l'IPC ha estat un 2,2%, 1,7 punts per sota de la de l'any anterior. En el conjunt de l'Estat l'increment de preus ha estat lleugerament inferior, del 2% en la mitjana anual, la qual cosa ha permès que l'Estat espanyol acomplís el criteri de convergència en matèria de preus que requeria l'accés a la Unió Monetària.

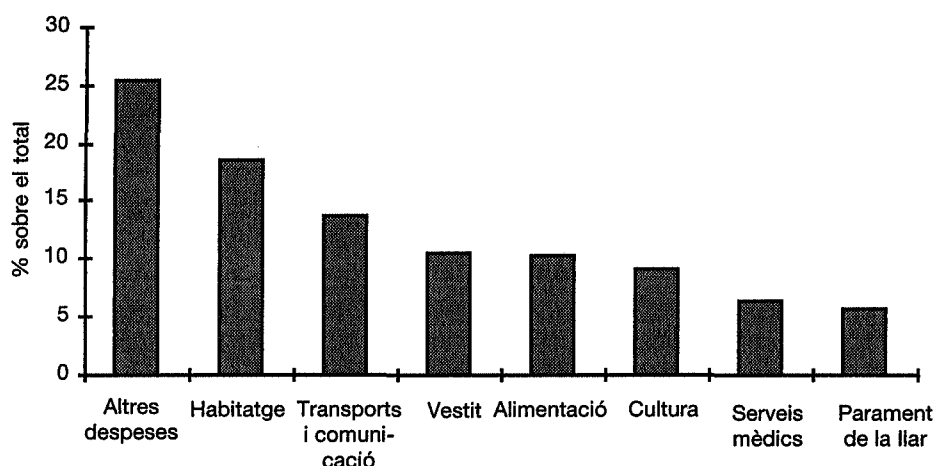
Les condicions macroeconòmiques favorables, juntament amb un context internacional d'estabilitat de preus han propiciat una situació en què es compatibilitzen els guanys en el terreny de la inflació amb uns elevats ritmes de creixement de la demanda i de l'activitat.

El bon comportament dels preus al llarg de 1997 s'explica per un conjunt de factors de caràcter molt divers. En primer lloc, es poden destacar una sèrie d'elements de tipus conjuntural, entre els que destaquen el bon comportament dels preus agraris, derivats de les bones collites d'alguns productes, i la moderada evolució dels preus de les primeres matèries en els mercats internacionals.

En segon lloc, és important el paper exercit per les polítiques econòmiques, monetària i fiscal, sobretot per la seva influència en la formació de les expectatives dels agents econòmics. En tercer lloc, també s'han de tenir en compte els efectes de les polítiques liberalitzadores que en augmentar la competència, contribueixen a la moderació dels preus. D'entre les mesures liberalitzadores portades a terme durant el 1997 cal fer esment de les aplicades en el sector de les telecomunicacions, en matèria de sol i d'habitatge. Finalment, des del punt de vista de la formació de preus, la moderació salarial i la reducció dels costos financers també han contribuït a la moderació de preus.

La trajectòria de l'IPC al llarg de l'any no ha estat uniforme i es pot distingir clarament entre el primer i el segon semestre. En els primers mesos de l'any es va viure a una desacceleració dels preus molt intensa, superior al que es preveia en un primer moment, com a resultat d'elements de caràcter extraordinari. La bona campanya agrícola de l'any anterior, l'abaratiment del preu del petroli en els mercats internacionals, la contenció d'alguns preus administrats i l'inferior creixement dels impostos indirectes en relació amb l'any anterior; van permetre situar la variació de l'IPC en un mínim històric en el mes de maig (1,7%). En deixar d'actuar aquests factors de caràcter transitori l'IPC va interrompre la seva trajectòria descendent i en els mesos d'estiu s'hi van afegir altres circumstàncies que van propiciar la repuntada dels preus, com és el cas de la forta apreciació del dòlar, que fa pujar els preus dels productes importats, i de l'increment dels preus d'alguns serveis relacionats amb el turisme.

Gràfic 10. Contribució dels grups de despesa al creixement de l'IPC general. Any 1997.

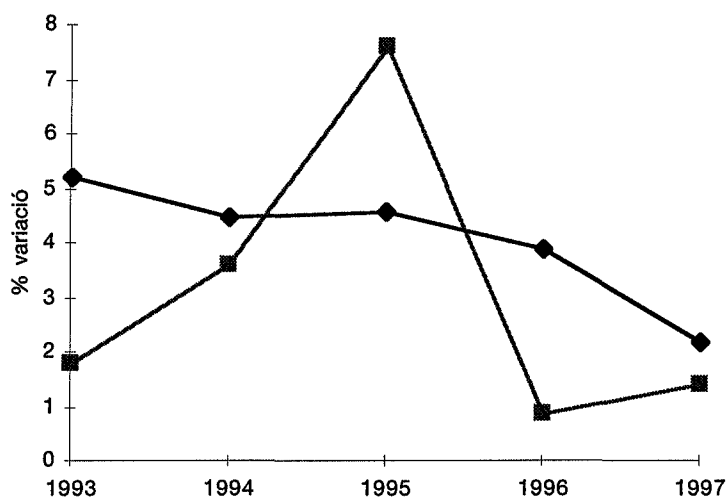
Font. Elaboració amb dades de l'INE.

L'evolució per components de la despesa també ha estat heterogènia. L'alimentació es destaca com el grup que ha experimentat un descens més destacat en relació amb l'any anterior: passa d'un 4,4% el 1996, a un 0,8% el 1997. La reducció més important té lloc en la primera part de l'any ja que durant el darrer semestre s'observa un esgotament del procés de caiguda dels preus d'alguns productes (com l'oli d'oliva) i un notable augment del preu del tabac. El parament de la llar també ha moderat força la trajectòria dels seus preus en relació amb l'any anterior (l'increment és 2,7 punts inferior al de l'any 1996) així com el grup de transports i comunicacions. Ambdós components, juntament amb l'alimentació, tenen una evolució de preus inferior a la de l'índex general. En canvi, els que experimenten un creixement de l'IPC per sobre del general són l'epígraf d'altres despeses, els serveis mèdics i l'habitatge. Finalment, l'índex del vestit i de la cultura registren el mateix augment que el general.

Si es considera conjuntament l'increment de preus de cada grup de despesa amb el seu pes dins la cistella de la compra s'obté la contribució al creixement de l'IPC general de cada component. El grup d'altres despeses explica una quarta part de l'increment general de preus. Aquest apartat inclou, entre d'altres, els subgrups de restaurants, bars, cafeteries i hotels, i els de serveis turístics, ambdós amb una repercussió important sobre el creixement l'IPC general. L'habitatge apareix com el segon grup que més contribueix a explicar l'augment mitjà de preus. L'epígraf de transports i comunicacions,

tot i experimentar un creixement mitjà dels preus relativament moderat, té una contribució significativa (sobretot pel que fa al subgrup d'utilització de vehicles) atès el seu pes dins la cistella de la compra. L'alimentació, que és el component que més pondera dins del total, té una contribució menor que altres grups que s'explica per la intensa moderació de preus registrada el 1997. De fet, per subgrups, els aliments i les begudes no alcohòliques tenen una contribució negativa, mentre que el tabac apareix com un dels subgrups que més contribueixen al creixement de l'índex general.

Gràfic 11. Evolució de l'IPC i de l'IPPRI.

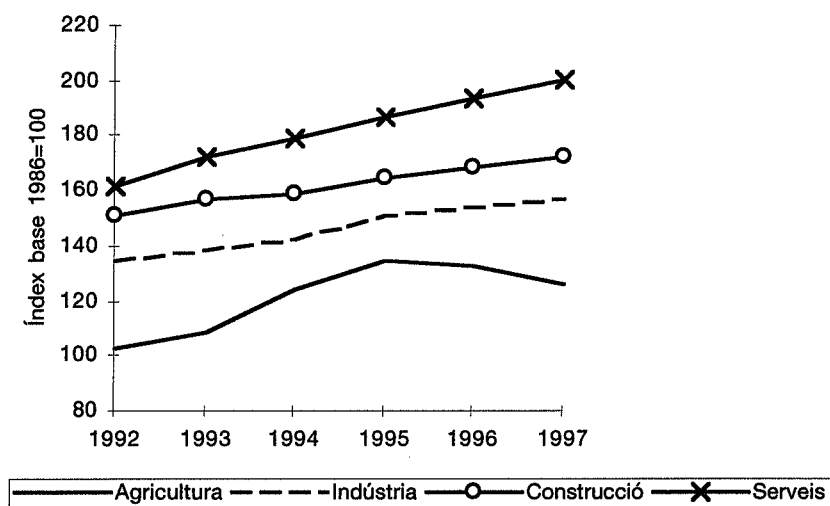

Font. Idescat i INE.

En conjunt, s'observa que els increments de preus més significatius, o dit d'una altra manera, les menors reduccions es produeixen entre els serveis, ja que els béns comercialitzables tenen una evolució força moderada. L'evolució dels preus dels productes industrials mesurada per l'índex de preus de productes industrials (IPPRI) mostra un creixement d'un 1,4% en relació amb l'any 1996. Els béns intermedis són els que tenen una trajectòria més moderada, un increment d'un 1,1%, tot i que l'any anterior havien experimentat una evolució negativa. Els béns d'equipament, amb un creixement d'un 1,2%, mostren una reducció d'1,5 punts en relació amb la taxa de l'any 1996. Finalment, els béns de consum també presenten una descens important en la dinàmica de creixement i assoleixen una taxa d'un 1,8%.

Quant al deflactor del PIB, l'any 1997 ha experimentat un augment d'un 2,6%, la qual cosa representa un descens de 0,5 punts en relació amb l'any anterior. Aquesta evolució ve condicionada per la favorable trajectòria del deflactor del consum privat que va augmentar un 2,6%, 1,2 punts menys que el 1996. El deflactor del consum públic ha estat el component de la demanda que ha experimentat una desacceleració més important, d'1,5 punts, com a conseqüència, bàsicament, de les mesures de congelació salarial en el sector públic. El deflactor de la formació bruta de capital, en canvi, presenta un creixement superior al de l'any anterior (2,5%, davant d'un 2,1% de 1996), derivat de l'augment del deflactor de la inversió en béns d'equipament ja que el de la construcció creix menys que l'any anterior. Finalment, els deflactors de les exportacions i de les importacions de béns i serveis tenen uns creixements d'un 3,1% i d'un 4%, respectivament.

Gràfic 12. Evolució del deflactor del PIB per branques d'activitat.

Font. Idescat

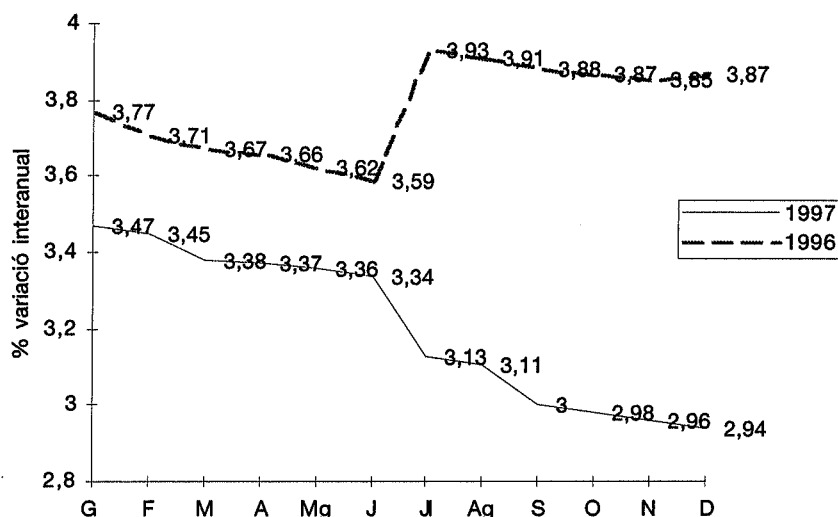
Pel que fa a les branques productives, el deflactor de l'agricultura mostra un descens si es compara amb l'any 1996. Aquesta davallada s'explica per l'augment de l'oferta agrària en un marc de creixement moderat del consum d'aliments, sobretot en el mercat interior. El deflactor de la indústria creix a una taxa similar a la de l'any anterior, un 2%. El deflactor del sector de la construcció és l'únic que ha registrat un increment superior al de l'exercici passat (2,4% el 1997 i 2% el 1996), mentre que el de serveis és el que presenta un creixement més elevat, 3,2%, tot i que és inferior a l'evolució d'un any abans.

L'any 1997 representa un punt d'inflexió a la baixa en la trajectòria dels salaris, després del repunt que havien registrat durant el 1996. Aquesta dinàmica moderada està relacionada amb el caire que va prendre la negociació col·lectiva davant l'evolució favorable dels preus. Així, l'evolució continguda dels preus va incidir en la minoració de les demandes salarials que s'havien plantejat a les acaballes de l'exercici anterior i, també, durant els primers mesos del mateix 1997. Com a resultat, l'increment mitjà dels salaris pactats en conveni per al 1997 és d'un 2,9%, gairebé 1 punt percentual per sota dels pactats un any enrere. Això no obstant, la magnitud de la moderació salarial encara va ser inferior a la dinàmica més desaccelerada dels preus.

Cal apuntar que el conjunt de convenis signats en el marc de la negociació col·lectiva a què fan referència les dades, inclou tant els convenis d'aplicació provincial o inferior a la província, com els d'aplicació superior a la província dins de Catalunya, però també els d'àmbit estatal que impliquen a més d'una comunitat autònoma, entre elles Catalunya. En total, 756 acords que afecten 2.263.242 treballadors de 127.611 empreses, que desenvolupen la seva feina a Catalunya. D'altra banda, un altre aspecte que cal considerar és que, dins d'aquesta xifra global del nombre de convenis, tenen cabuda tant els acords nous (els anuals i els plurianuals del primer any de vigència), com les revisions dels signats abans de 1997.

Segons la vigència dels convenis, els de nova signatura recullen els augments salarials més moderats (2,6%), mentre que els acords plurianuals, signats en exercicis anteriors i que s'havien de revisar d'acord amb l'increment previst de preus, van presentar una desacceleració més lenta, fins a situar la seva tarifa en un 3,2%. De fet, malgrat que la previsió sobre l'evolució dels preus es va revisar a la baixa (d'un 2,6% a un 2,1%), encara més del 66% dels treballadors afectats per la negociació col·lectiva van experimentar increments salarials superiors a l'evolució de l'IPC prevista inicialment.

Gràfic 13. Augment salarial pactat en convenis col·lectius

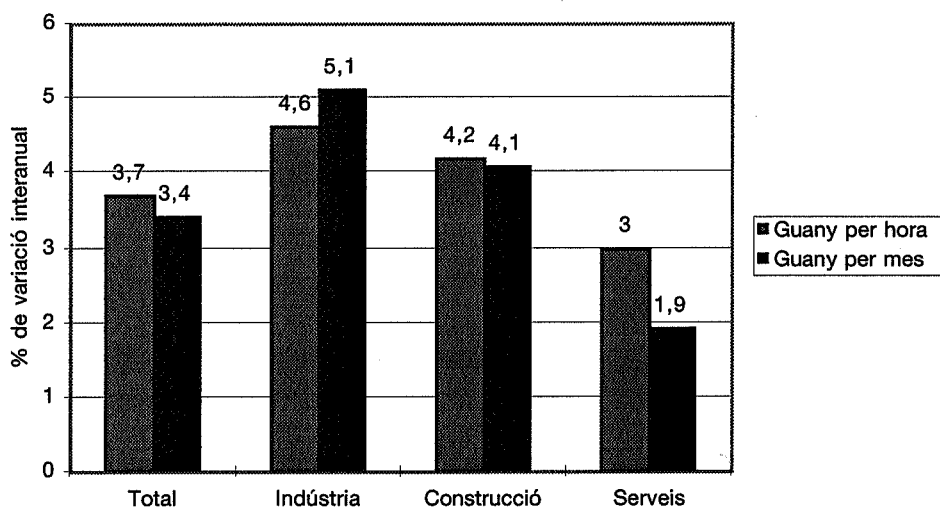

Font. Departament de Treball.

Pel que fa a l'àmbit de la negociació, els convenis d'empresa mantenen un increment salarial pactat inferior al dels convenis de sector. En el primer cas va ser un 2,2%, mentre les tarifes que es registren en l'àmbit sectorial, tot i que també s'han moderat, superen el 3%. Per sectors d'activitat, a la construcció i a la indústria es van pactar a un 2,8%, mentre en els serveis la tarifa resultant de la negociació va ser un 3,1%.

La informació que proporciona l'Enquesta de salaris de la indústria i els serveis, elaborada per l'Institut Nacional de Estadística (INE) també confirma la desacceleració dels salaris. El creixement mitjà dels guanys salarials per hora treballada el 1997 és un 3,7%, bastant per sota del 6,1% registrat el 1996, i també inferior a l'increment mitjà obtingut pel conjunt dels treballadors de l'Estat espanyol (4,1%). La inflexió registrada en l'evolució d'aquesta variable durant el 1997 podria estar relacionada amb el menor nivell salarial que han comportat els contractes laborals més recents dins de cada categoria professional. Una altra possible causa podria estar relacionada amb la probable desacceleració dels guanys salarials per hora en el sector industrial. El creixement dels guanys per hora a la indústria va ser un 4,6%, però, malgrat no disposar de dades sectorials històriques que ho confirmin, tot sembla indicar que durant el 1996 havia estat molt més elevat a causa de forts increments en els pagaments, lligats als augments de productivitat, mentre que el 1997 aquest comportament s'hauria trencat, si més no suavitzat, per la positiva evolució de l'ocupació.

Gràfic 14. Evolució del guany salarial mitjà per sectors el 1997

Font. INE.

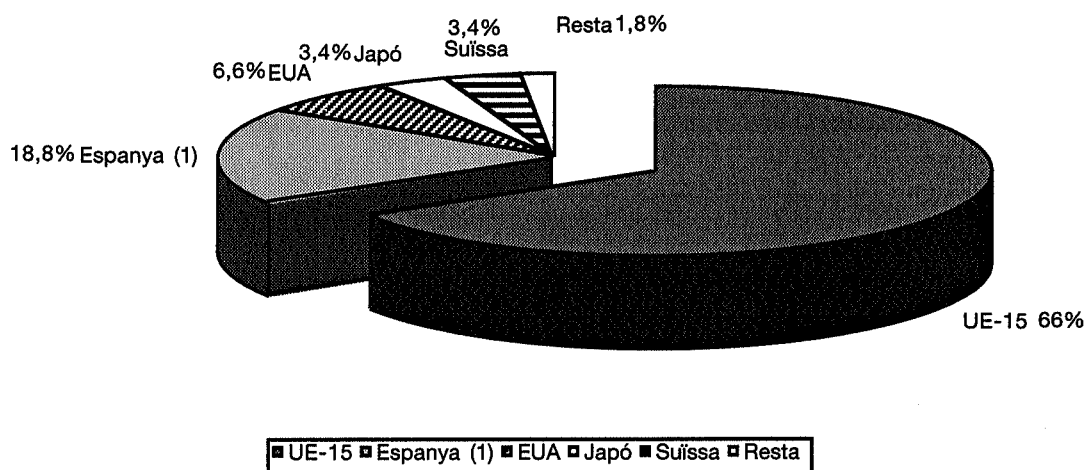
D'altra banda, l'evolució dels guanys salarials mensuals el 1997 (3,4%) radica tant en la dinàmica moderadora dels salaris que s'acaba de descriure, com en la lleugera reducció del nombre d'hores que, en termes mitjans, els treballadors han treballat el 1997. Aquesta trajectòria, però, és completament desigual per sectors d'activitat. De fet només augmenten les hores treballades en la indústria mentre en els serveis es registra una tendència clarament descendent, com a conseqüència dels efectes de la contractació a temps parcial, que precisament es concentra en el sector terciari. Això explica que l'increment dels guanys mensuals en els serveis hagi estat només un 1,9%. En la indústria, en canvi, es registra el comportament oposat, cosa que propicia un augment dels guanys mensuals més elevat (5,1%).

7. La inversió estrangera a Catalunya

L'any 1997, l'evolució de la inversió estrangera directa (IED) a Catalunya ha estat força positiva. L'import dels projectes d'inversió estrangera directa a Catalunya ha augmentat un 35,7% en relació amb l'any anterior i s'ha assolit una xifra de 678.206 milions de pessetes. La importància quantitativa de la IED es posa de manifest en relacionar-la amb altres magnituds econòmiques: en relació amb el PIB, la IED representa un 4,6%, mentre que sobre la formació bruta de capital la proporció és un 22,7%. En el conjunt de l'Estat, la trajectòria del capital estranger també ha seguit una línia ascendent i continua denotant-se una concentració geogràfica significativa en la Comunitat de Madrid i Catalunya.

Des del punt de vista sectorial, un dels aspectes més rellevants és l'impuls que rep la inversió industrial, que augmenta un 54,2% respecte de l'any passat i arriba a una xifra rècord: 440.926 milions de pessetes. El pes de la inversió industrial sobre el total és un 65%, mentre que la quota de participació del sector serveis és un 33,6% i la resta es reparteix entre el sector de la construcció i el d'agricultura, ramaderia i pesca. Dins de la indústria, destaca la inversió en el subsector de fabricació de vehicles de motor, que concentra el 43% de la inversió industrial i el 28% de la total, i experimenta un fort creixement si es compara amb l'any 1996. El sector químic i la indústria de productes alimentaris també tenen un pes important dins del total. Els serveis, en conjunt, mantenen uns nivells d'inversió similars als de l'any anterior, tot i que observen una evolució molt diferenciada entre els diversos subsectors. Així, mentre que cau el volum de capital forà destinat a les activitats d'intermediació financera, augmenta força el que es dirigeix cap al subsector d'activitats immobiliàries i serveis empresarials, que concentra un 19,1% del total invertit.

Gràfic 15. Distribució geogràfica de la IED a Catalunya. 1997.

Font. Ministerio de Economía y Hacienda.

(1) Inversions de societats espanyoles amb una participació superior al 50% del capital.

Pel que fa a l'origen geogràfic del capital, destaca l'increment de la inversió procedent del conjunt de països de la Unió Europea (UE) que creix un 66,8% i guanya pes relatiu: un 66% de la inversió total,

enfront d'un 53,7% l'any 1996. Alemanya és el país que més ha invertit a Catalunya l'any 1997 i concentra un 30,1% de tot el capital, bona part del qual s'ha destinat al subsector de l'automòbil. La inversió procedent de França també experimenta un avenç en relació amb l'any anterior i se situa com el segon país en importància dins de la UE. Des de l'òptica sectorial, el capital francès es reparteix entre el sector industrial (sobretot en l'alimentació) i els serveis (bàsicament en serveis a les empreses i en activitats de comerç). Els Països Baixos i el Regne Unit, en canvi, mostren un descens en el volum d'inversió i el seu pes dins del total és un 9,8% i un 6,8%, respectivament. D'entre els països no comunitaris destaca l'augment del capital que prové de Suïssa, dels Estats Units i, sobretot, del Japó. Aquest darrer país ha experimentat un impuls notable, després d'alguns anys de mantenir uns imports relativament baixos. Finalment, les inversions que tenen com a país d'origen l'Estat espanyol, i que són aquelles que efectuen les societats espanyoles participades majoritàriament per capital estranger, representen un 18,8% del total, després que l'any anterior havien arribat a tenir un pes d'un 37%.

Quant al tipus d'operació a través del qual es materialitzen les inversions, l'ampliació de capital ha estat la més utilitzada, en un 53,7% dels casos. Les adquisicions d'accions de societats han representat un 25,2% del total, mentre que les transmissions d'accions entre no residents han suposat un 19,4%. Les constitucions de noves societats, que l'any 1996 van tenir un pes destacat, tan sols representen un 1,2% del total.

L'economia europea i espanyola durant el 1997

Evolució econòmica de la Unió Europea

El 1997 l'economia mundial manté la seva trajectòria expansiva (4,1%) amb la particularitat de no registrar pressions inflacionistes significatives que poguessin posar en perill la continuïtat del seu creixement.

Tanmateix, un dels fets més destacats de l'any ha estat l'esclat de la crisi del sud-est asiàtic que, lluny de recular, s'ha dilatat, trasbalsant gran part de les economies del continent. Les dimensions i durada de la crisi dependran de la incidència que podria tenir a la Xina.

Malgrat la pèrdua de dinamisme de les economies asiàtiques, els països en desenvolupament han tornat a assolir els ritmes de creixement més elevats en el món. Les economies en transició també han presentat un panorama molt propici en termes de creixement econòmic. Val a dir, però, que Rússia, tot i registrar un creixement positiu per primera vegada en vuit anys, va veure agreujar els problemes en les seves finances públiques i va patir tensions canviàries, que durant el 1998 han desembocat en una important devaluació del ruble i que ha provocat una crisi financera amb conseqüències polítiques.

Les economies industrialitzades també han avançat favorablement, per bé que persisteixen divergències amb relació a la seva situació cíclica. Així, els EUA mantenen un bon creixement del PIB per setè any consecutiu, mentre que en la Unió Europea es consolida de manera definitiva la represa. Dins dels països més desenvolupats, l'excepció la protagonitza el Japó, donat que l'impacte negatiu de la crisi del sud-est asiàtic ha vingut a empitjorar la seva situació econòmica caracteritzada per la fragilitat del sector bancari i l'atonía de la demanda interna.

Quant a la UE, la repercussió de la crisi asiàtica ha estat molt marginal. El PIB comunitari creix un 2,6%, davant l'1,7% de 1996. Les exportacions van ser el motor principal de l'activitat però, en avançar el cicle econòmic, tant el consum privat com la inversió, han experimentat una sensible recuperació sustentada en la millora del clima de confiança dels consumidors i productors. Per països, Irlanda i Finlàndia són els que han registrat els creixements més elevats (8,6% i 4,6%, respectivament), per bé que la majoria de les economies de la UE han crescut per sobre de la mitjana comunitària. Si l'economia comunitària no ha estat més dinàmica és perquè el creixement de gran part de les economies centrals de la UE (Alemanya, França) i d'altres com ara Àustria i Itàlia, ha estat inferior i més tardà, atès que la represa de la demanda interna s'ha fet esperar fins a final de l'any.

La progressió de l'activitat ha tingut un impacte molt limitat sobre la creació de llocs de treball en el conjunt de la UE. L'increment de l'ocupació només ha estat un 0,4%, de manera que la taxa d'atur s'ha mantingut pràcticament estancada entorn l'11%. Cal no oblidar, però, el comportament diferencial dels mercats de treball segons els països comunitaris. Així, en el cas d'Irlanda i de l'Estat espanyol, s'han caracteritzat pel seu dinamisme mentre que a França i Alemanya el balanç és negatiu, amb un retrocés en l'àmbit general d'ocupació.

La millora del clima econòmic del conjunt de la UE té molt a veure amb els avenços relatius en la construcció de la Unió Econòmica i Monetària (UEM), procés que s'ha vist reforçat pel compliment dels criteris de convergència nominal i per la millor coordinació de la política monetària. En aquest sentit, cal destacar l'estabilitat observada en el si del Sistema Monetari Europeu (SME); tot i les turbulències canviàries originades en el sud-est asiàtic, els marges de fluctuació de les monedes del sistema de canvis europeu van continuar minvant. Això reflecteix com el projecte de la moneda única ha anat guanyant credibilitat en els mercats financers internacionals.

Taula 3. Situació actual dels estats membres en matèria de convergència

	Inflació		Situació pressupostària de les AP					T. canvi	T. interès
	IPCA ^(a)	Dèficit excessiu ^(b)	Dèficit públic (% PIB) ^(c)	Deute públic (% PIB)			Participació en el mecanisme de canvis		
					Variació envers l'any anterior				
	Gener 1998		1997	1997	1997	1996	1995	Març 1998	^(d) Gener 1998
Valor de referència	2,7 ^(e)		3	60					7,8 ^(f)
Bèlgica	1,4	sí ^(g)	2,1	122,1	-4,7	-4,3	-2,2	sí	5,7
Dinamarca	1,9	no	-0,7	65,1	-5,5	-2,7	-4,9	sí	6,2
Alemanya	1,4	sí ^(g)	2,7	61,3	0,8	2,4	7,8	sí	5,6
Grècia	5,2	sí	4,0	108,7	-2,9	1,5	0,7	sí ^(h)	9,8 ⁽ⁱ⁾
Espanya	1,8	sí ^(g)	2,6	68,8	-1,3	4,6	2,9	sí	6,3
França	1,2	sí ^(g)	3,0	58,0	2,4	2,9	4,2	sí	5,5
Irlanda	1,2	no	-0,9	66,3	-6,4	-9,6	-6,8	sí	6,2
Itàlia	1,8	sí ^(g)	2,7	121,6	-2,4	-0,2	-0,7	sí ^(j)	6,7
Luxemburg	1,4	no	-1,7	6,7	0,1	0,7	0,2	sí	5,6
Països Baixos	1,8	no	1,4	72,1	-5,0	-1,9	1,2	sí	5,5
Àustria	1,1	sí ^(g)	2,5	66,1	-3,4	0,3	3,8	sí	5,6
Portugal	1,8	sí ^(g)	2,5	62,0	-3,0	-0,9	2,1	sí	6,2
Finlàndia	1,3	no	0,9	55,8	-1,8	-0,4	-1,5	sí ^(k)	5,9
Suècia	1,9	sí ^(g)	0,8	76,6	-0,1	-0,9	-1,4	no	6,5
Regne Unit	1,8	sí ^(g)	1,9	53,4	-1,3	0,8	3,5	no	7,0
Unió Europea	1,6		2,4	72,1	-0,9	2,0	3,0		6,1

Font. Comissió Europea.

(a) Variació percentual de la mitjana aritmètica dels 12 darrers índexs de preus de consum harmonitzats mensuals (IPCA) respecte de la mitjana aritmètica dels 12 IPCA del període anterior.

(b) Decisions del Consell de 26-09-1994, 10-07-1995, 27-06-1996 i 30-06-1997.

(c) Un signe negatiu en la columna del dèficit públic indica un superàvit.

(d) Venciment mitjà a 10 anys; mitjana dels 12 darrers mesos.

(e) Definició utilitzada en aquest informe: mitjana aritmètica simple de les taxes d'inflació dels tres estats membres amb resultats més bons en matèria d'estabilitat de preus, més 1,5 punts percentuals.

(f) Definició utilitzada en aquest informe: mitjana aritmètica simple de la mitjana sobre 12 mesos dels tipus d'interès dels tres estats membres amb resultats més bons en matèria d'estabilitat de preus, més 2 punts percentuals.

(g) La Comissió en recomana la derogació.

(h) Des de març de 1998.

(i) Mitjana de les dades dels 12 mesos anteriors disponibles.

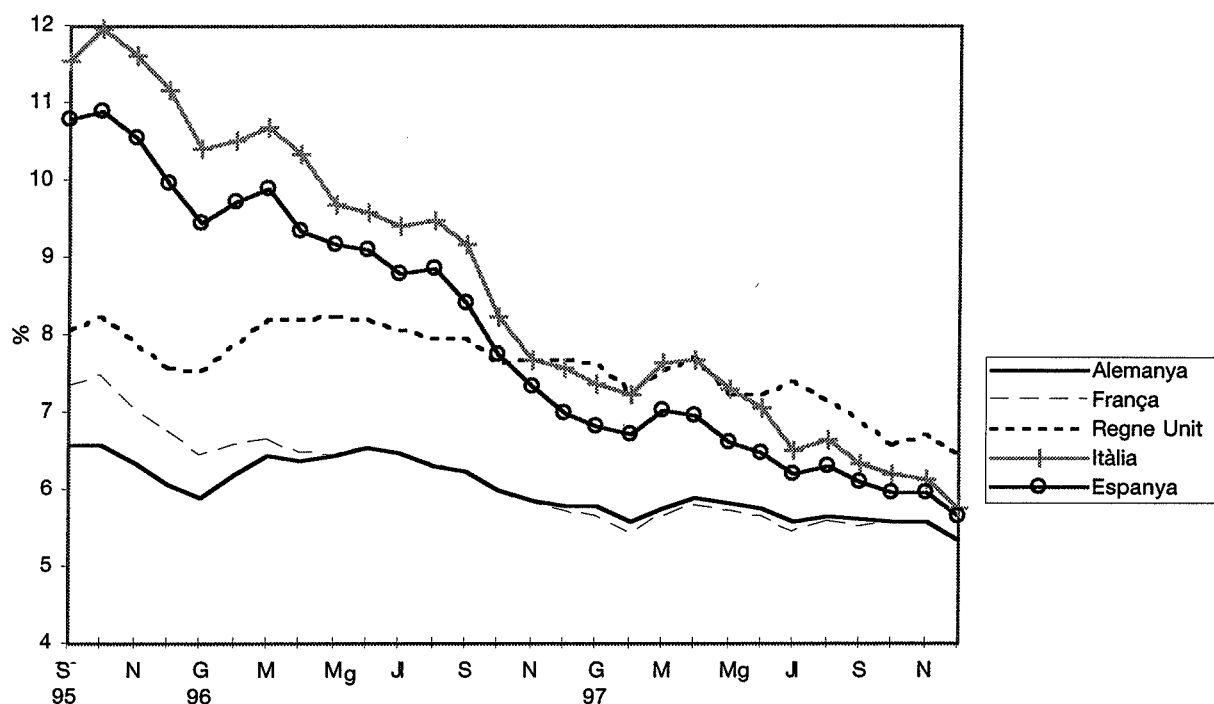
(j) Des de novembre de 1996.

(k) Des d'octubre de 1996.

Quant a la inflació, val a dir que la represa de l'activitat ha estat compatible amb un millor comportament dels preus, que han augmentat un 2%, davant el 2,5% registrat el 1996. La trajectòria moderada dels preus ha estat més intensa en els països tradicionalment més inflacionistes, com ara Itàlia i l'Estat espanyol, cosa que ha comportat guanys de convergència en l'evolució dels preus dins la UE.

Els tipus d'interès a llarg termini han mostrat una clara tendència convergent, en part com a conseqüència de les expectatives favorables respecte a la posada en marxa de la UEM. Les retallades més importants en els tipus tenen lloc en els països perifèrics (l'Estat espanyol, Portugal i Itàlia), on les diferències amb el bo alemany s'han situat en mínims històrics. D'altra banda, l'evolució dels preus i la proximitat en el temps de la UEM han condicionat el comportament dels tipus d'interès a curt termini. Així, mentre que l'Estat espanyol, Portugal i Itàlia redueixen els seus tipus oficials, Suècia i Regne Unit eleven els seus tipus de referència per tal d'evitar tensions inflacionistes.

Gràfic 16. Tipus d'interès a llarg termini*.

Font. Banc d'Espanya.

* Rendiments dels bons de l'Estat a 10 anys.

Amb relació a les finances públiques, la necessitat d'acomplir els criteris de consolidació fiscal requerits per formar part de la Unió Econòmica i Monetària va propiciar la disminució del dèficit públic. En aquest sentit, el dèficit total de les administracions públiques del conjunt de la UE passa d'un 4,2% a un 2,4% del PIB entre 1996 a 1997. En sintonia amb aquesta evolució, catorze països aconseguïen no sobrepassar el límit del 3%. Quant al criteri d'endeutament públic, la interpretació més laxa i tendencial, ha estat la definitiva en la decisió final del Consell (maig 1998) sobre la llista dels països aptes per integrar-se dins de l'àrea de l'euro, entre els quals es troben Bèlgica i Itàlia (amb nivells de deute superiors al 100% del PIB).

Evolució econòmica a Espanya

Aprofitant un context internacional favorable, al llarg de 1997 l'economia espanyola consolida progressivament la seva posició a la fase expansiva del cicle. La combinació d'una política econòmica equilibrada amb una millora de les expectatives dels agents, va fer possible la conjunció d'un major creixement amb la reducció de la inflació. El creixement real del PIB arriba a una taxa mitjana del 3,4%, xifra que supera en 1,1 punts percentuals el valor assolit el 1996 i en 0,8 el del conjunt de països de la UE. Aquesta acceleració estable i sostinguda de l'activitat representa la continuació d'un procés començat la segona meitat de 1996.

Aquest creixement ha estat possible gràcies a la contribució positiva del sector exterior i a l'impuls de la demanda nacional. L'aportació de la demanda exterior és positiva per segon any consecutiu. Pel que fa a la demanda nacional, després d'haver entrat en un període de certa atonia, el 1997 presenta una acceleració continuada fins arribar a una taxa de variació interanual del 3,7% el darrer trimestre. Aquesta evolució a l'alça rau, fonamentalment, en l'evolució de la despesa privada, que contrasta amb el comportament més moderat de la demanda final de les administracions públiques.

Com ja és habitual durant les fases expansives de l'economia espanyola, el consum guanya importància relativa respecte a l'estalvi, destacant en aquest cas l'augment de despesa en béns durables. Això s'explica per la creació d'ocupació, que permet mantenir el ritme de creixement de les rendes

salarials. Aquest fet, al seu torn, repercuteix en un augment de la renda disponible en termes reals i, en una millora de la confiança en la situació econòmica. L'increment de la riquesa financera de les famílies també ha tingut un efecte impulsor sobre la demanda, tot i que la magnitud d'aquest és difícil de determinar.

La millora de les expectatives i de la situació financera també es reflecteixen en el dinamisme que pren la inversió empresarial. La davallada dels tipus d'interès, amb la conseqüent reducció de les despeses financeres, juntament amb una recuperació de les vendes, es tradueixen en una millora de la capacitat productiva de les empreses. Així, la formació bruta de capital augmenta en la mateixa proporció que el consum privat, un 3,1%, consolidant d'aquesta forma un patró de creixement equilibrat.

Pel cantó de l'oferta, el sector més dinàmic és la indústria, amb un creixement real del VAB del 5,1%. Aquest resultat contrasta fortament amb l'atonía de l'any anterior, tot i que el procés expansiu va començar l'estiu de 1996 i ha anat incrementant-se durant aquest any. Són principalment els béns d'equip els que fan de motor de l'activitat, causant un increment mitjà de la utilització de la capacitat productiva de 2,2 punts percentuals. Aquest comportament té un immediat reflex en la creació de 130.000 llocs de treball nets, cosa que representa un 35% de l'ocupació creada per l'economia al llarg de l'any.

Des de l'inici de 1997, la construcció aconsegueix sortir de la recessió en què es veia immersa durant l'any 1996, trencant la tendència i entrant en un procés de recuperació. L'increment mitjà del seu valor afegit va ser un 1%, aportant una dècima al creixement anual del PIB. L'augment de la taxa de creixement de l'ocupació per sobre de la d'activitat, fa que la productivitat aparent del treball es redueixi en més d'un 4% durant l'any.

El sector primari va experimentar una contracció del -1,3% en el seu creixement real que també contrasta amb el creixement espectacular del 22,4% de 1996. D'aquesta forma la seva aportació a l'activitat agregada és negativa en 0,1 punts, davant la contribució de 0,8 punts de l'any anterior. Tot i així, els resultats poden ser considerats positius, tenint en compte l'excepcionalitat de la campanya agrícola de 1996. L'evolució de l'ocupació segueix un perfil similar, repercutint especialment en la davallada de treballadors per compte propi i mantenint constant la productivitat del treball.

El VAB del sector serveis creix un 3,1% durant el 1997, vuit dècimes més que l'any anterior. Aquest comportament ve determinat per una evolució diferencial dels seus dos components. Els serveis destinats a la venda augmenten un 3,9%, mostrant més dinamisme durant la primera meitat de l'any. Dins d'aquest grup, el turisme i els sectors vinculats, com transport i comerç, tenen un paper fonamental. Per contra, els serveis no destinats a la venda només van assolir una taxa de creixement del 0,6%, continuant la línia de contenció dels darrers anys.

De forma general, l'evolució de l'ocupació ve determinada per l'increment del PIB. Així, l'ocupació va créixer un 2,6%, 1,1 punts percentuals més que l'any anterior. Aquesta vinculació no impedeix que l'evolució seguida per ambdós divergeixi a partir del segon semestre, quan el PIB continua el seu procés d'expansió i, l'ocupació modera lleugerament el seu ritme de creixement. L'any 1997 ve marcat per l'entrada en vigor, el mes de maig, del pacte laboral. Aquest té una repercussió positiva sobre la contractació de treballadors fixos, la qual representa quasi el 80% de l'ocupació neta creada. Els contractes a temps parcial també registren un fort impuls fins arribar al 8% de la població ocupada. Els aturats de llarga durada són els més beneficiats per aquest procés de creació d'ocupació centrat en el col·lectiu d'assalariats, ja que els ocupats per compte propi disminueixen un 1,8%. El fet que el creixement de la població activa sigui modest fa que la taxa d'atur es redueixi en 1,5 punts percentuals, arribant al 20,3% el quart trimestre.

La remuneració per ocupat va augmentar un 3,3%, tres dècimes menys que el 1996. Aquesta desacceleració de la taxa de creixement de les remuneracions es deu fonamentalment a la congelació salarial aplicada per les administracions públiques durant el 1997, tot i que la desacceleració també s'estén a la resta de l'economia. Així, els salaris nominals experimenten un nou moviment de moderació, amb un pujada de les tarifes del 3%, prop d'un punt percentual per sota de la pactada a les negociacions col·lectives dels tres anys anteriors. Aquest menor increment dels salaris de conveni,

explicat principalment per la retallada de les expectatives d'inflació, no reflecteix però la totalitat de la desacceleració dels preus. A més, l'increment se situa per sobre del creixement de la productivitat, amb la conseqüent pèrdua de competitivitat que pot representar.

L'índex de preus de consum (IPC) de 1997 es redueix fins a un 2%, cosa que suposa una retallada d'1,6 punts percentuals respecte a l'any anterior. El fet que l'increment de la despesa se sustenti principalment en la inversió productiva i les exportacions, possibilita la consecució dels objectius d'inflació dins un context d'acceleració de l'activitat. A més, les pressions sobre la capacitat productiva no arriben a nivells excessius, queda encara marge entre la producció observada i la tendencial. La desacceleració de preus no és uniforme al llarg de l'any ni homogènia per components, sent especialment accentuada durant el primer semestre i, recolzant-se fonamentalment en un menor creixement dels components interns dels costos. La reducció del marge brut d'explotació unitari a nivell agregat, en la línia de l'any anterior, també contribueix a la desacceleració dels preus finals. La davallada de tipus d'interès i, un context internacional favorable, permeten compatibilitzar la reducció de marges d'explotació amb millores en la rendibilitat financera de les empreses. D'aquesta manera s'aconsegueix un creixement de preus dues dècimes per sota de l'objectiu revisat pel govern, complint amb comoditat el criteri d'inflació de Maastricht del 2,7%.

A diferència d'altres fases expansives del cicle econòmic espanyol, la contribució del sector exterior és positiva per segon any consecutiu. La contribució de la demanda exterior neta al creixement del producte és de 0,7 punts percentuals, dos menys que l'any anterior. A més, va perdent força progressivament durant la segona meitat de l'any com a conseqüència de la crisi asiàtica, fins fer-se la seva contribució lleugerament negativa al darrer trimestre de 1997. El component més dinàmic és l'exportació de béns, afavorida per l'avenç dels mercats exteriors i per la millora en la competitivitat dels nostres productes, fruit de l'apreciació del dòlar. Els ingressos per turisme i altres serveis també tenen un augment notable, recolzat per la depreciació del tipus de canvi efectiu de la pesseta i la contenció de la inflació. En el seu conjunt, les exportacions augmenten un 12,9%, mentre que les importacions ho fan en un 10,1%. Les elevades taxes de creixement dels preus d'importació, degudes a l'apreciació del dòlar, no impedeixen que la recuperació de la demanda interna provoqui un augment de les compres a l'exterior, especialment de béns intermedis no energètics per a la indústria.

El 1997 la balança per compte corrent experimenta un saldo positiu, superior al de l'any anterior. Aquest resultat rau fonamentalment en l'augment del superàvit de serveis, on destaca la millora dels ingressos per turisme, impulsat per la bonança del context econòmic dels principals països emissors. La correcció del dèficit de mercaderies i l'increment de les transferències corrents netes també hi van influir. No obstant això, a mesura que avança l'any, l'efecte provinent de la reducció del desequilibri comercial va perdent força a causa de l'augment de les importacions esmentat abans.

Tot i mantenir-se pràcticament estabilitzada respecte a l'any anterior, la balança per compte de capital també experimenta un saldo positiu. El retrocés dels fons estructurals europeus lligats a l'evolució de la inversió pública no impedeix que es produeixi un notable augment del superàvit de transferències corrents amb l'exterior, degut principalment a l'avenç dels fluxos provinents del Fons Social Europeu i del FEOGA-Garantia.

Pel que fa al compte financer, els superàvits de la balança per compte corrent i de la balança per compte de capital es tradueixen en una acumulació d'actius nets enfront dels no residents. La quantia d'aquest saldo negatiu és lleugerament inferior a la de l'any 1996. La causa es troba en el considerable creixement del volum de les inversions espanyoles a l'exterior i en el de les transaccions resultants de l'increment de l'endeutament del sistema creditici. Aquest augment dels passius i actius, que reflecteix canvis significatius en la composició dels fluxos de capital entre l'Estat espanyol i la resta del món, posa de manifest el progressiu procés d'internacionalització de l'economia espanyola. Així, l'Estat està esdevenint un creditor net de capitals davant l'exterior.

El Banc d'Espanya segueix emprant el criteri d'objectius directes d'inflació en el disseny de la política monetària per a l'any 1997. D'acord amb la consecució d'estabilitat de preus, s'estableix com a objectiu un creixement anual de preus proper al 2,5%. A final d'any, s'aconsegueix millorar aquesta xifra en 0,5 punts percentuals, assegurant d'aquesta forma el compliment del criteri de convergència en inflació establert en el Tractat de Maastricht. Això permet reduir el tipus d'interès d'intervenció

decennal en sis ocasions, del 6,25% fins al 4,75% a l'acabament de l'any, disminuint el diferencial de tipus amb l'exterior a mínims històrics.

Com a conseqüència d'aquest context favorable, els mercats financers i de valors són protagonistes d'una forta revaloració dels actius negociats, més acusada en les borses que en els mercats de deute. Concretament, l'índex de la borsa de Madrid augmenta un 45%, malgrat la influència negativa que la crisi de les borses del sud-est asiàtic té durant el darrer trimestre de l'any. El volum de contractació en els mercats secundaris de valors privats experimenta també un augment notable, fins a arribar al 110%, canalitzant-se principalment a través dels fons d'inversió. Aquesta intensa demanda dels inversors residents, juntament amb la reducció de tipus d'interès i la favorable evolució dels beneficis empresarials, expliquen aquesta evolució alcista en els mercats de valors.

De forma simultània augmenta l'activitat en les institucions financeres, on destaca l'expansió de balanç experimentada pel sistema bancari. Es produeix un retrocés en els dipòsits a termini del sector privat en les entitats de crèdit, només compensat parcialment per l'avenç dels dipòsits d'estalvi i a la vista, i per l'increment dels dipòsits del sector públic i dels no residents. Això porta als intermediaris a buscar fons alternatives de finançament que cobreixin el creixement experimentat pels actius bancaris durant el transcurs de l'any. L'endeutament en moneda estrangera a través de préstecs concedits per entitats no residents i l'increment dels recursos propis a través de l'emissió de deute subordinat, constitueixen les principals vies de finançament alternatiu.

La política fiscal també ve condicionada pel compliment dels criteris de convergència establerts en el Tractat de la Unió Europea per tal d'accedir a la tercera fase de la Unió Monetària Europea. Aquest context exigeix un gran esforç de consolidació fiscal i la fixació d'uns criteris estrictes de disciplina pressupostària que queden reflectits en el pla de convergència. Així, s'aconsegueix passar d'un dèficit de les administracions públiques del 4,6% del PIB el 1996, al 2,6% del PIB el 1997; 0,4 punts per sota de l'objectiu marcat pel govern. Aquest esforç de consolidació pressupostària se centra en l'Estat, que redueix el seu dèficit en 1,4 punts. Per la seva banda, les administracions territorials i les de la seguretat social contribueixen a la reducció del dèficit en 0,3 i 0,2 punts, respectivament.

Les novetats introduïdes en el disseny de la política fiscal dels Pressupostos generals de l'Estat per a 1997, pel que fa a la banda de l'ingrés, són principalment l'establiment d'un impost sobre les operacions d'assegurances i capitalització realitzades a l'Estat espanyol, l'augment de les taxes i la creació de noves, i l'elevació del percentatge d'ingrés a compte en l'impost sobre societats. Pel que fa a la despesa: entra en vigor la llei de mesures de disciplina pressupostària, comença a funcionar el nou sistema de finançament de les comunitats autònomes pel quinquenni 1997-2001 i s'aplica la llei de consolidació i racionalització del sistema de seguretat social. Totes aquestes mesures tenen com a objectiu garantir el control i la disciplina en l'execució del pressupost.

La desviació a l'alça del creixement real del PIB té un efecte positiu sobre la recaptació dels principals impostos, cosa que es tradueix en un augment dels ingressos fiscals sobre el PIB de 5 dècimes. L'única partida que experimenta una reducció respecte a la seva participació al PIB són els ingressos de capital, com a conseqüència de les menors transferències de capital rebudes a través del Fons de Cohesió.

L'esforç de consolidació pressupostària es concentra en la despesa, aconseguint una reducció d'1,6 punts sobre el PIB. Aquesta evolució a la baixa s'explica pel menor augment de les transferències corrents pagades i el consum públic. Pel que fa a aquesta darrera macromagnitud, els factors que l'han fet disminuir són els següents: moderació dels salaris; l'aplicació del nou criteri d'EUROSTAT de comptabilització d'interessos; la davallada dels tipus d'interès que s'arrossega des de 1995; l'alentiment del creixement de les pensions contributives i de les prestacions socials per la reducció de l'atur, i a la disminució de les subvencions d'explotació. Els únics programes que experimenten un augment de la seva participació en el PIB són els corresponents a agricultura i al finançament de les administracions territorials.

La recuperació de l'estalvi del sector públic, que s'havia situat en xifres negatives des de 1992, arriba aquest any a un 0,3% del PIB. Aquesta millora es tradueix en un trencament de la tendència creixent del deute públic, reduint-se fins al 68,8% del PIB.

1. Informació de síntesi

1.1 Principals macromagnituds de l'economia catalana. Valors absoluts (*).

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Producte interior brut (1)	11 134,5	11 434,0	12 228,1	13 290,2	13 971,2	14 893,2
Valor afegit brut pm (1)	10 441,2	10 820,4	11 538,4	12 557,1	13 174,8	14 022,0
Remuneració d'assalariats (1)	5 514,8	5 582,8	5 658,2	5 919,3	6 231,8	6 700,9
VAB pm per ocupat (2)	4 826,5	5 275,2	5 621,0	5 901,9	6 101,8	6 284,7
PIB pm per càpita (2)	1 828,3	1 875,9	2 005,7	2 179,1	2 294,1	2 442,3
Renda disponible familiar (1)	7 450,0	8 066,2	8 359,4	9 051,1	9 531,7	9 984,9
Consum privat (1)	6 803,7	7 052,7	7 455,5	7 955,3	8 407,1	8 924,1
Renda disponible per càpita (2)	1 223,3	1 323,3	1 371,1	1 484,0	1 565,1	1 637,4
Consum privat per càpita (2)	1 117,2	1 157,1	1 222,8	1 304,4	1 380,5	1 463,5
Població de dret (3)	6 090,0	6 095,3	6 096,8	6 098,9	6 090,0	6 098,0
Població activa (3)	2 503,5	2 545,6	2 605,1	2 655,3	2 663,6	2 691,0
Població ocupada (3)	2 163,3	2 051,2	2 052,7	2 127,7	2 159,2	2 231,2
Població assalariada (3)	1 666,7	1 597,6	1 603,4	1 633,1	1 646,9	1 757,8
Població desocupada (3)	340,2	494,4	552,4	527,6	504,5	459,8
Índex de preus de consum (4)	100,1	105,3	110,1	115,1	119,6	122,2
Índex regional de preus relatius (5)	105,0	105,7	105,5	105,4	105,7	105,9
Deflactor del PIB pm (6)	150,7	157,6	163,6	171,4	176,9	181,6
Deflactor del VAB pm (6)	150,3	158,2	163,5	171,5	176,6	181,1
Exportacions (1)	1 651,6	1 908,8	2 422,9	2 946,9	3 489,0	4 101,1
Importacions (1)	3 119,1	3 050,4	3 695,3	4 277,1	4 560,1	5 263,2

(1) Miliards de pessetes.

(2) Milers de pessetes.

(3) Milers de persones.

(4) Mitjana anual. Índex 1992 = 100.

(5) Índex Espanya = 100.

(6) Índex 1986 = 100.

Font.

Producte interior brut pm, valor afegit brut pm, remuneració d'assalariats, renda disponible de les famílies, consum privat, població de dret, índex regional de preus relatius, deflactors, comerç amb l'estranger: Institut d'Estadística de Catalunya.

Mercat de treball, índex de preus de consum: Instituto Nacional de Estadística.

(*) A cada taula hi ha ressenyat el tipus d'estimació de les variables (definitiu, provisional, avanç o primera estimació).

1.2 Principals macromagnituds de l'economia catalana. Taxes de variació (*).

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Producte interior brut pm (1)	0,9	-1,8	3,1	3,7	1,9	3,9
Valor afegit brut pm (1)	1,0	-1,5	3,1	3,8	1,9	3,8
VAB pm per ocupat (1)	3,8	3,9	3,1	0,1	0,4	0,4
PIB pm per càpita (1)	0,6	-1,9	3,0	3,7	2,0	3,7
Consum privat (1)	1,8	-2,1	1,1	2,0	1,8	3,4
Renda disponible per càpita (1)	-0,6	2,8	-0,9	3,5	1,5	2,4
Consum privat per càpita (1)	1,5	-2,1	1,1	2,0	1,9	3,3
Valor afegit brut pm (2)	18,9	18,8	18,9	19,1	19,0	19,2
VAB pm per ocupat (3)	108,1	108,6	108,2	108,2	109,3	109,8
PIB pm per càpita (3)	120,7	120,3	121,2	122,5	122,5	123,5
Renda disponible per càpita (3)	115,5	117,3	117,7	117,9	118,6	119,0
Renda disponible per càpita corregida (4)	109,9	109,7	110,2	110,1	110,2	:
Producte interior brut pm (5)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
PIB pm per ocupat (6)	106,3	110,7	108,6	107,1	105,3	102,8
PIB pm per càpita (6)	92,4	93,4	92,4	93,5	93,2	93,6
Renda bruta disponible per càpita (7)	84,7	88,9	86,2	87,0	:	:
Taxa d'activitat (8)	51,4	51,8	52,3	52,5	52,7	53,0
Taxa d'atur (9)	13,6	19,4	21,2	19,9	18,9	17,1
Població ocupada	-2,7	-5,2	0,1	3,7	1,5	3,3
Població assalariada	-4,6	-4,1	0,4	1,9	0,8	6,7
Índex de preus de consum	6,7	5,2	4,5	4,6	3,9	2,2
Deflactor del PIB pm	7,2	4,6	3,8	4,8	3,2	2,6
Deflactor del VAB pm	6,9	5,2	3,4	4,9	3,0	2,6
Exportacions (1)	12,1	11,1	21,8	14,4	16,6	14,6
Importacions (1)	7,1	-5,7	14,2	11,3	4,6	11,4
Taxa de cobertura (10)	53,0	62,6	65,6	68,9	76,5	77,9

(1) Taxes de variació a preus constants.

(2) Participació Catalunya/Espanya.

(3) Índex Espanya = 100.

(4) Índex Espanya = 100. Corregit per índex regional de preus relatius.

(5) Participació Catalunya/UE.

(6) Índex Unió Europea = 100 (veure notes metodològiques).

(7) Índex UE-8 = 100. UE-8 = Bèlgica+Espanya+Finlàndia +França+Itàlia+Països Baixos+Regne Unit+Suècia.

(8) Població activa / (població >= 16 anys).

(9) Població desocupada / població activa.

(10) Exportacions / importacions.

Font.

Producte interior brut pm, valor afegit brut pm, consum privat, renda disponible de les famílies, deflactors, comerç amb l'estranger: Institut d'Estadística de Catalunya.

Mercat de treball, índex de preus de consum: Instituto Nacional de Estadística.

(*) A cada taula hi ha ressenyat el tipus d'estimació de les variables (definitiu, provisional, avanç o primera estimació).

Notes:

- Les participacions i els índexs han estat calculats amb les variables corresponents valorades a preus corrents. Per a les comparacions amb la UE s'ha utilitzat la paritat de poder de compra (PPC).

- La renda disponible s'ha deflactat amb l'índex de preus de consum.

2. Macromagnituds: producte interior brut

2.1.1 Producte interior brut a preus de mercat. Per components de la demanda.

Valors a preus corrents.

Milions de pessetes

	1992	1993 (P)	1994 (P)	1995 (P)	1996 (A)	1997 (1E)
Demanda interna	10 571 372	10 620 285	11 212 804	12 145 231	12 756 964	13 510 752
consum privat	6 803 740	7 052 665	7 455 452	7 955 305	8 407 121	8 924 133
consum públic	1 271 779	1 346 993	1 422 372	1 489 688	1 552 278	1 599 216
formació bruta de capital (1)	2 495 853	2 220 627	2 334 980	2 700 238	2 797 564	2 987 403
béns d'equipament	920 993	820 781	863 951	992 892	1 042 002	1 194 230
construcció	1 465 319	1 398 794	1 448 159	1 639 826	1 693 463	1 779 423
Saldo exterior	563 109	813 761	1 015 251	1 144 966	1 214 206	1 382 475
saldo amb l'estranger	-1 200 543	-911 514	-888 759	-898 295	-549 567	-548 743
exportacions de béns i serveis	2 424 486	2 719 385	3 371 911	4 021 346	4 654 024	5 464 520
importacions de béns i serveis	3 625 029	3 630 899	4 260 670	4 919 641	5 203 591	6 013 263
saldo amb la resta d'Espanya	1 763 653	1 725 275	1 904 011	2 043 261	1 763 773	1 931 218
PIB pm	11 134 481	11 434 047	12 228 055	13 290 196	13 971 170	14 893 227

2.1.2 Producte interior brut a preus de mercat. Per components de la demanda.

Taxes de variació a preus constants (*).

Tant per cent

	1992	1993 (P)	1994 (P)	1995 (P)	1996 (A)	1997 (1E)
Demanda interna	1,2	-4,9	1,4	3,6	1,5	3,3
consum privat	1,8	-2,1	1,1	2,0	1,8	3,4
consum públic	5,1	2,3	2,7	0,3	0,2	0,6
formació bruta de capital (1)	-1,9	-15,4	1,3	9,8	1,4	4,2
béns d'equipament	-1,6	-15,3	0,9	9,9	3,7	11,4
construcció	-2,8	-7,9	-0,2	6,4	0,4	2,5
Saldo exterior (2)	-0,2	3,1	1,7	0,3	0,5	0,8
saldo amb l'estranger (2)	0,2	4,7	1,6	0,0	3,2	0,4
exportacions de béns i serveis	12,1	7,1	20,0	13,2	12,8	13,9
importacions de béns i serveis	6,7	-6,1	10,5	10,1	3,6	11,2
saldo amb la resta d'Espanya (2)	-0,4	-1,6	0,1	0,3	-2,8	0,3
PIB pm	0,9	-1,8	3,1	3,7	1,9	3,9

Font: Institut d'Estadística de Catalunya.

(1) Inclou la variació d'existències.

(2) Aportacions al creixement del producte interior brut.

(P) Provisional.

(A) Avanç.

(1E) Primera estimació.

(*) La informació a preus constants s'ha calculat a partir dels deflactors presentats en la taula 5.2.1.

2.2.1 Producte interior brut a preus de mercat. Per branques d'activitat.

Valors a preus corrents.

Milions de pessetes

	1992	1993 (P)	1994 (P)	1995 (P)	1996 (A)	1997 (1E)
Valor afegit brut	10 441 249	10 820 407	11 538 413	12 557 140	13 174 755	14 022 014
agricultura	162 949	160 414	184 243	186 202	209 344	194 779
indústria	3 385 007	3 388 335	3 632 136	4 037 795	4 159 332	4 478 819
construcció	856 531	830 088	840 354	922 090	939 267	981 642
serveis	6 036 762	6 441 570	6 881 680	7 411 054	7 866 812	8 366 774
IVA i impostos s/ importacions	693 232	613 639	689 642	733 056	796 415	871 213
PIB pm	11 134 481	11 434 047	12 228 055	13 290 196	13 971 170	14 893 227

Font.

Valor afegit brut sectorial: 1992. Instituto Nacional de Estadística. Contabilidad Regional de España. Base 1986.

Rest a de variables: Institut d'Estadística de Catalunya.

2.2.2 Producte interior brut a preus de mercat. Per branques d'activitat.

Taxes de variació a preus constants (*).

Tant per cent

	1992	1993 (P)	1994 (P)	1995 (P)	1996 (A)	1997 (1E)
Valor afegit brut	1,0	-1,5	3,1	3,8	1,9	3,8
agricultura	24,4	-6,2	0,2	-7,0	14,6	-2,6
indústria	-0,8	-2,8	4,4	5,1	0,9	5,5
construcció	-3,5	-6,4	-0,1	5,8	-0,1	2,1
serveis	2,2	0,3	2,9	3,1	2,4	3,1
IVA i impostos s/ importacions	0,3	-6,6	1,6	2,4	1,9	5,5
PIB pm	0,9	-1,8	3,1	3,7	1,9	3,9

Font. Institut d'Estadística de Catalunya.

(P) Provisional.

(A) Avanç.

(1E) Primera estimació.

(*) La informació a preus constants s'ha calculat a partir dels deflactors presentats en la taula 5.2.2.

2.3.1 Valor afegit brut a preus de mercat. Per rendes distribuïdes i branques d'activitat.

Valors a preus corrents (*).

Milions de pessetes

	1992	1993 (P)	1994 (P)	1995 (P)	1996 (A)	1997 (1E)
Remuneració d'assalariats	38 618	35 906	44 400	41 047	40 688	45 429
Excedent brut d'explotació	137 994	143 556	166 318	173 941	168 656	149 351
Impostos nets de subvencions	-13 663	-19 048	-26 476	-28 786	:	:
VAB pm de l'agricultura	162 949	160 414	184 243	186 202	209 344	194 779
Remuneració d'assalariats	1 928 192	1 882 039	1 787 964	1 824 079	1 887 072	1 969 232
Excedent brut d'explotació	1 311 934	1 341 857	1 650 078	1 988 200	2 272 260	2 509 587
Impostos nets de subvencions	144 881	164 440	194 094	225 516	:	:
VAB pm de la indústria	3 385 007	3 388 335	3 632 136	4 037 795	4 159 332	4 478 819
Remuneració d'assalariats	527 020	493 740	468 285	492 794	509 911	581 259
Excedent brut d'explotació	296 504	303 889	339 188	398 246	429 357	400 383
Impostos nets de subvencions	33 007	32 460	32 881	31 050	:	:
VAB pm de la construcció	856 531	830 088	840 354	922 090	939 267	981 642
Remuneració d'assalariats	3 020 970	3 171 081	3 357 566	3 561 342	3 794 173	4 104 961
Excedent brut d'explotació	3 004 375	3 301 679	3 546 977	3 865 025	4 072 640	4 261 813
Impostos nets de subvencions	11 417	-31 190	-22 863	-15 313	:	:
VAB pm dels serveis	6 036 762	6 441 570	6 881 680	7 411 054	7 866 812	8 366 774
Remuneració d'assalariats	5 514 800	5 582 765	5 658 215	5 919 262	6 231 843	6 700 880
Excedent brut d'explotació	4 750 807	5 090 980	5 702 562	6 425 411	6 942 912	7 321 134
Impostos nets de subvencions	175 642	146 662	177 636	212 467	:	:
VAB pm de Catalunya	10 441 249	10 820 407	11 538 413	12 557 140	13 174 755	14 022 014

Font.

Valor afegit brut pm i remuneració d'assalariats:

1992. Instituto Nacional de Estadística. Contabilidad Regional de España. Base 1986.

1993-1997. Institut d'Estadística de Catalunya.

Impostos nets de subvencions: Instituto Nacional de Estadística. Contabilidad Regional de España. Base 1986.

(P) Provisional.

(A) Avanç.

(1E) Primera estimació.

(*) L'excedent brut d'explotació dels anys 1996 i 1997 inclou els impostos lligats a la producció nets de subvencions.

2.3.2

Valor afegit brut a preus de mercat. Per rendes distribuïdes i branques d'activitat. Estructura percentual (*).

Tant per cent

	1992	1993 (P)	1994 (P)	1995 (P)	1996 (A)	1997 (1E)
Remuneració d'assalariats	23,7	22,4	24,1	19,1	19,4	23,3
Excedent brut d'explotació	84,7	89,5	90,3	80,9	80,6	76,7
Impostos nets de subvencions	-8,4	-11,9	-14,4	-15,5	:	:
VAB pm de l'agricultura	100,0	100,0	100,0	86,6	100,0	100,0
Remuneració d'assalariats	57,0	55,5	49,2	47,8	45,4	44,0
Excedent brut d'explotació	38,8	39,6	45,4	52,2	54,6	56,0
Impostos nets de subvencions	4,3	4,9	5,3	5,6	:	:
VAB pm de la indústria	100,0	100,0	100,0	105,9	100,0	100,0
Remuneració d'assalariats	61,5	59,5	55,7	55,3	54,3	59,2
Excedent brut d'explotació	34,6	36,6	40,4	44,7	45,7	40,8
Impostos nets de subvencions	3,9	3,9	3,9	3,4	:	:
VAB pm de la construcció	100,0	100,0	100,0	103,5	100,0	100,0
Remuneració d'assalariats	50,0	49,2	48,8	48,0	48,2	49,1
Excedent brut d'explotació	49,8	51,3	51,5	52,0	51,8	50,9
Impostos nets de subvencions	0,2	-0,5	-0,3	-0,2	:	:
VAB pm dels serveis	100,0	100,0	100,0	99,8	100,0	100,0
Remuneració d'assalariats	52,8	51,6	49,0	47,1	47,3	47,8
Excedent brut d'explotació	45,5	47,0	49,4	51,2	52,7	52,2
Impostos nets de subvencions	1,7	1,4	1,5	1,7	:	:
VAB pm de Catalunya	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Font.

Valor afegit brut pm i remuneració d'assalariats:

1992. Instituto Nacional de Estadística. Contabilidad Regional de España. Base 1986.

1993-1997. Institut d'Estadística de Catalunya.

Impostos nets de subvencions: Instituto Nacional de Estadística. Contabilidad Regional de España. Base 1986.

(P) Provisional.

(A) Avanç.

(1E) Primera estimació.

(*) L'excedent brut d'explotació dels anys 1996 i 1997 inclou els impostos lligats a la producció nets de subvencions.

2.4.1 Valor afegit brut a preus de mercat per ocupat. Per branques d'activitat. Valors a preus corrents.

Milers de pessetes

	1992	1993 (P)	1994 (P)	1995 (P)	1996 (A)	1997 (1E)
Agricultura	2 055,5	2 336,7	2 568,7	2 490,2	2 812,8	2 625,9
Indústria	4 849,9	5 299,2	6 076,1	6 581,6	6 879,2	6 927,0
Construcció	4 317,2	4 635,4	5 020,8	5 191,2	5 168,6	4 832,7
Serveis	5 082,7	5 533,8	5 660,0	5 873,9	6 059,0	6 399,9
Total	4 826,5	5 275,2	5 621,0	5 901,9	6 101,8	6 284,7

2.4.2 Valor afegit brut a preus de mercat per ocupat. Per branques d'activitat. Índex total Catalunya = 100.

	1992	1993 (P)	1994 (P)	1995 (P)	1996 (A)	1997 (1E)
Agricultura	42,6	44,3	45,7	42,2	46,1	41,8
Indústria	100,5	100,5	108,1	111,5	112,7	110,2
Construcció	89,4	87,9	89,3	88,0	84,7	76,9
Serveis	105,3	104,9	100,7	99,5	99,3	101,8
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

2.4.3 Valor afegit brut a preus de mercat per ocupat. Per branques d'activitat. Taxes de variació a preus constants (*).

Tant per cent

	1992	1993 (P)	1994 (P)	1995 (P)	1996 (A)	1997 (1E)
Agricultura	27,8	8,3	-4,1	-10,8	15,1	-2,2
Indústria	5,2	6,1	11,6	2,4	2,3	-1,3
Construcció	0,0	3,7	6,8	-0,3	-2,4	-8,7
Serveis	2,8	2,4	-1,5	-0,7	-0,5	2,4
Total	3,8	3,9	3,1	0,1	0,4	0,4

Font.

Valor afegit brut:

1992. Instituto Nacional de Estadística. Contabilidad Regional de España. Base 1986.

1993-1997. Institut d'Estadística de Catalunya.

Ocupació: Instituto Nacional de Estadística. Encuesta de Población Activa.

(P) Provisional.

(A) Avanç.

(1E) Primera estimació.

(*) La informació a preus constants s'ha calculat a partir dels deflactors presentats en la taula 5.2.2.

3. Macromagnituds: renda bruta disponible i consum de les famílies

3.1.1 Renda bruta disponible i consum de les famílies. Valors a preus corrents (*).

Millions de pessetes

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Renda bruta disponible familiar	7 450 006	8 066 177	8 359 428	9 051 082	9 531 731	9 984 909
Consum privat	6 803 740	7 052 665	7 455 452	7 955 305	8 407 121	8 924 133
consum alimentari	1 401 208	1 429 476	1 517 190	1 592 960	1 647 134	1 718 061
consum no alimentari	5 402 532	5 623 190	5 938 262	6 362 344	6 759 988	7 206 072
Taxa mitjana de consum (%)	91,3	87,4	89,2	87,9	88,2	89,4

3.1.2 Renda bruta disponible i consum de les famílies. Índex base 1986 = 100 (*).

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Renda bruta disponible familiar	190,3	206,0	213,5	231,1	243,4	255,0
Consum privat	188,8	195,7	206,8	220,7	233,2	247,6
consum alimentari	149,6	152,6	162,0	170,1	175,9	183,4
consum no alimentari	202,5	210,8	222,6	238,5	253,4	270,1

3.1.3 Renda bruta disponible i consum de les famílies. Taxes de variació a preus constants (*) (**).

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Renda bruta disponible familiar	-0,3	2,9	-0,9	3,5	1,4	2,5
Consum privat	1,8	-2,1	1,1	2,0	1,8	3,4
consum alimentari	1,2	-0,7	0,3	-0,2	-0,9	3,2
consum no alimentari	1,9	-2,5	1,3	2,7	2,5	3,4

Font.

Renda bruta disponible de les famílies:

1992-1993. Instituto Nacional de Estadística. Contabilidad Regional de España. Base 1986.

1994-1997. Institut d'Estadística de Catalunya.

Consum:

1992. Instituto Nacional de Estadística. Contabilidad Regional de España. Base 1986.

1993-1997. Institut d'Estadística de Catalunya.

(P) Provisional.

(A) Avanç.

(1E) Primera estimació.

(*) A cada taula hi ha ressenyat el tipus d'estimació de les variables (definitiu, provisional, avanç o primera estimació).

(**) La renda bruta disponible familiar a preus constants s'ha calculat a partir de l'índex de preus de consum per a Catalunya. El consum privat a preus constants s'ha calculat a partir dels deflactors presentats en la taula 5.2.1.

3.2.1 Renda bruta disponible de les famílies. Per principals components.

Valors a preus corrents.

Millions de pessetes

	1992	1993	1994 (P)	1995 (P)	1996 (A)	1997 (1E)
Remuneració d'assalariats	5 400 003	5 597 989	5 670 600	5 971 606	6 319 640	6 823 506
Excedent brut d'explotació	2 870 870	3 041 918	3 367 724	3 763 074	3 976 677	4 204 617
Prestacions socials	1 729 550	1 969 363	2 013 732	2 032 839	2 108 082	2 186 139
jubilació Seguretat Social	459 759	509 311	567 719	627 791	691 686	753 398
desocupació	314 937	383 352	388 770	303 175	262 996	236 822
altres prestacions socials	954 854	1 076 700	1 057 243	1 101 873	1 153 400	1 195 920
Interessos efectius nets	480 986	521 474	504 267	602 591	605 465	483 915
Cotitzacions socials reals	-1 615 788	-1 596 182	-1 674 005	-1 741 874	-1 873 123	-2 026 837
Impostos sobre renda i patrimoni	-1 264 849	-1 236 305	-1 315 216	-1 361 916	-1 405 530	-1 509 326
Altres components	-150 766	-232 080	-207 674	-215 239	-199 480	-177 105
Renda bruta disponible familiar	7 450 006	8 066 177	8 359 428	9 051 082	9 531 731	9 984 909

3.2.2 Renda bruta disponible de les famílies. Per principals components.

Ponderació de components.

Tant per cent

	1992	1993	1994 (P)	1995 (P)	1996 (A)	1997 (1E)
Remuneració d'assalariats	72,5	69,4	67,8	66,0	66,3	68,3
Excedent brut d'explotació	38,5	37,7	40,3	41,6	41,7	42,1
Prestacions socials	23,2	24,4	24,1	22,5	22,1	21,9
jubilació Seguretat Social	6,2	6,3	6,8	6,9	7,3	7,5
desocupació	4,2	4,8	4,7	3,3	2,8	2,4
altres prestacions socials	12,8	13,3	12,6	12,2	12,1	12,0
Interessos efectius nets	6,5	6,5	6,0	6,7	6,4	4,8
Cotitzacions socials reals	-21,7	-19,8	-20,0	-19,2	-19,7	-20,3
Impostos sobre renda i patrimoni	-17,0	-15,3	-15,7	-15,0	-14,7	-15,1
Altres components	-2,0	-2,9	-2,5	-2,4	-2,1	-1,8
Renda bruta disponible familiar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Font. 1992-1993. Instituto Nacional de Estadística. Contabilidad Regional de España. Base 1986.
1994-1997. Institut d'Estadística de Catalunya.

(P) Provisional.

(A) Avanç.

(1E) Primera estimació.

3.3.1 Renda bruta disponible i consum de les famílies per càpita. Valors a preus corrents (*).

Milers de pessetes

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Renda bruta disponible per càpita	1 223,3	1 323,3	1 371,1	1 484,0	1 565,1	1 637,4
Consum per càpita	1 117,2	1 157,1	1 222,8	1 304,4	1 380,5	1 463,5
consum alimentari per càpita	230,1	234,5	248,9	261,2	270,5	281,7
consum no alimentari per càpita	887,1	922,5	974,0	1043,2	1110,0	1181,7

3.3.2 Renda bruta disponible i consum de les famílies per càpita. Índex base 1986 = 100 (*).

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Renda bruta disponible per càpita	187,0	202,3	209,6	226,9	239,3	250,3
Consum per càpita	185,6	192,2	203,1	216,6	229,3	243,1
consum alimentari per càpita	147,1	149,9	159,1	167,0	172,9	180,1
consum no alimentari per càpita	199,1	207,0	218,6	234,1	249,1	265,2

3.3.3 Renda bruta disponible i consum de les famílies per càpita. Taxes de variació a preus constants (*) (**).

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Renda bruta disponible per càpita	-0,6	2,8	-0,9	3,5	1,5	2,4
Consum per càpita	1,5	-2,1	1,1	2,0	1,9	3,3
consum alimentari per càpita	0,9	-0,8	0,3	-0,2	-0,8	3,1
consum no alimentari per càpita	1,6	-2,5	1,3	2,7	2,7	3,3

Font.

Renda bruta disponible de les famílies:

1992-1993. Instituto Nacional de Estadística. Contabilidad Regional de España. Base 1986.

1994-1997. Institut d'Estadística de Catalunya.

Consum:

1992. Instituto Nacional de Estadística. Contabilidad Regional de España. Base 1986.

1993-1997. Institut d'Estadística de Catalunya.

Població: Institut d'Estadística de Catalunya.

(P) Provisional.

(A) Avanç.

(1E) Primera estimació.

(*) A cada taula hi ha ressenyat el tipus d'estimació de les variables (definitiu, provisional, avanç o primera estimació).

(**) La renda bruta disponible familiar a preus constants s'ha calculat a partir de l'índex de preus al consum per a Catalunya. El consum privat a preus constants s'ha calculat a partir dels deflactors presentats en la taula 5.2.1.

4. Mercat de treball

4.1.1 Població en relació amb l'activitat. Valors absoluts (*).

Milers de persones

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Població de dret	6 090,0	6 095,3	6 096,8	6 098,9	6 090,0	6 098,0
Població activa	2 503,5	2 545,6	2 605,1	2 655,3	2 663,6	2 691,0
Població ocupada	2 163,3	2 051,2	2 052,7	2 127,7	2 159,2	2 231,2
Població assalariada	1 666,7	1 597,6	1 603,4	1 633,1	1 646,9	1 757,8
Població desocupada	340,2	494,4	552,4	527,6	504,5	459,8

4.1.2 Població en relació amb l'activitat. Taxes significatives.

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Taxa d'activitat (1)	51,4	51,8	52,3	52,5	52,7	53,0
Taxa d'ocupació (2)	44,4	41,7	41,2	42,1	42,7	44,0
Taxa salarització (3)	77,0	77,9	78,1	76,8	76,3	78,8
Taxa d'atur (4)	13,6	19,4	21,2	19,9	18,9	17,1

4.1.3 Població en relació amb l'activitat. Taxes de variació.

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Població de dret	0,3	0,1	0,0	0,0	-0,1	0,1
Població activa	-1,2	1,7	2,3	1,9	0,3	1,0
Població ocupada	-2,7	-5,2	0,1	3,7	1,5	3,3
Població assalariada	-4,6	-4,1	0,4	1,9	0,8	6,7
Població desocupada	9,7	45,3	11,7	-4,5	-4,4	-8,9

Font.

Població de dret: Institut d'Estadística de Catalunya.

Altres variables: Institut d'Estadística de Catalunya. Mercat de treball. Ampliació de resultats anuals de l'enquesta de població activa.

(*) Mitjanes anuals a partir dels resultats trimestrals, a excepció de la població de dret.

(1) Població activa / (població >= 16 anys).

(2) Població ocupada / (població >= 16 anys).

(3) Població assalariada / població ocupada.

(4) Població desocupada / població activa.

4.2.1 Població ocupada. Per branques d'activitat. Valors absoluts (*).

Milers de persones

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Agricultura	79,3	68,7	71,7	74,8	74,4	74,2
Indústria	698,0	639,4	597,8	613,5	604,6	646,6
Construcció	198,4	179,1	167,4	177,6	181,7	203,1
Serveis	1 187,7	1 164,1	1 215,9	1 261,7	1 298,4	1 307,3
Total	2 163,3	2 051,2	2 052,7	2 127,7	2 159,2	2 231,2

4.2.2 Població ocupada. Per branques d'activitat. Estructura percentual.

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Agricultura	3,7	3,3	3,5	3,5	3,4	3,3
Indústria	32,3	31,2	29,1	28,8	28,0	29,0
Construcció	9,2	8,7	8,2	8,3	8,4	9,1
Serveis	54,9	56,7	59,2	59,3	60,1	58,6
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

4.2.3 Població ocupada. Per branques d'activitat. Taxes de variació.

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Agricultura	-2,6	-13,4	4,5	4,3	-0,5	-0,3
Indústria	-5,8	-8,4	-6,5	2,6	-1,4	6,9
Construcció	-3,5	-9,7	-6,5	6,1	2,3	11,8
Serveis	-0,6	-2,0	4,4	3,8	2,9	0,7
Total	-2,7	-5,2	0,1	3,7	1,5	3,3

Font. Institut d'Estadística de Catalunya. Mercat de treball. Ampliació dels resultats anuals de l'enquesta de població activa.

(*) Mitjanes anuals a partir dels resultats trimestrals.

4.3.1 Població assalariada. Per branques d'activitat. Valors absoluts (*).

Milers de persones

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Agricultura	21,3	18,7	22,3	20,5	19,6	21,3
Indústria	629,2	580,0	532,2	534,4	531,8	579,5
Construcció	145,2	127,3	119,4	127,4	127,1	147,6
Serveis	871,0	871,7	929,7	951,0	968,4	1 009,4
Total	1 666,7	1 597,6	1 603,4	1 633,1	1 646,9	1 757,8

4.3.2 Població assalariada. Per branques d'activitat. Taxes de salarització (**).

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Agricultura	26,9	27,2	31,1	27,4	26,3	28,7
Indústria	90,1	90,7	89,0	87,1	87,9	89,6
Construcció	73,2	71,1	71,3	71,7	69,9	72,7
Serveis	73,3	74,9	76,5	75,4	74,6	77,2
Total	77,0	77,9	78,1	76,8	76,3	78,8

4.3.3 Població assalariada. Per branques d'activitat. Taxes de variació.

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Agricultura	-5,0	-12,3	19,3	-8,2	-4,3	8,8
Indústria	-6,2	-7,8	-8,2	0,4	-0,5	9,0
Construcció	-6,4	-12,3	-6,2	6,7	-0,2	16,2
Serveis	-3,1	0,1	6,6	2,3	1,8	4,2
Total	-4,6	-4,1	0,4	1,9	0,8	6,7

Font. Institut d'Estadística de Catalunya. Mercat de treball. Ampliació dels resultats anuals de l'enquesta de població activa.

(*) Mitjanes anuals a partir dels resultats trimestrals.

(**) Taxa de salarització = població assalariada / població ocupada.

4.4.1 Població assalariada. Per tipus de contracte. Valors absoluts (*) (**).

Milers de persones

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Amb contracte indefinit	1 098,6	1 073,0	1 049,8	1 066,1	1 102,8	1 210,0
Amb contracte temporal	567,6	524,5	553,6	566,8	543,9	546,1
Total	1 666,7	1 597,6	1 603,4	1 633,1	1 646,9	1 757,8

4.4.2 Població assalariada. Per tipus de contracte. Estructura percentual.

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Amb contracte indefinit	65,9	67,2	65,5	65,3	67,0	68,8
Amb contracte temporal	34,1	32,8	34,5	34,7	33,0	31,1
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

4.4.3 Població assalariada. Per tipus de contracte. Taxes de variació.

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Amb contracte indefinit	-3,6	-2,3	-2,2	1,6	3,4	9,7
Amb contracte temporal	-6,5	-7,6	5,5	2,4	-4,0	0,4
Total	-4,6	-4,1	0,4	1,9	0,8	6,7

Font. Institut d'Estadística de Catalunya. Mercat de treball. Ampliació dels resultats anuals de l'enquesta de població activa.

(*) Mitjanes anuals a partir dels resultats trimestrals.

(**) El total de població assalariada inclou els no classificats. Per aquest motiu Població assalariada no coincideix amb l'agregació d'ambdós tipus de contractació.

4.5.1 Població assalariada. Per sector contractant. Valors absoluts (*).

Milers de persones

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Sector privat	1 415,6	1 352,9	1 351,5	1 384,5	1 400,5	1 491,8
Sector públic	251,1	244,7	252,0	248,6	246,3	266,0
Total	1 666,7	1 597,6	1 603,4	1 633,1	1 646,9	1 757,8

4.5.2 Població assalariada. Per sector contractant. Estructura percentual.

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Sector privat	84,9	84,7	84,3	84,8	85,0	84,9
Sector públic	15,1	15,3	15,7	15,2	15,0	15,1
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

4.5.3 Població assalariada. Per sector contractant. Taxes de variació.

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Sector privat	-5,1	-4,4	-0,1	2,4	1,2	6,5
Sector públic	-1,8	-2,5	3,0	-1,3	-0,9	8,0
Total	-4,6	-4,1	0,4	1,9	0,8	6,7

Font. Institut d'Estadística de Catalunya. Mercat de treball. Ampliació dels resultats anuals de l'enquesta de població activa.

(*) Mitjanes anuals a partir dels resultats trimestrals.

5. Preus i salaris

5.1.1 Índex de preus de consum: general i per grups. Taxes de variació de la mitjana anual.

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Alimentació	3,6	1,9	5,5	5,1	4,4	0,8
Vestit i calçat	4,4	3,8	2,3	2,3	2,4	2,2
Habitatge	10,7	6,6	3,8	4,9	4,3	3,6
Parament llar	4,7	5,2	2,4	3,5	4,6	1,9
Serveis mèdics	11,1	7,1	3,7	4,2	4,3	3,8
Transports	8,4	8,9	5,9	5,7	3,4	1,9
Cultura	7,1	6,2	4,7	4,2	3,8	2,2
Altres despeses	9,8	7,2	4,4	4,3	3,6	3,8
Índex general	6,7	5,2	4,5	4,6	3,9	2,2

Font. Instituto Nacional de Estadística. Índice de Precios de Consumo. Base 1992.

5.1.2 Índex de preus de productes industrials. Taxes de variació.

Tant per cent

	1993	1994	1995	1996	1997
Índex general	1,8	3,6	7,6	0,9	1,4
béns de consum	2,6	3,2	4,9	2,5	1,8
béns intermedis	1,2	2,1	5,2	2,7	1,2
béns de capital	0,9	4,6	11,7	-1,5	1,1

Font. Institut d'Estadística de Catalunya.

5.1.3 Deflactor del comerç amb l'estranger. Índex base 1986 = 100.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Exportacions	109,2	113,7	118,4	125,9	127,9	131,1
Importacions	89,1	92,3	97,9	101,9	103,8	107,5

Font. Institut d'Estadística de Catalunya.

5.2.1 Deflactor del producte interior brut a preus de mercat. Per components de la demanda. Índex base 1986 = 100.

	1992	1993 (P)	1994 (P)	1995 (P)	1996 (A)	1997 (1E)
Consum privat	146,4	154,9	162,0	169,4	175,9	180,6
Consum públic	148,3	153,5	157,8	164,7	171,2	175,3
Formació bruta de capital (1)	134,0	141,0	146,3	154,1	157,4	161,3
béns d'equipament	118,5	124,8	130,2	136,2	137,8	141,8
construcció	147,3	152,6	158,4	168,6	173,4	177,8
Exportacions de béns i serveis	117,4	122,9	127,0	133,8	137,2	141,4
Importacions de béns i serveis	109,5	116,8	124,0	130,0	132,8	138,1
Producte interior brut pm	150,7	157,6	163,6	171,4	176,9	181,6

Font. Institut d'Estadística de Catalunya.

(1) Inclou la variació d'existències.

5.2.2 Deflactor del producte interior brut a preus de mercat. Per branques d'activitat. Índex base 1986 = 100.

	1992	1993 (P)	1994 (P)	1995 (P)	1996 (A)	1997 (1E)
Valor afegit brut	150,3	158,2	163,5	171,5	176,6	181,1
agricultura	103,5	108,6	124,5	135,3	132,8	126,8
indústria	134,9	139,0	142,7	151,0	154,3	157,4
construcció	151,9	157,3	159,5	165,3	168,6	172,6
serveis	162,5	172,8	179,4	187,4	194,3	200,5
IVA i impostos s/ importacions	156,8	148,6	164,4	170,7	182,0	188,7
Producte interior brut pm	150,7	157,6	163,6	171,4	176,9	181,6

Font. Institut d'Estadística de Catalunya.

(P) Provisional.

(A) Avanç.

(1E) Primera estimació.

5.3.1 Guanyys salarials. Per branques d'activitat. Valors absoluts.

Milers de pessetes

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Guany per hora. Indústria (1)	:	:	:	:	1 557,8	1 629,3
Guany per hora. Construcció (1)	:	:	:	:	1 264,8	1 318,0
Guany per hora. Serveis (1)	:	:	:	:	1 425,5	1 467,8
Guany per hora. Total (1)	1 178,3	1 272,0	1 324,3	1 389,3	1 474,3	1 529,0

Font. Instituto Nacional de Estadística. Encuesta de Salarios.

(1) Pessetes.

(2) Milers de pessetes.

5.3.2 Salaris pactats en convenis col·lectius. Per branques d'activitat. Taxes de variació.

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Agricultura	7,2	5,1	3,4	3,4	3,6	2,6
Indústria	7,3	6,0	3,3	3,7	4,2	2,8
Construcció	6,9	6,3	2,5	3,5	4,0	2,8
Serveis	7,2	5,2	3,7	3,5	3,6	3,1
Total	7,2	5,6	3,4	3,6	3,9	2,9

Font. Departament de Treball. Generalitat de Catalunya.

6. Sector exterior

6.1.1 Comerç amb l'estranger. Per grups de destinació.

Valors a preus corrents (*).

Millions de pessetes

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Béns de consum	558 757	667 345	856 924	1 029 598	1 244 981	1 456 072
Béns intermedis	863 252	1 006 028	1 261 119	1 549 672	1 789 946	2 158 181
productes energètics	30 752	33 867	23 807	36 228	41 478	42 120
altres béns intermedis	832 500	972 161	1 237 312	1 513 444	1 748 468	2 116 061
Béns de capital	211 773	234 700	304 475	356 913	448 083	479 957
Total exportacions	1 651 587	1 908 773	2 422 918	2 946 868	3 488 977	4 101 140
Béns de consum	871 371	823 970	950 249	1 031 339	1 149 194	1 282 640
Béns intermedis	1 750 747	1 807 718	2 300 831	2 720 983	2 832 318	3 328 247
productes energètics	192 665	190 625	231 896	213 913	232 058	265 675
altres béns intermedis	1 558 082	1 617 093	2 068 935	2 507 070	2 600 260	3 062 572
Béns de capital	496 978	418 562	443 272	524 152	578 422	652 084
Total importacions	3 119 112	3 050 425	3 695 314	4 277 112	4 560 083	5 263 169

6.1.2 Comerç amb l'estranger. Per grups de destinació.

Estructura percentual (*).

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Béns de consum	33,8	35,0	35,4	34,9	35,7	35,5
Béns intermedis	52,3	52,7	52,0	52,6	51,3	52,6
productes energètics	1,9	1,8	1,0	1,2	1,2	1,0
altres béns intermedis	50,4	50,9	51,1	51,4	50,1	51,6
Béns de capital	12,8	12,3	12,6	12,1	12,8	11,7
Total exportacions	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Béns de consum	27,9	27,0	25,7	24,1	25,2	24,4
Béns intermedis	56,1	59,3	62,3	63,6	62,1	63,2
productes energètics	6,2	6,2	6,3	5,0	5,1	5,0
altres béns intermedis	50,0	53,0	56,0	58,6	57,0	58,2
Béns de capital	15,9	13,7	12,0	12,3	12,7	12,4
Total importacions	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Font. Institut d'Estadística de Catalunya. Comerç amb l'estranger.

(*) La diferència entre total importacions / exportacions i la suma dels grups de productes prové dels productes no classificats.

6.2.1 Comerç amb l'estranger. Per àrees geogràfiques.

Valors a preus corrents (*).

Millions de pessetes

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Unió Europea-15	1 210 374	1 326 900	1 694 326	2 091 893	2 462 551	2 823 202
Resta d'Europa	96 561	130 455	146 238	185 407	249 210	350 107
Resta del món	344 652	451 418	582 354	669 568	777 216	927 831
Total exportacions	1 651 587	1 908 773	2 422 918	2 946 868	3 488 977	4 101 140
Unió Europea-15	2 050 082	2 006 008	2 439 105	2 860 831	3 155 970	3 534 822
Resta d'Europa	127 474	143 245	187 875	205 415	194 249	224 219
Resta del món	941 556	901 172	1 068 334	1 210 866	1 209 864	1 504 128
Total importacions	3 119 112	3 050 425	3 695 314	4 277 112	4 560 083	5 263 169

6.2.2 Comerç amb l'estranger. Per àrees geogràfiques.

Estructura percentual (*).

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Unió Europea-15	73,3	69,5	69,9	71,0	70,6	68,8
Resta d'Europa	5,8	6,8	6,0	6,3	7,1	8,5
Resta del món	20,9	23,6	24,0	22,7	22,3	22,6
Total exportacions	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Unió Europea-15	65,7	65,8	66,0	66,9	69,2	67,2
Resta d'Europa	4,1	4,7	5,1	4,8	4,3	4,3
Resta del món	30,2	29,5	28,9	28,3	26,5	28,6
Total importacions	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Font. Institut d'Estadística de Catalunya. Comerç amb l'estranger.

(*) La diferència entre total exportacions / importacions i la suma de la classificació per àrees geogràfiques prové dels productes no classificats territorialment.

6.3.1 Comerç amb l'estranger. Per seccions i principals subseccions CCAE-93.

Valors a preus corrents.

Millions de pessetes

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Agricultura i ramaderia	20 399	30 526	48 074	55 635	67 885	77 099
Pesca	1 706	1 766	2 990	3 609	4 434	5 031
Indústries extractives	1 632	2 375	2 526	3 158	3 954	4 763
Indústries manufactureres	1 614 349	1 866 294	2 350 242	2 862 942	3 355 242	3 950 829
indústries de l'alimentació, begudes i tabac	111 124	151 871	198 565	234 888	280 093	378 690
indústries tèxtils i de la confecció	178 219	203 363	247 591	302 102	337 530	383 865
indústries químiques	268 173	323 787	399 087	482 675	536 705	660 736
indústries de la construcció de maquinària	172 554	188 311	233 158	268 836	313 257	363 171
fabricació de material de transport	363 011	390 937	514 334	615 940	772 526	873 421
No classificats	13 500	7 815	19 088	21 524	57 466	63 415
Total exportacions	1 651 587	1 908 773	2 422 918	2 946 868	3 488 977	4 101 140
Agricultura i ramaderia	161 192	168 277	227 124	266 446	260 798	310 836
Pesca	12 598	14 716	16 880	18 185	17 375	18 264
Indústries extractives	158 866	157 783	176 746	161 010	177 662	213 837
Indústries manufactureres	2 777 944	2 688 909	3 259 358	3 818 229	4 101 349	4 715 768
indústries de l'alimentació, begudes i tabac	222 264	252 708	321 577	383 002	377 809	430 554
indústries tèxtils i de la confecció	240 315	206 190	250 400	275 712	316 894	397 600
indústries químiques	559 704	586 550	753 985	902 522	953 069	1 123 183
indústries de la construcció de maquinària	365 652	296 759	321 642	399 860	448 957	516 779
fabricació de material de transport	295 261	381 575	381 208	390 488	486 340	520 931
No classificats	8 517	20 742	15 207	13 244	2 901	4 464
Total importacions	3 119 112	3 050 425	3 695 314	4 277 112	4 560 083	5 263 169

Font. Institut d'Estadística de Catalunya. Comerç amb l'estranger.

6.3.2 Comerç amb l'estranger. Per seccions i principals subseccions CCAE-93. Estructura percentual.

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Agricultura i ramaderia	1,2	1,6	2,0	1,9	1,9	1,9
Pesca	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Indústries extractives	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Indústries manufactureres	97,7	97,8	97,0	97,2	96,2	96,3
indústries de l'alimentació, begudes i tabac	6,7	8,0	8,2	8,0	8,0	9,2
indústries tèxtils i de la confecció	10,8	10,7	10,2	10,3	9,7	9,4
indústries químiques	16,2	17,0	16,5	16,4	15,4	16,1
indústries de la construcció de maquinària	10,4	9,9	9,6	9,1	9,0	8,9
fabricació de material de transport	22,0	20,5	21,2	20,9	22,1	21,3
No classificats	0,8	0,4	0,8	0,7	1,6	1,5
Total exportacions	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Imports						
Agricultura i ramaderia	5,2	5,5	6,1	6,2	5,7	5,9
Pesca	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3
Indústries extractives	5,1	5,2	4,8	3,8	3,9	4,1
Indústries manufactureres	89,1	88,1	88,2	89,3	89,9	89,6
indústries de l'alimentació, begudes i tabac	7,1	8,3	8,7	9,0	8,3	8,2
indústries tèxtils i de la confecció	7,7	6,8	6,8	6,4	6,9	7,6
indústries químiques	17,9	19,2	20,4	21,1	20,9	21,3
indústries de la construcció de maquinària	11,7	9,7	8,7	9,3	9,8	9,8
fabricació de material de transport	9,5	12,5	10,3	9,1	10,7	9,9
No classificats	0,3	0,7	0,4	0,3	0,1	0,1
Total importacions	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Font. Institut d'Estadística de Catalunya. Comerç amb l'estranger.

6.4.1 Inversió estrangera. Per seccions CCAE-93 i procedència dels inversors. Valors a preus corrents (*).

Millions de pessetes

	1993	1994	1995	1996	1997
Agricultura i ramaderia	71	1 916	1 635	1	872
Pesca	0	0	0	0	1
Indústries extractives	1 183	2 675	348	4 227	414
Indústries manufactures	315 075	376 535	255 880	280 044	440 102
Producció i distribució d'electricitat, gas i aigua	1 635	644	0	1 633	411
Construcció	14 263	3 905	12 333	720	8 622
Comerç i reparació de vehicles de motor	40 329	47 278	30 709	71 222	73 092
Hoteleria	23 066	19 491	3 425	23 142	5 430
Transports i comunicacions	589	3 224	398	4 387	628
Intermediació financera	43 704	31 601	57 864	32 889	15 919
Activitats immobiliàries i serveis empresarials	106 184	66 590	75 141	75 953	129 247
Educació	0	2	0	0	12
Activitats sanitàries i serveis socials	0	5 000	0	0	2 663
Altres activitats socials	3 280	11 165	6 163	5 555	795
Unió Europea-15	276 201	411 546	186 363	268 189	447 439
Països Baixos	71 543	138 327	51 473	81 731	66 188
França	99 248	77 796	49 594	48 180	95 776
Alemanya	41 830	118 821	31 288	42 616	203 918
Resta del món	273 178	158 481	257 534	231 584	230 767
Estats Units d'Amèrica	29 779	35 321	27 221	24 086	44 517
Total	549 379	570 027	443 897	499 773	678 206

Font. Ministerio de Economía y Hacienda.

(*) Els països considerats són els més importants en termes d'inversió estrangera.

6.4.2 Inversió estrangera. Per divisions CCAE-93 i procedència dels inversors. Estructura percentual (*).

Tant per cent

	1993	1994	1995	1996	1997
Agricultura i ramaderia	0,0	0,3	0,4	0,0	0,1
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Indústries extractives	0,2	0,5	0,1	0,8	0,1
Indústries manufactureres	57,4	66,1	57,6	56,0	64,9
Producció i distribució d'electricitat, gas i aigua	0,3	0,1	0,0	0,3	0,1
Construcció	2,6	0,7	2,8	0,1	1,3
Comerç i reparació de vehicles de motor	7,3	8,3	6,9	14,3	10,8
Hoteleria	4,2	3,4	0,8	4,6	0,8
Transports i comunicacions	0,1	0,6	0,1	0,9	0,1
Intermediació financera	8,0	5,5	13,0	6,6	2,3
Activitats immobiliàries i serveis empresarials	19,3	11,7	16,9	15,2	19,1
Educació	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Activitats sanitàries i serveis socials	0,0	0,9	0,0	0,0	0,4
Altres activitats socials	0,6	2,0	1,4	1,1	0,1
Unió Europea-15	50,3	72,2	42,0	53,7	66,0
Països Baixos	13,0	24,3	11,6	16,4	9,8
França	18,1	13,6	11,2	9,6	14,1
Alemanya	7,6	20,8	7,0	8,5	30,1
Resta del món	49,7	27,8	58,0	46,3	34,0
Estats Units d'Amèrica	5,4	6,2	6,1	4,8	6,6
Total	100	100	100	100	100

Font. Ministerio de Economía y Hacienda.

(*) Els països considerats són els més importants en termes d'inversió estrangera.

7. Indicadors d'activitat

7.1.1 Índex de producció de productes industrials. Per principals subseccions CNAE-74. Taxes de variació.

	<i>Tant per cent</i>				
	1993	1994	1995	1996	1997
Índex general	-5,3	10,5	6,2	-0,3	7,9
extracció i transformació de minerals	-2,1	10,8	5,3	-3,0	5,1
indústries químiques	-1,7	14,6	4,6	-1,0	7,7
productes metàl·lics	-10,6	7,3	10,1	-0,9	5,8
maquinària per a la producció i d'oficina	-9,0	16,5	16,6	1,5	2,0
material elèctric i electrònic	-5,5	14,2	15,5	6,3	16,4
material de transport	-16,7	22,0	16,6	4,7	13,8
productes alimentaris, begudes i tabac	2,7	3,3	0,4	-2,5	6,0
indústries tèxtils, cuir i confeccions	-10,2	10,6	-0,7	-4,0	5,0
arts gràfiques i edició	-1,1	4,2	-0,3	-1,0	8,0
altres indústries	-4,7	6,3	7,2	-1,9	6,8

Font. Institut d'Estadística de Catalunya.

7.1.2 Índex de producció de productes industrials. Per grups de destinació. Taxes de variació.

	<i>Tant per cent</i>				
	1993	1994	1995	1996	1997
Índex general	-5,3	10,5	6,2	-0,3	7,9
béns de consum	-3,3	8,5	4,0	-0,6	7,7
béns intermedis	-6,0	12,2	5,5	-1,1	7,5
béns de capital	-10,3	13,5	15,9	2,7	9,7

Font. Institut d'Estadística de Catalunya.

7.1.3 Indicador de clima industrial. Per grups de destinació. Taxes de variació.

	1993	1994	1995	1996	1997
Indicador de clima industrial	-36	-8	-9	-16	-1
béns de consum	-38	-11	-4	-19	-7
béns intermedis	-39	-6	-11	-19	1
béns de capital	-33	-8	-9	-10	0

Font. Departament d'Indústria, Comerç i Turisme.

7.1.4 Valor dels treballs duts a terme per empreses constructors.

Milions de pessetes

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Edificació	494 674	470 611	475 850	534 188	521 135	541 557
habitatges familiars	281 618	265 969	280 087	332 812	311 553	337 835
resta habitatges	213 056	204 642	195 763	201 376	209 582	203 722
Obra civil	402 705	348 026	319 940	319 835	324 616	321 960
Total	897 379	818 637	795 790	854 023	845 751	863 517

Font. Institut d'Estadística de Catalunya i Ministerio de Fomento. Enquesta conjuntural de la indústria de la construcció.

7.2.1 Índex de vendes en grans superfícies.

Base 1994 = 100.

	1994	1995	1996	1997
Índex general	100,0	106,4	108,4	109,6
alimentació	100,0	110,8	111,2	109,9
no alimentació	100,0	102,9	106,2	109,3

Font. Institut d'Estadística de Catalunya.

7.2.2 Viatgers i pernoctacions en establiments hotelers.

Per nacionalitats.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Viatgers	4 973 146	5 056 311	5 597 181	5 999 495	6 502 629	7 188 858
espanyols	2 523 929	2 549 759	2 611 106	2 939 459	3 180 412	3 374 741
estrangers	2 449 217	2 506 552	2 986 075	3 060 036	3 322 217	3 814 119
Pernoctacions	18 596 707	19 277 124	23 059 677	23 436 217	24 648 488	27 594 574
espanyols	7 054 229	7 483 716	7 734 695	8 533 157	9 077 712	9 626 780
estrangers	11 542 478	11 793 408	15 324 982	14 903 060	15 570 775	17 967 795

Font. Instituto Nacional de Estadística.

7.2.3 Trànsit de passatgers i tràfic de mercaderies en ports i aeroports.

Per ports i aeroports.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Total passatgers						
ports	603 666	476 351	673 751	774 166	753 633	834 666
aeroports	10 026 244	9 654 140	10 296 695	11 313 388	12 918 697	14 562 498
Total mercaderies (tm)						
ports	43 730 956	41 933 904	45 261 577	51 295 356	54 918 139	56 216 709
aeroports	72 054	57 478	58 884	68 519	76 648	77 930

Font. Ministerio de Fomento.

8. Macromagnituds de l'economia espanyola

8.1 Principals macromagnituds de l'economia espanyola. Valors absoluts (*).

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Producte interior brut pm (1)	59 105,0	60 952,6	64 789,2	69 760,7	73 571,7	77 786,2
Valor afegit brut pm (1)	55 233,6	57 488,7	60 924,6	65 709,0	69 201,5	73 034,0
Remuneració d'assalariats (1)	28 946,9	30 060,7	30 764,1	32 346,1	34 025,0	:
VAB pm per ocupat (2)	4 466,5	4 856,5	5 193,9	5 456,7	5 582,6	5 721,6
PIB pm per càpita (2)	1 515,2	1 559,4	1 654,9	1 779,2	1 873,5	1 978,1
Renda disponible de les famílies (1)	41 331,3	44 096,1	45 592,3	49 340,1	51 820,0	54 129,0
Consum privat nacional (1)	37 277,1	38 481,9	40 723,7	43 331,8	45 669,5	48 250,3
Renda disponible per càpita (2)	1 059,6	1 128,2	1 164,6	1 258,4	1 319,6	1 376,5
Consum privat per càpita (2)	955,6	984,5	1 040,2	1 105,1	1 163,0	1 227,0
Població de dret (3)	39 007,9	39 086,1	39 149,5	39 209,7	39 270,3	39 323,3
Població activa (3)	15 154,8	15 318,8	15 468,3	15 625,4	15 936,1	16 121,0
Població ocupada (3)	12 366,3	11 837,6	11 730,1	12 041,9	12 396,0	12 764,6
Població assalariada (3)	9 076,3	8 685,6	8 626,3	8 942,7	9 284,1	9 709,1
Població desocupada (3)	2 788,5	3 481,3	3 738,1	3 583,5	3 540,1	3 356,5
Índex de preus de consum (4)	100,4	105,0	110,0	115,1	119,2	121,6
Deflactor del PIB pm (5)	147,1	153,5	159,6	167,3	172,5	176,4
Deflactor del VAB pm (5)	147,1	153,5	159,6	167,3	172,5	176,4
Exportacions (1)	6 657,6	7 754,6	9 746,6	11 339,6	13 013,4	15 267,6
Importacions (1)	10 204,8	10 131,0	12 306,3	14 106,7	15 670,1	17 966,4

(1) Miliards de pessetes.

(2) Milers de pessetes.

(3) Milers de persones.

(4) Mitjana anual. Índex 1992 = 100.

(5) Índex 1986 = 100.

Font.

Producte interior brut pm, valor afegit brut pm, remuneració d'assalariats, consum privat nacional, renda disponible de les famílies, població de dret, mercat de treball, índex de preus de consum. Instituto Nacional de Estadística.

Comerç exterior: Agència Estatal d'Administració Tributària.

(*) A cada taula hi ha ressenyat el tipus d'estimació de les variables (definitiu, provisional, avanç o primera estimació).

8.2 Principals macromagnituds de l'economia espanyola.

Taxes de variació (*).

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Producte interior brut pm (1)	0,7	-1,2	2,2	2,7	2,3	3,4
VAB pm per ocupat (1)	2,7	3,3	3,2	0,1	-0,7	0,4
PIB pm per càpita (1)	0,5	-1,4	2,1	2,6	2,1	3,3
Consum privat (1)	2,2	-2,2	0,9	1,6	1,9	3,1
Renda disponible per càpita (1)	0,8	1,8	-1,4	3,2	1,3	2,3
Consum privat per càpita (1)	2,0	-2,4	0,8	1,5	1,8	2,9
Producte interior brut pm (2)	8,1	8,2	8,0	8,1	8,0	8,0
PIB pm per ocupat (2)	98,7	102,2	100,7	99,3	96,5	94,7
PIB pm per càpita (2)	76,5	77,6	76,2	76,4	76,1	75,8
Renda disponible per càpita (3)	73,4	76,6	74,5	75,1	:	:
Taxa d'activitat (4)	48,9	49,0	49,0	49,0	49,6	49,8
Taxa d'atur (5)	18,4	22,7	24,2	22,9	22,2	20,8
Població ocupada	-1,9	-4,3	-0,9	2,7	2,9	3,0
Població assalariada	-3,2	-4,3	-0,7	3,7	3,8	4,6
Índex de preus de consum	5,9	4,6	4,7	4,7	3,6	2,0
Deflactor del PIB pm (6)	6,9	4,3	4,0	4,8	3,1	2,2
Deflactor del VAB pm (6)	6,9	4,3	4,0	4,8	3,1	2,2
Exportacions (1)	8,6	10,8	20,6	9,4	12,6	17,1
Importacions (1)	7,2	-5,7	14,7	9,8	8,7	14,5
Taxa de cobertura (7)	65,2	76,5	79,2	80,4	83,0	85,0

(1) Taxes de variació a preus constants.

(2) Índex Unió Europea = 100 (veure notes metodològiques).

(3) Índex UE-8 = 100. UE-8 = Bèlgica+Espanya+Finlàndia+França+Itàlia+Països Baixos+Regne Unit+Suècia.

(4) Població activa / (població >= 16 anys).

(5) Població desocupada / població activa.

(6) Índex 1986 = 100.

(7) Exportacions / importacions.

Font.

Producte interior brut pm, valor afegit brut pm, consum privat nacional, renda disponible de les famílies, mercat de treball, índex de preus de consum, deflactors: Instituto Nacional de Estadística.

Comerç exterior: Agencia Estatal de Administración Tributaria.

(*) A cada taula hi ha ressenyat el tipus d'estimació de les variables (definitiu, provisional, avanç o primera estimació).

8.3 Producte interior brut a preus de mercat. Per components de la demanda. Espanya. Valors a preus corrents.

Miliards de pessetes

	1992	1993	1994 (P)	1995 (P)	1996 (A)	1997 (1E)
Demanda interna	59 105,0	60 952,6	64 789,2	69 760,7	73 571,7	77 786,2
consum privat	37 277,1	38 481,9	40 723,7	43 331,8	45 669,5	48 250,3
consum públic	10 093,1	10 700,5	10 963,2	11 647,1	12 121,9	12 498,2
formació bruta de capital (1)	13 377,7	12 109,7	12 993,1	14 712,6	15 139,7	15 932,9
béns d'equipament	4 369,3	3 816,9	4 101,1	4 751,7	5 081,2	5 778,4
construcció	8 519,9	8 283,2	8 741,9	9 668,7	9 789,9	10 095,3
Saldo exterior	-1 642,9	-339,5	109,2	69,2	640,8	1 104,8
exportacions de béns i serveis	10 420,2	11 840,8	14 440,6	16 728,9	18 761,7	21 874,1
importacions de béns i serveis	12 063,1	12 180,3	14 331,4	16 659,6	18 120,9	20 769,3
PIB pm	59 105,0	60 952,6	64 789,2	69 760,7	73 571,7	77 786,2

8.4 Producte interior brut a preus de mercat. Per components de la demanda. Espanya. Taxes de variació a preus constants.

Tant per cent

	1992	1993	1994 (P)	1995 (P)	1996 (A)	1997 (1E)
Demanda interna	0,7	-1,2	2,2	2,7	2,3	3,4
consum privat	2,2	-2,2	0,9	1,6	1,9	3,1
consum públic	4,0	2,4	-0,3	1,8	0,1	0,7
formació bruta de capital (1)	-3,9	-14,0	3,7	8,9	0,7	3,1
béns d'equipament	-4,4	-17,0	3,3	11,7	5,9	10,4
construcció	-4,4	-6,5	1,9	5,7	-2,0	1,2
Saldo exterior (2)	-0,4	3,4	0,9	-0,6	0,9	0,7
exportacions de béns i serveis	7,4	8,5	16,7	10,0	9,9	12,9
importacions de béns i serveis	6,9	-5,2	11,3	11,0	6,2	10,1
PIB pm	0,7	-1,2	2,2	2,7	2,3	3,4

Font: Instituto Nacional de Estadística. Contabilidad Nacional de España. Base 1986.

(1) Inclou la variació d'existències.

(2) Aportació al creixement del producte interior brut.

(P) Provisional.

(A) Avanç.

(1E) Primera estimació.

8.5 Producte interior brut a preus de mercat. Per branques d'activitat. Espanya.

Valors a preus corrents.

Miliards de pessetes

	1992	1993	1994 (P)	1995 (P)	1996 (A)	1997 (1E)
Valor afegit brut	55 233,6	57 488,7	60 924,6	65 709,0	69 201,5	73 034,0
agricultura	2 070,5	2 163,2	2 136,3	2 077,9	2 547,7	2 446,9
indústria	14 352,8	14 422,8	15 373,3	16 714,2	17 250,3	18 425,8
construcció	5 053,8	4 959,5	5 150,8	5 679,7	5 726,4	5 890,0
serveis	33 756,5	35 943,2	38 264,3	41 237,2	43 677,1	46 271,3
IVA i impostos s/ importacions	3 871,4	3 463,9	3 864,6	4 051,7	4 370,2	4 752,2
PIB pm	59 105,0	60 952,6	64 789,2	69 760,7	73 571,7	77 786,2

Font. Instituto Nacional de Estadística. Contabilidad Nacional de España. Base 1986.

8.6 Producte interior brut a preus de mercat. Per branques d'activitat. Espanya.

Taxes de variació a preus constants.

Miliards de pessetes

	1992	1993	1994 (P)	1995 (P)	1996 (A)	1997 (1E)
Valor afegit brut	0,6	-0,9	2,3	2,8	2,3	3,3
agricultura	-1,4	-0,3	-10,7	-10,3	22,4	-1,3
indústria	0,0	-2,7	3,9	4,1	0,8	5,1
construcció	-5,4	-5,6	1,8	5,5	-2,2	1,0
serveis	2,1	0,7	2,8	2,9	2,3	3,1
IVA i impostos s/ importacions	1,3	-5,5	1,0	1,1	1,5	4,7
PIB pm	0,7	-1,2	2,2	2,7	2,3	3,4

Font. Instituto Nacional de Estadística. Contabilidad Nacional de España. Base 1986.

8.7 Valor afegit brut a preus de mercat per ocupat. Per branques d'activitat. Espanya.

Índex total Espanya = 100.

	1992	1993	1994 (P)	1995 (P)	1996 (A)	1997 (1E)
Agricultura	37,0	37,2	35,7	34,4	42,4	40,1
Indústria	114,6	116,9	119,7	123,2	123,6	124,8
Construcció	94,6	93,8	93,7	91,7	87,3	82,8
Serveis	106,3	105,6	104,5	103,3	102,4	102,7
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Font.

Valor afegit brut: Instituto Nacional de Estadística. Contabilidad Nacional de España. Base 1986.

Població ocupada: Instituto Nacional de Estadística. Encuesta de Población Activa.

(P) Provisional.

(A) Avang.

(1E) Primera estimació.

8.8 Renda bruta disponible i consum de les famílies. Espanya.

Valors a preus corrents.

Miliards de pessetes

	1992	1993	1994 (P)	1995 (P)	1996 (A)	1997 (1E)
Renda bruta disponible de les famílies	41 331,3	44 096,1	45 592,3	49 340,1	51 820,0	54 129,0
Consum privat nacional	37 277,1	38 481,9	40 723,7	43 331,8	45 669,5	48 250,3
consum alimentari	7 791,7	7 979,9	8 451,1	8 855,7	:	:
consum no alimentari	29 485,5	30 495,4	32 223,6	34 368,0	:	:
Taxa mitjana de consum (%)	90,2	87,3	89,3	87,8	88,1	89,1

Font.

Renda bruta disponible de les famílies:

1992-1996. Instituto Nacional de Estadística. Contabilidad Nacional de España. Base 1986.

1997. Banco de España. Cuentas financieras de la economía española.

Consum: Instituto Nacional de Estadística. Contabilidad Nacional de España. Base 1986.

(P) Provisional.

(A) Avanç.

(1E) Primera estimació.

8.9 Població ocupada. Per branques d'activitat. Espanya.

Valors absoluts.

Milers de persones

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Agricultura	1 252,7	1 197,9	1 150,9	1 106,1	1 076,4	1 067,4
Indústria	2 804,2	2 539,8	2 473,8	2 486,1	2 500,4	2 580,3
Construcció	1 196,3	1 088,5	1 058,7	1 134,6	1 175,5	1 242,7
Serveis	7 113,0	7 011,4	7 046,8	7 315,2	7 643,8	7 874,2
Total	12 366,3	11 837,6	11 730,1	12 041,9	12 396,0	12 764,6

Font. Instituto Nacional de Estadística. Encuesta de Población Activa.

8.10 Índex de preus de consum. General i per grups. Espanya.

Taxes de variació de la mitjana anual.

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Alimentació	3,7	1,1	5,7	5,3	3,7	0,5
Vestit i calçat	5,1	4,5	2,5	2,8	2,7	2,0
Habitatge	6,5	6,3	4,8	5,7	3,8	3,4
Parament llar	5,4	4,5	2,3	3,3	4,3	1,8
Serveis mèdics	9,8	5,0	4,0	4,2	3,7	3,1
Transports	7,6	7,7	5,9	5,1	3,4	2,1
Cultura	7,6	6,1	4,4	3,9	3,1	1,9
Altres despeses	9,4	7,1	4,5	4,7	3,7	3,4
Índex general	5,9	4,6	4,7	4,7	3,6	2,0

Font. Instituto Nacional de Estadística. Índice de Precios de Consumo. Base 1992.

8.11 Guanyos salarials. Per branques d'activitat. Espanya.

Valors absoluts.

Milers de pessetes

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Guany per hora. Indústria (1)	1 236,3	1 326,3	1 378,5	1 439,8	1 524,8	1 593,3
Guany per hora. Construcció (1)	955,8	1 022,8	1 070,8	1 124,0	1 185,5	1 237,8
Guany per hora. Serveis (1)	1 182,8	1 256,3	1 310,3	1 374,5	1 435,8	1 493,0
Guany per hora. Total (1)	1 171,5	1 251,0	1 307,3	1 370,0	1 442,8	1 501,3
Guany mensual. Total (2)	171,0	181,9	190,6	199,1	208,0	215,2

Font. Instituto Nacional de Estadística. Encuesta de Salarios.

(1) Pessetes.

(2) Milers de pessetes.

8.12 Comerç amb l'estranger. Per grups de destinació. Espanya.

Valors a preus corrents.

Miliards de pessetes

	1992	1993	1994	1995	1996	1997 (P)
Béns de consum	2 737,9	3 199,3	4 125,5	4 783,9	5 309,0	6 113,3
Béns intermedis	2 976,5	3 472,6	4 233,7	5 134,4	5 802,2	6 937,9
productes energètics	173,2	186,1	161,5	241,2	271,3	338,9
altres béns intermedis	2 803,3	3 286,5	4 072,2	4 893,2	5 530,9	6 599,1
Béns de capital	943,1	1 076,5	1 283,3	1 382,4	1 834,3	2 155,2
Total exportacions	6 657,6	7 754,6	9 746,6	11 339,6	13 013,4	15 267,6
Béns de consum	2 856,3	2 827,1	3 208,3	3 394,6	3 800,8	4 412,3
Béns intermedis	5 513,6	5 718,9	7 173,6	8 488,6	9 209,5	10 518,0
productes energètics	1 002,9	1 061,4	1 144,3	1 185,1	1 437,4	1 602,7
altres béns intermedis	4 510,7	4 657,5	6 029,3	7 303,5	7 772,2	8 915,3
Béns de capital	1 834,8	1 584,2	1 922,2	2 222,2	2 643,3	3 035,6
Total importacions	10 204,8	10 131,0	12 306,3	14 106,7	15 670,1	17 966,4

Font. Institut d'Estadística de Catalunya, a partir de les dades de la Agencia Estatal de Administración Tributaria.

(P) Provisional.

9. Macromagnituds de l'economia de la Unió Europea

9.1 Principals macromagnituds econòmiques de la Unió Europea (*). Valors absoluts.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Producte Interior Brut pm (1)	5 884,6	5 902,7	6 192,0	6 434,3	6 766,1	7 119,9
Remuneració d'assalariats (1)	3 105,4	3 099,7	3 175,9	3 269,0	:	:
PIB pm per ocupat (2)	42,0	42,7	42,0	43,4	45,4	47,4
PIB pm per capita (2)	15,9	15,9	16,6	17,3	18,2	19,1
Renda bruta disponible de les famílies (1)(7)	2 881,5	2 804,9	2 878,8	2 933,6	:	:
Consum privat nacional (1)	3 660,1	3 695,2	3 867,2	3 983,3	4 213,4	4 417,8
Renda disponible per capita (2)(7)	7,8	7,6	7,7	7,9	:	:
Consum per capita (2)	9,9	10,0	10,4	10,7	11,3	11,8
Població de dret (3)	369 030	370 762	372 018	371 434	372 642	373 740
Població activa (3)	154 413	154 514	165 924	166 172	167 397	167 593
Població ocupada (3)	140 175	138 135	147 285	148 406	149 147	150 100
Població assalariada (3)	115 355	113 978	121 705	122 626	123 600	:
Població desocupada (3)	14 237	16 380	18 635	17 766	18 250	:
Índex de preus de consum (4)	109,9	113,8	117,2	120,9	123,9	126,4
Deflactors del PIB (4)	108,6	109,5	111,7	113,2	117,1	120,1
Tipus de canvi PTA-ECU (5)	132,5	149,1	158,9	163,0	160,7	165,9
Tipus de canvi PTA-PPC (6)	124,1	126,2	130,5	134,5	135,5	136,9
Exportacions (Intra+Extra) (1)	1 136,5	1 231,4	1 423,5	1 591,3	1 684,9	:
Importacions (Intra+Extra) (1)	1 207,3	1 205,2	1 378,2	1 519,3	1 595,0	:
Exportacions (Extra) (1)	436,1	491,1	526,1	572,8	624,4	:
Importacions (Extra) (1)	487,1	493,2	518,9	545,1	580,9	:

(1) Miliards d'ECU.

(2) Milers d'ECU.

(3) Milers de persones.

(4) Índex 1990 = 100.

(5) Pessetes per ECU.

(6) Pessetes per paritat de poder de compra (PPC).

(7) UE-8 = Bèlgica+Espanya+Finlàndia+França+Itàlia+Països Baixos+Regne Unit+Suècia.

Font. Eurostat.

9.2 Principals macromagnituds econòmiques de la Unió Europea (*). Taxes de variació.

Tant per cent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Producte Interior Brut pm (1)	0,9	-0,5	2,9	2,5	1,7	2,6
PIB pm per ocupat (1)	2,5	0,9	3,3	1,7	1,2	1,9
PIB pm per càpita (1)	0,4	-1,0	2,5	2,6	1,4	2,3
Renda disponible per càpita (2)	-0,9	-6,4	-0,7	-0,8	:	:
Consum per càpita (1)	1,3	-0,8	1,3	1,9	1,8	1,5
Index preus de consum	4,5	3,6	3,0	3,1	2,5	2,0
Deflactor del PIB	3,3	0,8	2,0	1,4	3,4	2,6
Tipus de canvi PTA-ECU (3)	-3,2	-12,5	-6,6	-2,6	1,4	-3,2
Tipus de canvi PTA-PPC (4)	-5,8	-1,7	-3,4	-3,1	-0,7	-1,0
Taxa d'activitat (5)	55,4	55,1	55,3	55,2	55,3	:
Taxa d'atur (6)	9,2	10,6	11,2	10,7	10,9	10,8
Població ocupada	-1,3	-1,5	-0,5	0,8	0,5	0,6
Població assalariada	-1,4	:	:	0,8	0,8	:
Exportacions (intra+extra UE) (7)	1,8	8,4	11,8	11,8	5,9	:
Importacions (intra+extra UE) (7)	0,6	-0,2	11,0	10,2	5,0	:
Exportacions (extra UE) (7)	3,0	12,6	11,5	8,9	9,0	:
Importacions (extra UE) (7)	-1,4	1,3	10,3	5,0	6,6	:
Taxa de cobertura (8)	89,5	99,6	101,4	105,1	107,5	:

(1) Taxes de variació a preus constants.

(2) UE-8 = Bèlgica+Espanya+Finlàndia+França+Itàlia+Països Baixos+Regne Unit+Suècia.

(3) El signe (-) indica depreciació de la pesseta respecte a l'ECU.

(4) El signe (-) indica depreciació de la pesseta respecte a la paritat de poder de compra (PPC).

(5) Població activa / (població >= 15 anys)

(6) Població desocupada / població activa.

(7) Taxes de variació a preus corrents.

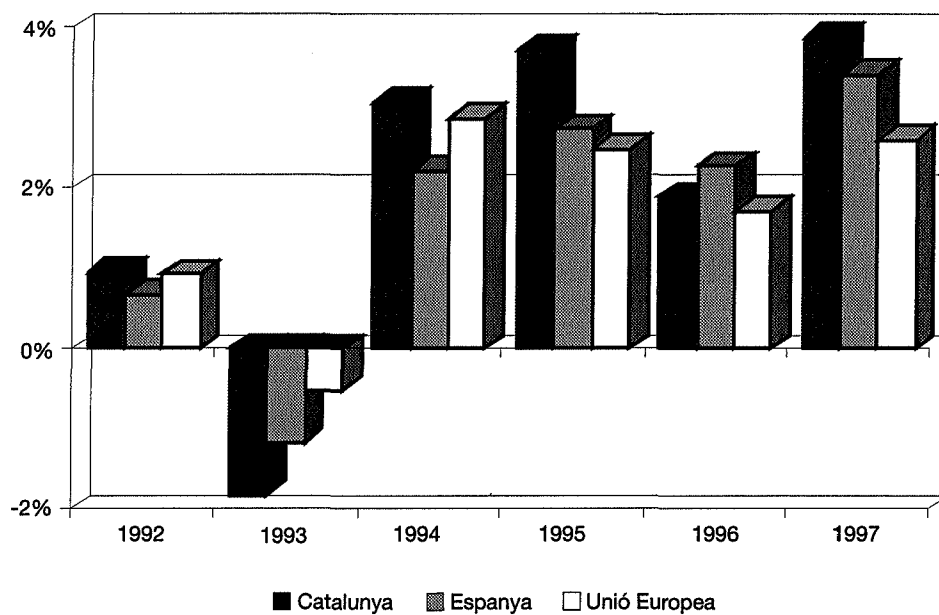
(8) Exportacions (extra UE) / importacions (extra UE).

Font. Eurostat.

10. Gràfics comparatius de l'economia de Catalunya, Espanya i Unió Europea

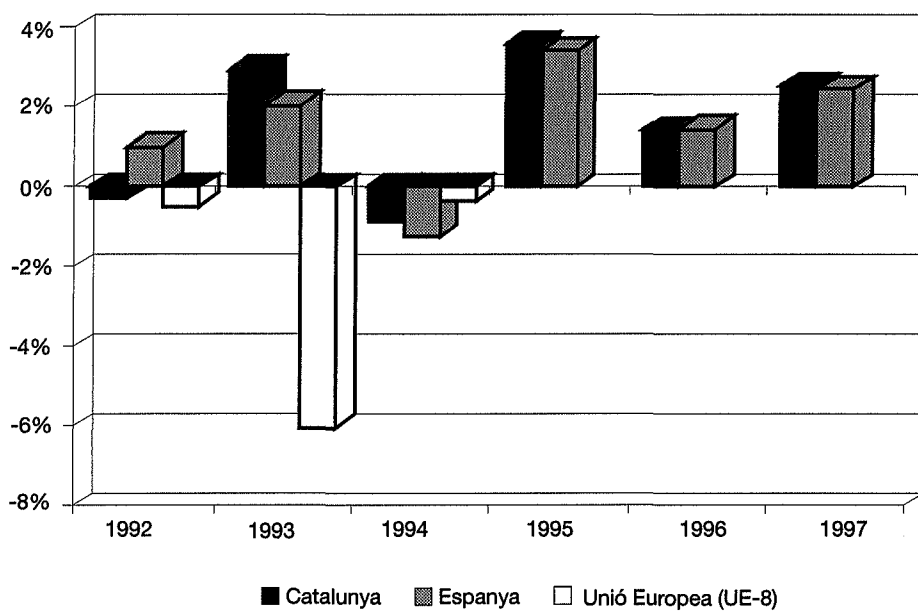
10.1 Producte interior brut a preus de mercat.

Taxes de variació a preus constants (%).

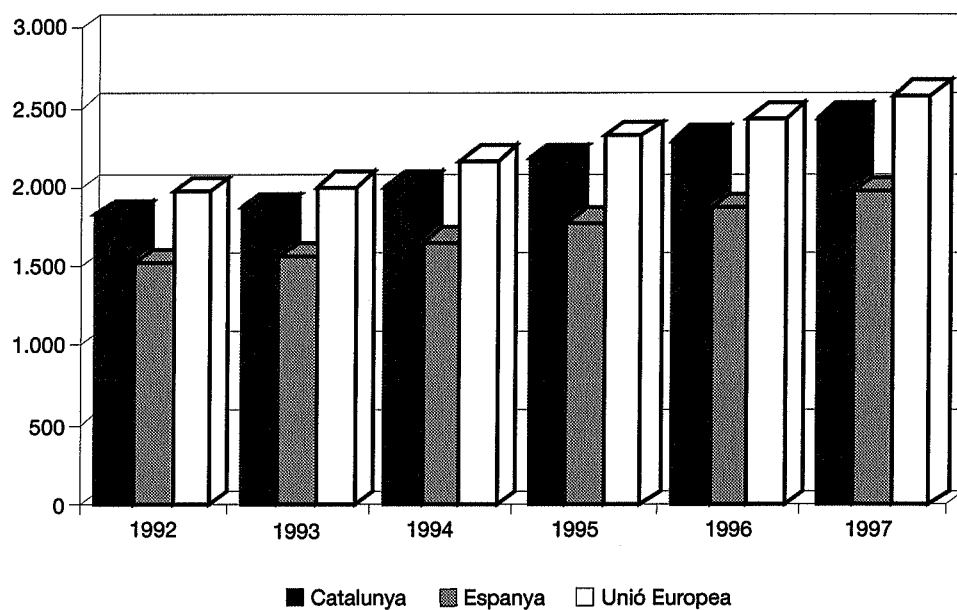
10.2 Renda bruta disponible familiar per càpita.

Taxes de variació a preus constants (%).

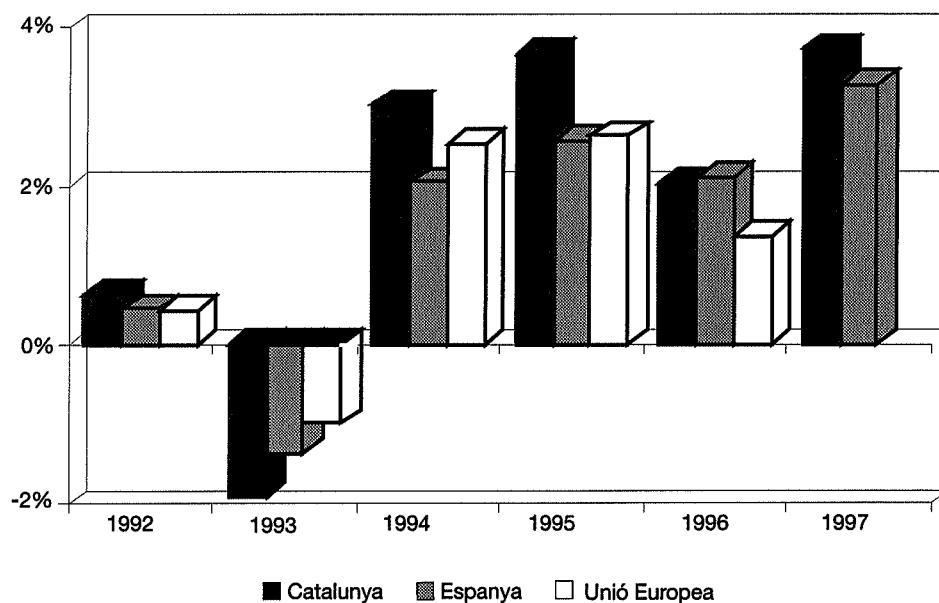
10.3 Producte interior brut a preus de mercat per càpita.

Segons paritat de poder de compra (milers de pessetes).

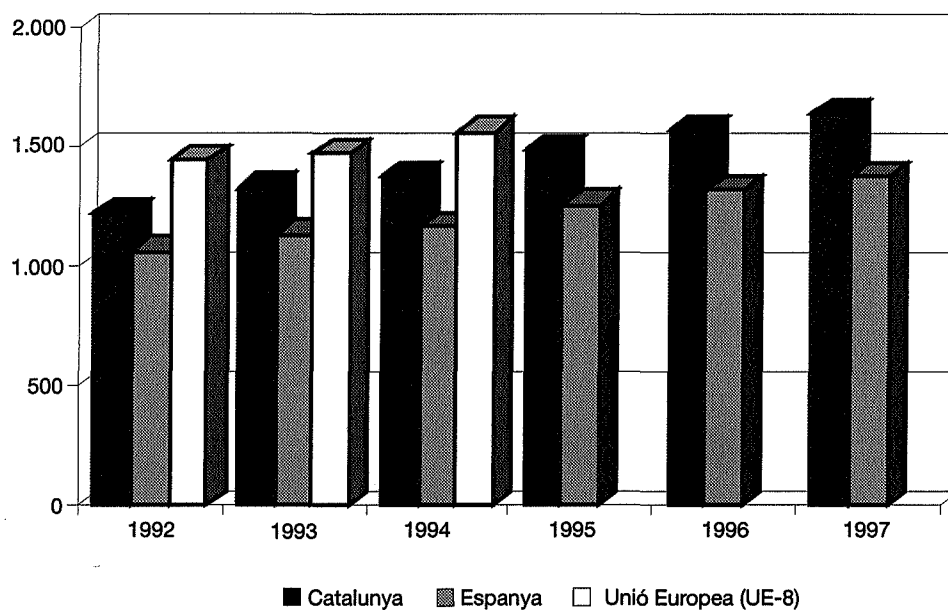
10.4 Producte interior brut a preus de mercat per càpita.

Taxes de variació a preus constants (%).

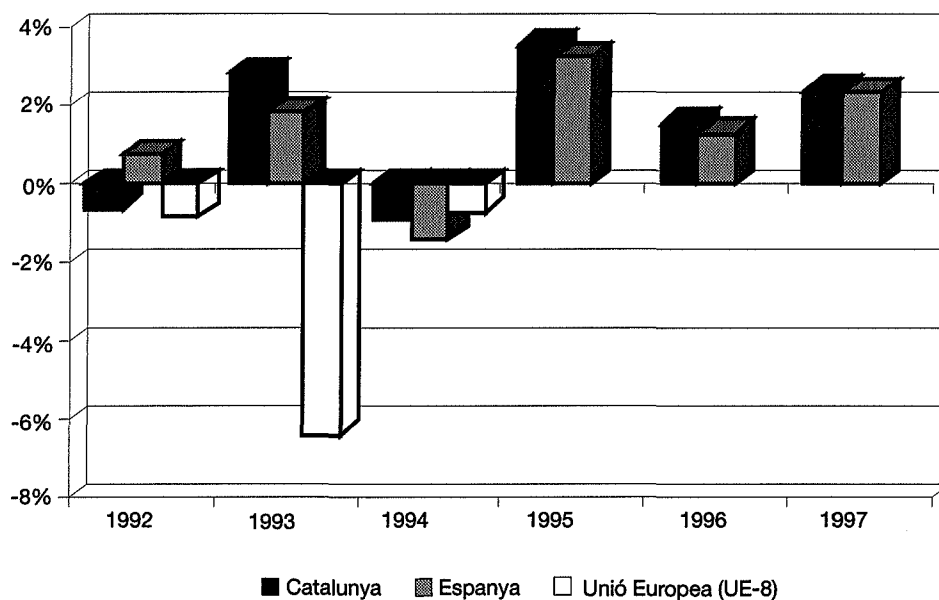
10.5 Renda bruta disponible familiar per càpita.

Segons paritat de poder de compra (milers de pessetes).

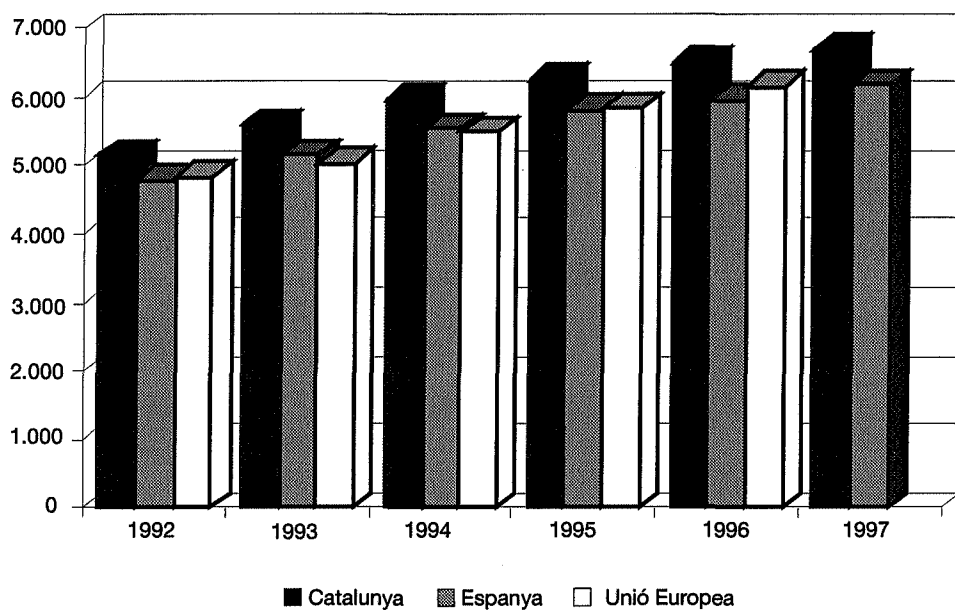
10.6 Renda bruta disponible familiar per càpita.

Taxes de variació a preus constants (%).

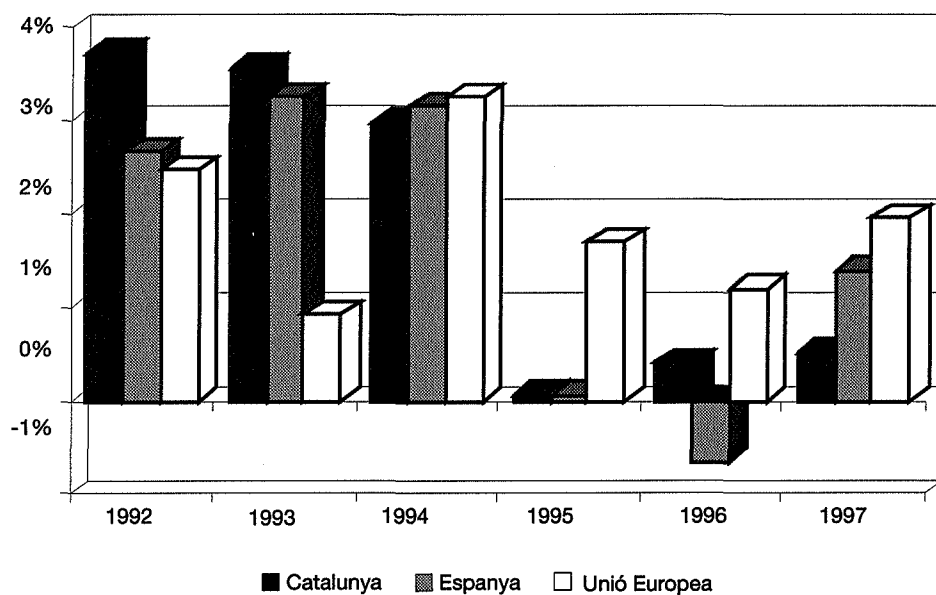
10.7 Producte interior brut a preus de mercat per ocupat.

Segons paritat de poder de compra (milers de pessetes).

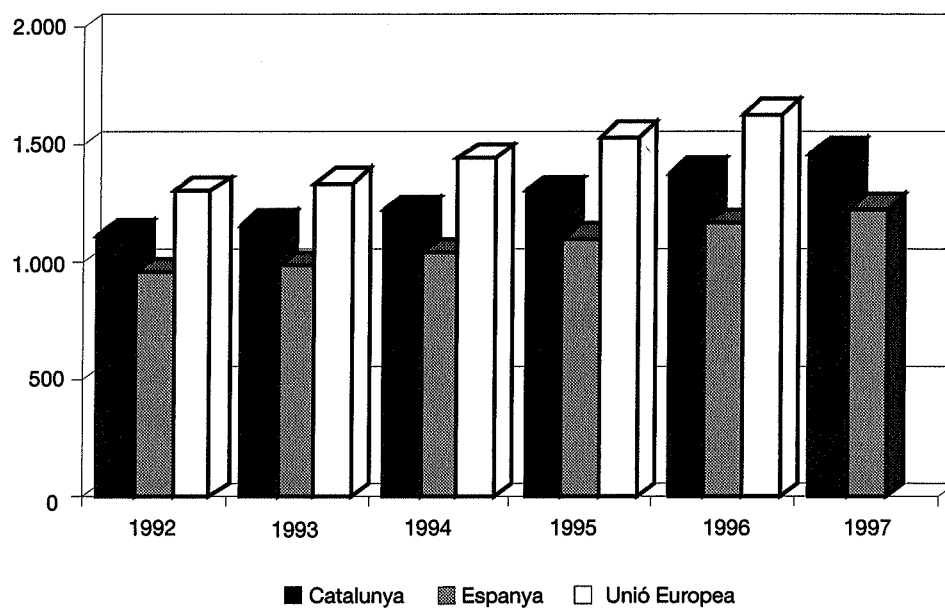
10.8 Producte interior brut a preus de mercat per ocupat.

Taxes de variació a preus constants (%).

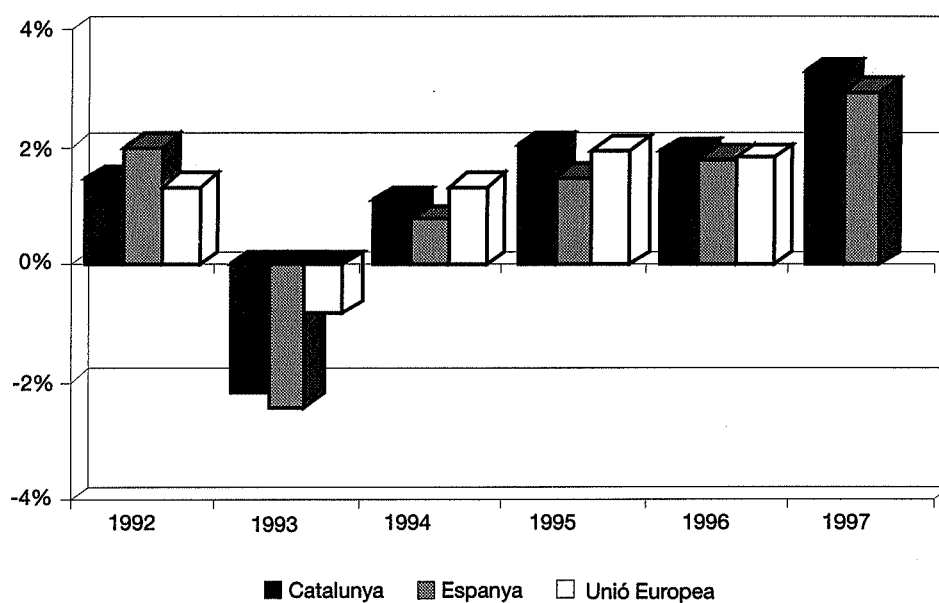
10.9 Consum de les famílies per càpita.

Segons paritat de poder de compra (milers de pessetes).

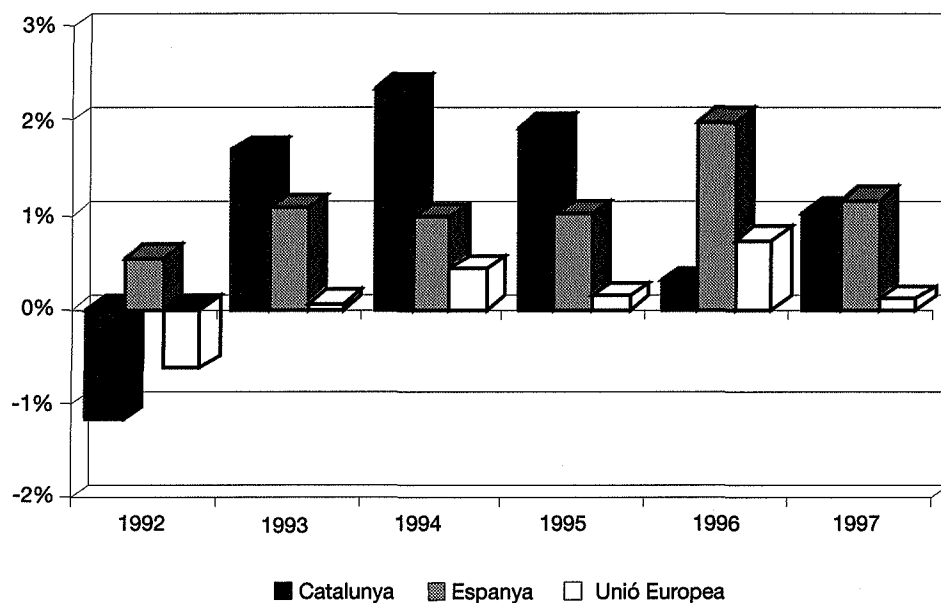

10.10 Consum de les famílies per càpita.

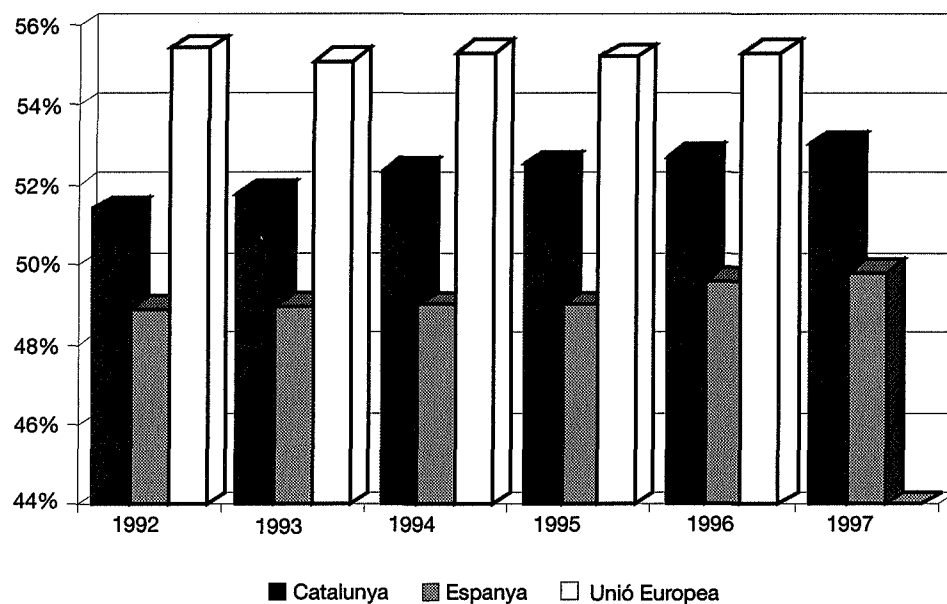
Taxes de variació a preus constants (%).

10.11 Població activa. Taxes de variació (%).

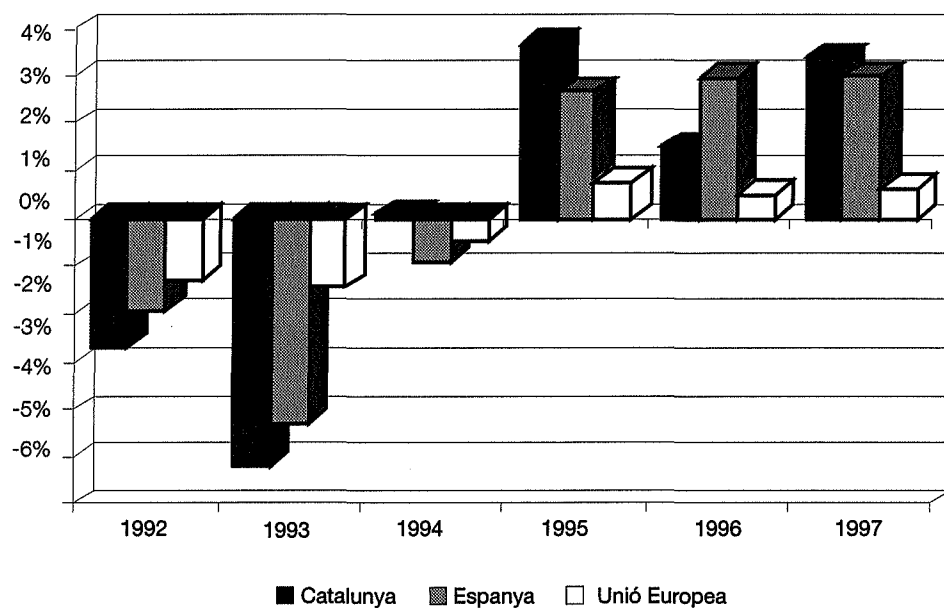

10.12 Població activa. Taxa d'activitat (%).

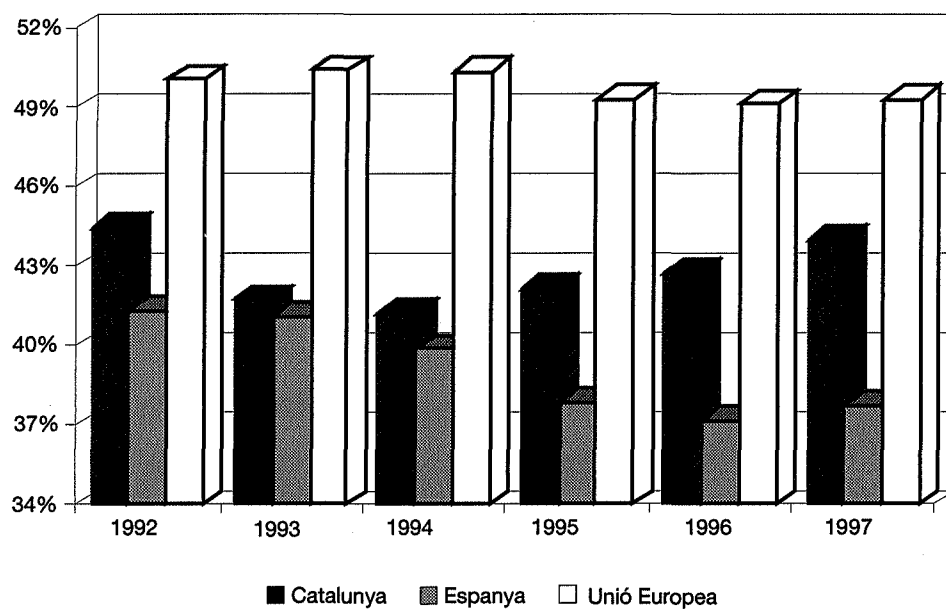
10.13 Població ocupada.

Taxes de variació (%).

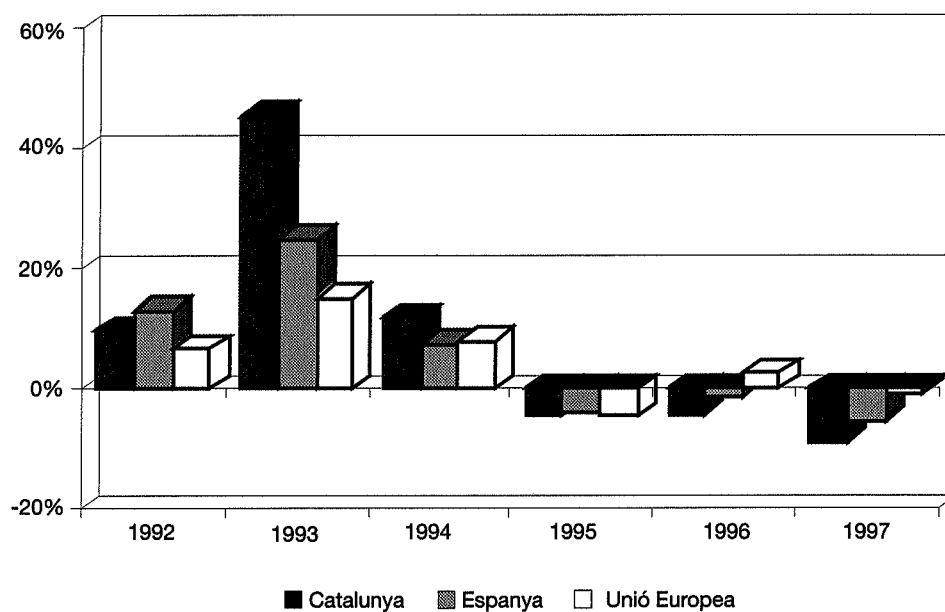
10.14 Població ocupada.

Taxa d'ocupació (%).

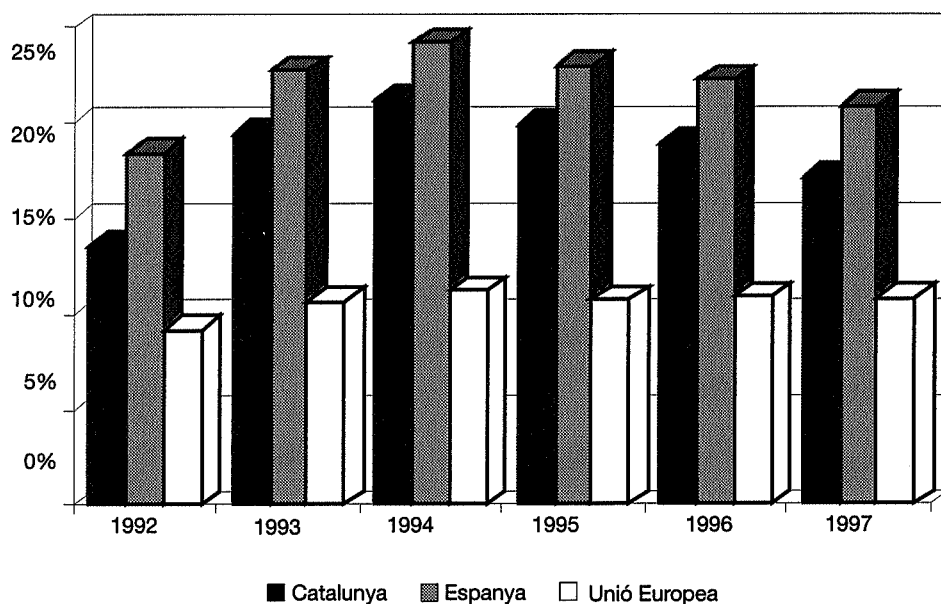
10.15 Població desocupada.

Taxes de variació (%).

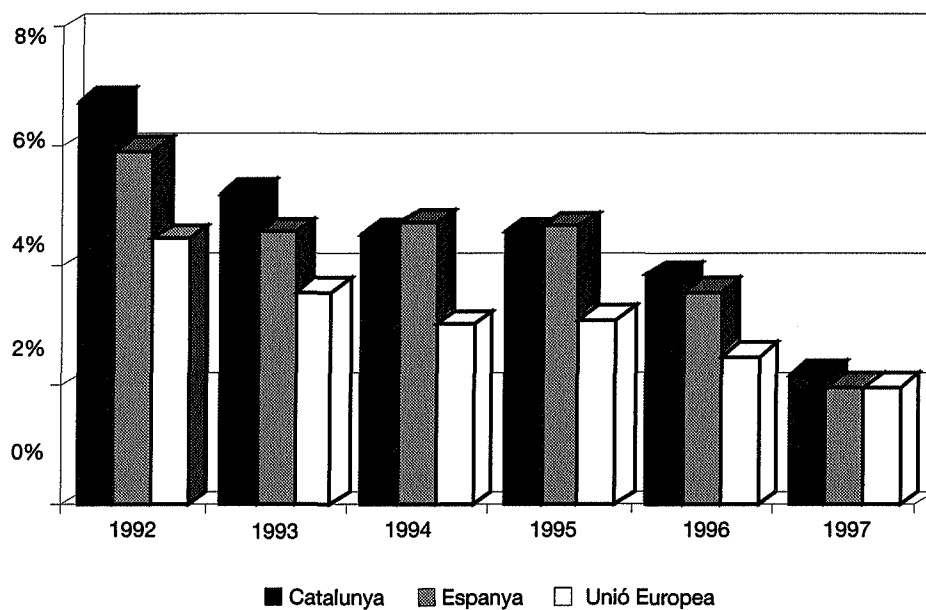
10.16 Població desocupada.

Taxa d'atur (%).

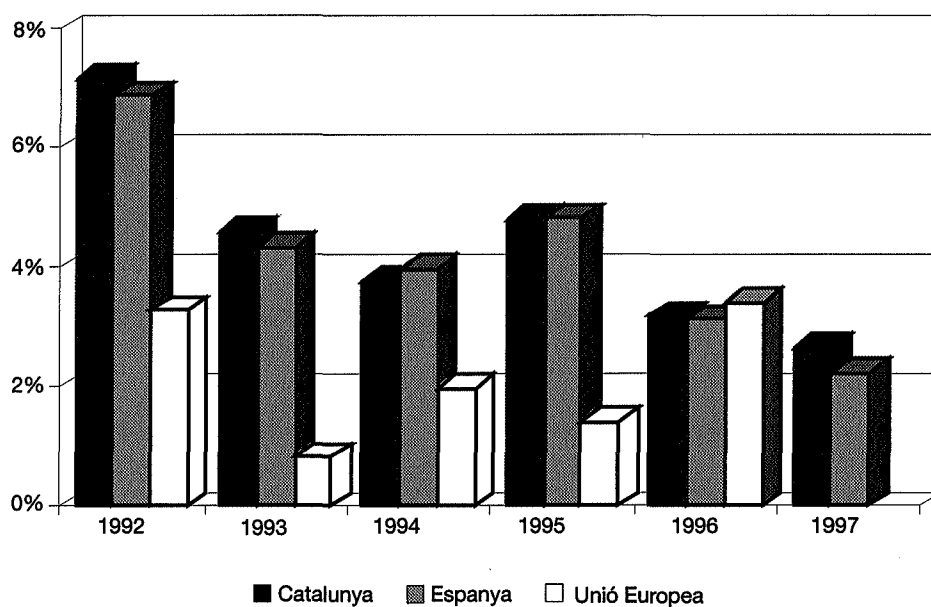
10.17 Índex de preus al consum.

Taxes de variació de la mitjana anual (%).

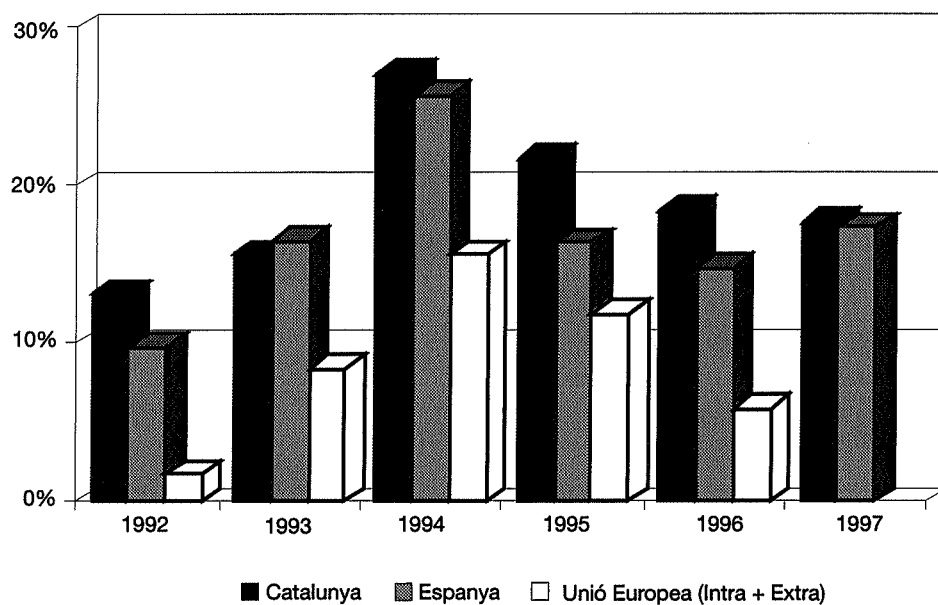
10.18 Deflactor del producte interior brut a preus de mercat.

Taxes de variació (%).

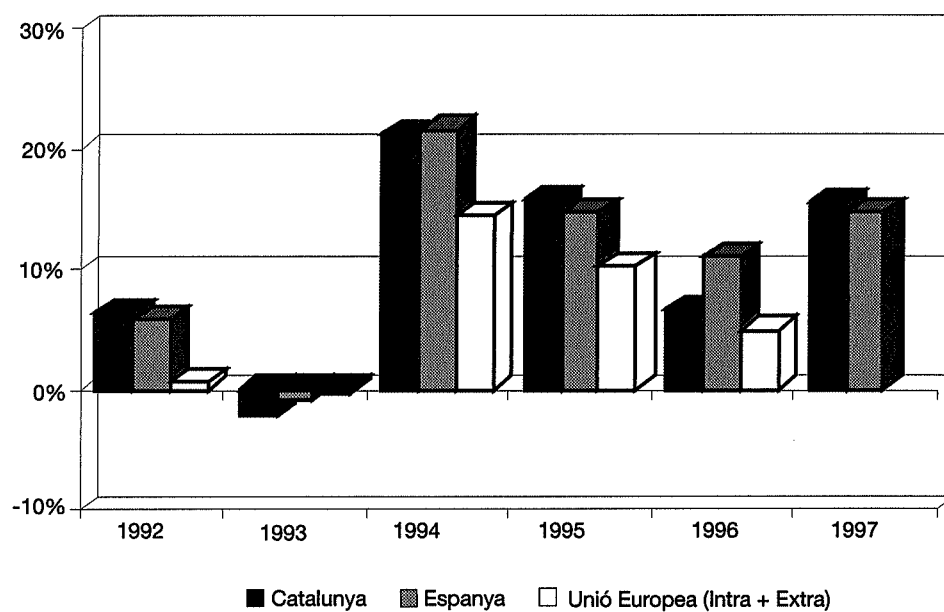
10.19 Exportacions.

Taxes de variació a preus corrents (%).

10.20 Importacions.

Taxes de variació a preus corrents (%).

Annex 1. Definició de conceptes i fonts

Definició de conceptes i fonts

Aquest annex té com a objectiu l'explicació del significat de les variables econòmiques ressenyades en les taules estadístiques anteriors, les quals s'enumeren a continuació:

Producte interior brut a preus de mercat
Valor afegit brut a preus de mercat
IVA que grava els productes i impostos sobre importacions
Demanda interna
Consum privat
Consum públic
Formació bruta de capital
Saldo exterior
Exportacions i importacions de béns i serveis amb l'estranger
Saldo amb la resta d'Espanya
Remuneració d'assalariats
Renda bruta disponible de les famílies
Població de dret
Població activa
Població ocupada
Població assalariada
Població desocupada
Índex de preus de consum
Índex de preus de productes industrial
Índex regional de preus relatius
Deflactors del producte interior brut a preus de mercat
Deflactors del comerç amb l'estranger
Guanyos salarials
Salaris pactats en convenis col·lectius
Comerç amb l'estranger
Inversió estrangera
Índex de producció de productes industrials
Indicador de clima industrial
Valors dels treballs duts a terme per empreses constructores
Índex de vendes en grans superfícies
Viatgers i pernoctacions en establiments hotelers
Trànsit de passatgers i tràfic de mercaderies en ports i aeroports
Estadística de la Unió Europea

Producte interior brut a preus de mercat

Segons el Sistema europeu de comptes econòmics integrats (SEC) el producte interior brut a preus de mercat (PIB pm) representa el resultat final de l'activitat de producció de les unitats productores en el territori i correspon a la producció total de béns i serveis de l'economia, menys el total de consum intermedi, més l'IVA que grava els productes i més els impostos lligats a la importació. Es calcu-

la a preus de mercat perquè el valor de la producció recull la incidència dels impostos lligats a la producció i de les subvencions d'explotació (si no es consideren aquests dos conceptes, la valoració és a cost de factors).

Font. Catalunya. Institut d'Estadística de Catalunya.
Espanya. Instituto Nacional de Estadística. Contabilidad Nacional de España. Base 1986.

Valor afegit brut a preus de mercat

El valor afegit brut a preus de mercat representa la riquesa generada durant el període considerat i s'obté com a diferència entre el valor de la producció i el valor dels consums intermedis utilitzats (primeres matèries, serveis i subministraments exteriors, etc.).

En coherència amb la metodologia que l'Instituto Nacional de Estadística (INE) aplica a la comptabilitat nacional, la producció imputada dels serveis bancaris s'ha deduït del valor afegit del sector serveis, en comptes de distribuir-la entre tots els sectors de l'economia. La justificació metodològica de l'existència d'aquesta branca fictícia es pot trobar en l'epígraf 310 de la publicació *Sistema europeo de cuentas económicas integradas*.

El valor afegit brut pm es pot descompondre en els següents conceptes: remuneració d'assalariats (sous i salaris més cotitzacions empresarials), excedent brut d'explotació i impostos lligats a la producció nets de subvencions d'explotació.

El valor afegit brut per ocupat és una mesura de productivitat i es coneix com a productivitat aparent.

Font. Catalunya. 1992. Instituto Nacional de Estadística. *Contabilidad regional de España. Base 1986*.
Catalunya. 1993-1997. Institut d'Estadística de Catalunya.
Espanya. 1992-1997. Instituto Nacional de Estadística. *Contabilidad Nacional de España. Base 1986*.

IVA que grava els productes i impostos sobre importacions

L'IVA que grava els productes és el saldo comptable que correspon al total de l'impost sobre el valor afegit repercutit pel productor sobre cada bé o servei minorat pel corresponent IVA suportat. És l'agregació de l'IVA que grava els béns i serveis destinats al consum final i els destinats al consum intermedi i a la formació de capital.

Els impostos sobre importacions són aquells pagaments obligatoris recaptats per les administracions públiques sobre béns importats, amb la finalitat d'admetre la seva lliure circulació en el territori econòmic. Es consideren nets de subvencions.

Font. Catalunya. Institut d'Estadística de Catalunya.
Espanya. Instituto Nacional de Estadística. *Contabilidad Nacional de España. Base 1986*.

Demanda interna

Aquesta variable és el resultat d'agregar el consum privat, el consum públic i la formació bruta de capital. Recull la part de la demanda total que es produeix i es destina a les unitats que actuen en el territori.

Font. Catalunya. Institut d'Estadística de Catalunya.
Espanya. Instituto Nacional de Estadística. *Contabilidad Nacional de España. Base 1986*.

Consum privat

És el valor que correspon a la despesa efectuada per les famílies per satisfer les seves necessitats. Es pot diferenciar entre el consum privat interior, fet sobre el territori econòmic per famílies residents o no residents (per tant, inclou el consum dels turistes a Catalunya) i el consum privat resident, que és el total de consum efectuat per les famílies residents, tant a Catalunya com a la resta del món. En aquesta publicació s'utilitza només el concepte de consum privat resident per a Catalunya i l'anàleg, consum privat nacional, per a Espanya i la Unió Europea.

El SEC considera diferents grups de despesa de consum de les famílies entre els quals destaquen aliments, begudes i tabac; vestit i calçat; lloguers; calefacció i enllumenat, etc. Cal tenir en compte que la compra d'habitatges no es considera despesa de consum, mentre que sí que es consideren els pagaments en concepte de lloguers i també els lloguers imputats (lloguer fictici que hauria de pagar el propietari pel propi habitatge de residència si fos llogater).

La taxa mitjana de consum és la part de la renda bruta disponible de les famílies que aquestes destinen al consum.

Font. Catalunya. 1992. Instituto Nacional de Estadística. *Contabilidad Regional de España. Base 1986*.
Catalunya. 1993-1997. Institut d'Estadística de Catalunya.
Espanya. Instituto Nacional de Estadística. *Contabilidad Nacional de España. Base 1986*.

Consum públic

El consum públic recull el valor dels serveis utilitzats per a la satisfacció directa de les necessitats col·lectives. Donada la impossibilitat d'assignar de forma fiable els serveis no destinats a la venda generats per les administracions entre les diferents unitats (empreses, famílies, etc.) es renuncia a repartir-los entre consum intermedi de les unitats productives i consum final de les llars, i es comptabilitzen com a consum final de les administracions públiques.

El consum públic coincideix bàsicament amb la producció de serveis no destinats a la venda. La seva valoració es fa a partir dels costos en què incorren les administracions públiques per dur a terme la seva activitat (sous i salaris, i compres de béns i serveis) deduint les vendes residuals que de la seva producció realitzen aquestes administracions.

La determinació del consum públic en l'àmbit regional és el resultat de mesurar l'activitat de l'administració territorial (Administració local i autonòmica) i l'activitat de l'Administració central perifèrica en el territori, incloent-hi la seguretat social.

Font. Catalunya. Institut d'Estadística de Catalunya.
Espanya. Instituto Nacional de Estadística. *Contabilidad Nacional de España. Base 1986*.

Formació bruta de capital

La formació bruta de capital o inversió representa el valor dels béns duradors destinats a finalitats no militars adquirits per les unitats de producció residents per tal d'utilitzar-los, durant més d'un any, en els seus processos productius.

La formació bruta de capital permet una primera desagregació entre els béns d'inversió produïts per la construcció (immobles residencials, obra civil) i els destinats a equipaments a la resta de sectors (principalment indústria), i la variació d'existències, agregat que recull la inversió forçosa en termes de variació de béns acabats en mans de les unitats de producció, de valor dels treballs en curs així com de la variació de primeres matèries.

Aquesta variable agrupa tres components: la formació bruta en construcció, la formació bruta en béns d'equipament i la variació d'existències. La formació bruta de capital fix és l'agregació dels dos primers components.

Font. Catalunya. Institut d'Estadística de Catalunya.
Espanya. Instituto Nacional de Estadística. *Contabilidad Nacional de España. Base 1986*.

Saldo exterior

És la diferència entre les operacions corrents d'exportació i importació de béns i serveis que tenen lloc entre Catalunya i la resta del món. Apareix com a agregació del saldo amb l'estranger i del saldo amb la resta de l'Estat. Aquesta distinció entre saldo amb l'estranger i saldo exterior no té, òbviament, sentit en el cas d'Espanya perquè ambdós conceptes són equivalents. Junt amb la demanda interna permet obtenir el total de la demanda o PIB, i expressa la capacitat de proveir de béns i ser-

veis a la resta del món (quan mostra signe positiu) o la necessitat de proveir-se'n (quan el seu signe és negatiu).

Font. Catalunya. Institut d'Estadística de Catalunya.
Espanya. Instituto Nacional de Estadística. *Contabilidad Nacional de España. Base 1986.*

Exportacions i importacions de béns i serveis amb l'estranger

Les exportacions (importacions) de béns i serveis inclouen tots els béns que surten del (entren al) territori econòmic amb destinació a (origen de) l'estranger i tots els serveis —transport, assegurança i els associats amb el turisme— prestats per unitats residents (no residents) a unitats no residents (residents).

El saldo amb l'estranger és la diferència entre les exportacions i les importacions de béns i serveis amb l'estranger.

Font. Catalunya. Institut d'Estadística de Catalunya.
Espanya. Instituto Nacional de Estadística. *Contabilidad Nacional de España. Base 1986.*

Saldo amb la resta d'Espanya

És la diferència entre les operacions corrents d'exportació i importació de béns i serveis que tenen lloc entre Catalunya i la resta d'Espanya.

Font. Catalunya. Institut d'Estadística de Catalunya.
Espanya. Instituto Nacional de Estadística. *Contabilidad Nacional de España. Base 1986.*

Remuneració d'assalariats

La remuneració d'assalariats comprèn tots els pagaments en diners i espècie fets pels ocupadors en concepte de remuneració pels treballs duts a terme pels seus assalariats durant el termini considerat. Inclou, per tant, els sous i salaris íntegres, i també les cotitzacions socials a càrrec dels ocupadors.

Font. Catalunya. 1992. Instituto Nacional de Estadística. *Contabilidad Regional de España. Base 1986.*
Catalunya. 1993-1997. Institut d'Estadística de Catalunya.
Espanya. 1992-1997. Instituto Nacional de Estadística. *Contabilidad Nacional de España. Base 1986.*

Renda bruta disponible de les famílies

El sector institucional de les famílies inclou, segons la comptabilitat nacional:

- Els individus o grups d'individus la funció principal dels quals consisteix a consumir.
- Les empreses individuals dedicades a produir béns i serveis no financers, sempre que el nombre d'assalariats sigui inferior a nou. En cas contrari, malgrat l'absència de personalitat jurídica diferenciada de l'empresari, es considera l'empresa individual com una quasisocietat i la seva activitat s'engloba, en conseqüència, amb les societats mercantils.
- Organismes sense afany de lucre.

La renda bruta disponible de les famílies és la macromagnitud que mesura els ingressos de què disposen els residents d'un territori per destinar-los al consum o a l'estalvi. Aquesta renda no només depèn dels ingressos de les famílies directament vinculats a la retribució per la seva aportació a l'activitat productiva (remuneració d'assalariats, excedent brut d'explotació), sinó que també és influenciada per l'activitat de l'Administració pública mitjançant els impostos i les prestacions socials. Es calcula com a saldo del compte de renda de les famílies, és a dir, és la diferència entre el conjunt dels seus recursos i usos. El caràcter de renda bruta s'ha d'interpretar en el sentit que no es dedueix cap consum del capital fix (l'amortització dels béns immobles propietat de les famílies, per exemple).

Els principals recursos del compte de renda de les llars són els següents: remuneració d'assalariats, l'excedent brut d'explotació, les prestacions socials (de jubilació, d'atur i d'altres) i els interessos efectius cobrats. La resta de components del compte de renda de les llars són: les cotitzacions socials reals, els impostos sobre la renda i el patrimoni, els interessos efectius pagats i altres.

Els principals conceptes del compte de renda de les famílies s'expliquen a continuació:

La remuneració d'assalariats de les famílies és el conjunt de sous i salaris íntegres percebuts pels assalariats residents més les cotitzacions socials pagades pels seus ocupadors.

L'excedent brut d'explotació de les famílies és el benefici empresarial que prové de petites empreses de menys de nou assalariats els titulars de les quals són persones físiques residents. Els interessos efectius nets són la diferència entre els interessos efectius cobrats i els pagats per les famílies. Els interessos efectius cobrats són la remuneració global dels actius financers dels quals les famílies són titulars. Per tant, fan referència als ingressos que provenen del comptes financers en institucions financeres, interessos de títols en renda fixa, dividendes i altres rendes equivalents. Els interessos pagats són els interessos dels préstecs abonats per les famílies a les entitats financeres.

Per prestacions socials s'entenen totes les transferències corrents proporcionades a les llars amb intervenció d'un tercer (Administració pública, societats, institucions de crèdit, etc.) que són objecte d'assignació personal i tenen com a finalitat cobrir les càrregues que, per a les llars, es deriven de l'existència de certs riscos o necessitats sense que hi hagi una contrapartida equivalent i simultània del beneficiari. Les principals prestacions socials són econòmiques (rendes transferides per diverses institucions, com per exemple les prestacions per jubilació, desocupació, invalidesa provisional, etc.) i sanitàries (transferències pel pagament de les despeses de farmàcia). S'ha de tenir present que les despeses d'educació i satitad no es consideren prestacions socials, segons el SEC, atès que no són transferències monetàries, sinó prestacions directes de serveis.

Les cotitzacions socials són els pagaments que fan les empreses o els treballadors a institucions (Seguretat Social, mutualitats) que concedeixen prestacions socials, per garantir el dret a percebre-les. Poden ser cotitzacions socials reals i fictícies. Les primeres es paguen a institucions que concedeixen prestacions socials. En canvi les cotitzacions socials fictícies són els pagaments directes que fan els empresaris als seus assalariats, fora de tot circuit de cotitzacions.

Els impostos sobre renda i patrimoni són els pagaments de les famílies per l'impost sobre la renda de les persones físiques, l'impost de patrimoni i l'impost de béns immobles.

Els altres components comprenen la resta de variables del compte de renda: transferències netes, primes i indemnitzacions d'assegurances d'accidents, etc.

La renda bruta disponible de les famílies per càpita és una magnitud que s'utilitza com a quantificació del nivell de vida de la població d'un territori. Per tal de comparar-la amb l'espanyola, la renda de Catalunya es pot corregir amb l'índex regional de preus relatius. D'aquesta forma s'evita la distorsió que suposen els diferents nivells de preus d'ambdós territoris.

Font. Catalunya. 1993. Instituto Nacional de Estadística. *Contabilidad Regional de España. Base 1986*.
Catalunya. 1994-1997. Institut d'Estadística de Catalunya.
Espanya. 1992-1996. Instituto Nacional de Estadística. *Contabilidad Nacional de España. Base 1986*.
Espanya. 1997. Banco de España. *Cuentas financieras de la economía española*.

Població de dret

La població de dret recull els residents presents i absents. Els primers són els habitants que resideixen habitualment en algun municipi de Catalunya i que hi són presents en el moment censal. Els altres són els residents que n'eren circumstancialment absents. La data de referència considerada és l'1 de juliol de cada any.

Font. Catalunya. Institut d'Estadística de Catalunya.
Espanya. Instituto Nacional de Estadística.

Població activa

És el conjunt de persones que subministren mà d'obra disponible per a la producció de béns i serveis econòmics o que estan disponibles i fan gestions per incorporar-se a aquesta producció. S'hi inclouen per tant, totes aquelles persones que tenen ocupació i les que no en tenen, però la cerquen activament.

La taxa d'activitat és el percentatge que representa la població activa en relació amb la població de 16 anys o més.

Font. Catalunya. Institut d'Estadística de Catalunya. *Mercat de treball. Ampliació de resultats anuals de l'enquesta de població activa*.
Espanya. Instituto Nacional de Estadística. *Encuesta de Población Activa (EPA)*.

Població ocupada

La població ocupada comprèn aquella part de la població formada per les persones de 16 anys o més que durant la setmana de referència de l'enquesta han tingut un treball per compte d'altri o han exercit una activitat per compte propi. Segons la seva situació professional es poden dividir entre empresaris, membres de cooperatives, ajut familiar -persones que treballen en el negoci d'un familiar amb regularitat- i assalariats per compte d'altri.

La taxa d'ocupació és el percentatge que representa la població ocupada sobre la població de 16 anys o més.

Font. Catalunya. Institut d'Estadística de Catalunya. *Mercat de treball. Ampliació de resultats anuals de l'enquesta de població activa*.
Espanya. Instituto Nacional de Estadística. *Encuesta de Población Activa (EPA)*.

Població assalariada

La població assalariada és el conjunt d'ocupats que treballen per compte d'altri i compleixen les següents condicions: haver treballat almenys una hora retribuïda durant la setmana de referència de l'enquesta o haver treballat en l'ocupació actual i estar-ne absent, però mantenint un estret vincle (per exemple malaltia, vacances, etc.).

Les modalitats de contractació del personal assalariat es poden classificar en dos grups: contractació temporal i indefinida. Contractació temporal és aquella on la fi de la relació laboral o del contracte queda determinada per condicions objectives, com l'expiració del termini, la realització d'una tasca específica, etc. Contractació indefinida és aquella en què s'ha explicitat així dins les seves condicions i també quan no existeixen criteris objectius per al cessament d'un treball o la realització d'un contracte o relació laboral. Pel que fa a la distinció del sector contractant, segons que sigui públic o privat, cal tenir present que el sector públic inclou no només l'Administració pública, sinó també les empreses públiques.

La taxa de salarització és el percentatge que representa la població assalariada en relació amb la població ocupada.

Font. Catalunya. Institut d'Estadística de Catalunya. *Mercat de treball. Ampliació de resultats anuals de l'enquesta de població activa*.
Espanya. Instituto Nacional de Estadística. *Encuesta de Población Activa (EPA)*.

Població desocupada

La població desocupada és aquella de 16 anys o més, sense feina, disponible per treballar i que cerca activament ocupació.

La taxa de desocupació és el percentatge que representa la població desocupada en relació amb la població ocupada.

Font. Catalunya. Institut d'Estadística de Catalunya. *Mercat de treball. Ampliació de resultats anuals de l'enquesta de població activa*.
Espanya. Instituto Nacional de Estadística. *Encuesta de Población Activa (EPA)*.

Índex de preus de consum

Aquest índex mesura la variació dels preus que paguen els consumidors pels diversos béns i serveis que constitueixen el seu consum, respecte a un any base en què tots els preus tenen un nivell de referència igual a 100. L'actual IPC té com a any base el 1992 i la seva estructura de consum prové de l'enquesta de pressupostos familiars de 1990/91.

L'IPC s'utilitza com a deflactor de la renda bruta disponible de les famílies.

Font. Índice de Precios de Consumo. Instituto Nacional de Estadística.

Índex de preus de productes industrials

L'índex de preus de productes industrials (IPPRI) mesura l'evolució dels preus dels productes industrials (sense la producció d'energia) fabricats i venuts a l'interior del país. S'exclouen les vendes en el mercat exterior i les vendes de productes importats.

Els preus considerats per al càlcul de l'índex són els preus de venda de sortida de fàbrica, els quals no inclouen despeses de transport, despeses de comercialització ni tampoc l'IVA facturat pel productor al seu client. La informació de base és la de l'índex de preus de productes industrials de l'INE. L'IPPRI s'ha elaborat a partir de la informació de 165 branques d'activitat, cosa que representa el seguiment de la producció de més de 900 productes industrials.

La informació es pot desagregar en béns de consum, béns de capital i béns intermedis.

Font. Institut d'Estadística de Catalunya.

Índex regional de preus relatius

L'índex regional de preus relatius mesura el diferent nivell de preus dels béns i serveis que es dona entre Catalunya i Espanya. Aquest índex serveix per homogeneïtzar el poder adquisitiu d'ambdós territoris prenent com a referència la mitjana de preus espanyola, a la qual se li adjudica cada any el valor 100.

Font. Institut d'Estadística de Catalunya.

Deflactors del producte interior brut a preus de mercat

Els deflactors del producte interior brut a preus de mercat, per components de demanda i branques d'activitat, permeten transformar les variacions anuals d'aquestes variables de preus corrents a preus constants. D'aquesta forma fan possible avaluar l'evolució en termes reals de l'economia, sense la distorsió que suposa l'augment de preus que afecta l'evolució expressada en pessetes corrents.

Font. Catalunya. Institut d'Estadística de Catalunya.
Espanya. Instituto Nacional de Estadística. *Contabilidad Nacional de España. Base 1986.*

Deflactors del comerç amb l'estranger

Els deflactors del comerç amb l'estranger permeten transformar les variacions anuals de les exportacions i importacions de preus corrents, a preus constants. D'aquesta forma fan possible avaluar l'evolució en termes reals dels fluxos comercials amb l'estranger, sense la distorsió que suposa l'augment de preus que afecta l'evolució expressada en preus corrents.

Font. Catalunya. Institut d'Estadística de Catalunya.
Espanya. SG de Previsión y Coyuntura. Ministerio de Economía y Hacienda.

Guanys salarials

Els guanys salarials són les remuneracions brutes, en metàl·lic i en espècie, pagades als treballadors. Tant el guany mitjà per hora, com el guany mitjà mensual es refereixen aquí al concepte de pagaments totals, que inclou els pagaments ordinaris, els extraordinaris i els pagaments endarrerits.

L'enquesta de salaris en la indústria i els serveis és una enquesta contínua de periodicitat trimestral adreçada als centres de cotització amb 5 assalariats o més. La seva finalitat és, fonamentalment, obtenir informació sobre el guany mitjà mensual, el guany mitjà per hora i la mitjana d'hores mensuals treballades per persona. L'enquesta s'estén al conjunt de la indústria, la construcció, el comerç i l'hoteleria, els transports i les comunicacions i la banca i les assegurances. A partir del primer trimestre de 1996, es recull també informació dels serveis auxiliars financers, les activitats immobiliàries, els serveis prestats a les empreses i el lloguer de béns mobles i immobles.

El primer trimestre de 1996 l'enquesta de salaris va ser modificada: es va ampliar la seva mostra i es va adoptar la *Clasificación Nacional de Actividades Económicas* CNAE-93. De resultes d'aquests canvis, es va produir un trencament de les sèries. L'INE ha elaborat sèries enllaçades pels principals conceptes. Tanmateix, per Catalunya no es disposa de sèries homogènies de guanys per sectors d'activitat.

Font. Instituto Nacional de Estadística. Encuesta de salarios.

Salaris pactats en convenis col·lectius

Són els increments salarials que es deriven de l'explotació dels fulls estadístics que s'emplenen amb la signatura de cada conveni col·lectiu. El criteri general d'agregació és l'any d'inici dels seus efectes econòmics.

Font. Departament de Treball.

Comerç amb l'estranger

El comerç amb l'estranger comprèn les operacions d'exportació i importació de Catalunya amb l'estranger. Les exportacions es valoren a preus de FOB (franc a bord) inclouen marges comercials, despeses de transport i assegurança i les importacions a preus CIF (de costos, assegurances i nolis) inclouen costos de transport i primes d'assegurança. Fins a l'any 1992 aquesta informació es basa en les declaracions manifestades al corresponent document duaner. A partir de l'any 1993 i per als fluxos de comerç amb la Unió Europea entra en vigor el nou sistema de recollida d'informació INTRASTAT, el qual es basa en qüestionaris que els principals operadors han de presentar obligatòriament.

La classificació utilitzada dels grups de productes segons la destinació final és fruit d'un acord que data de l'any 1983 entre l'INE, la Direcció General de Duanes, el Banc d'Espanya i el Ministeri de Comerç. La classificació resultant és congruent amb els criteris establerts pel SEC i assigna tres grans categories: béns de consum, intermedis i de capital.

La classificació per àrees geogràfiques reflecteix tres àrees de comerç: Unió Europea, la resta d'Europa i la resta del món.

La classificació per sectors productius s'ofereix per seccions i principals subseccions de la CCAE-93 (Classificació catalana d'activitats econòmiques). Aquesta classificació entra en vigor a partir de 1993 i substitueix l'anterior CNAE-74.

Quant a l'estadística de comerç amb l'estranger corresponent a Catalunya ha d'incorporar dos importants aclariments que afecten la comparabilitat de les dades:

- 1) S'hi inclouen, exclusivament, operacions d'importacions i exportacions de mercaderies. La resta d'operacions que integren la balança de pagaments (serveis, transferències corrents i de capital) queda exclosa d'aquesta estadística.
- 2) Aquesta publicació reflecteix el comerç de Catalunya amb l'estranger, però no el comerç exterior. S'entén per comerç exterior d'un territori integrat dins d'un Estat, l'agregació del seu comerç amb l'estranger i del que realitza amb la resta de l'Estat. Aquesta distinció entre comerç amb l'estranger i comerç exterior no té, òbviament, sentit per a l'estadística estatal perquè ambdós conceptes són equivalents.

Les comparacions entre comerç amb l'estranger de Catalunya i comerç exterior espanyol han de tenir present aquesta diferència conceptual.

Font. Catalunya. Institut d'Estadística de Catalunya. *Comerç amb l'estranger*.
Espanya. Agencia Estatal de Administración Tributaria.

Inversió estrangera

La informació estadística d'inversió estrangera prové del registre d'inversions estrangeres del Ministeri d'Economia i Hisenda. L'estadística recollida correspon a la inversió directa que inclou les següents modalitats:

- La participació en una societat espanyola que permeti a l'inversor la influència efectiva en la gestió o control de la societat.
- La constitució, ampliació o adquisició de sucursals o establiments de societats estrangeres o explotacions que facin persones físiques no residents.
- La concessió a societats espanyoles de préstecs de durada superior a cinc anys amb la finalitat d'establir vincles durables.
- La reinversió dels beneficis obtinguts per l'inversor.

Font. Ministerio de Economía y Hacienda.

Índex de producció de productes industrials

L'índex de producció de productes industrials (IPPI) és un indicador quantitatiu de la producció de béns industrials (sector industrial sense la producció d'energia) i mesura l'evolució de la producció sense l'efecte dels preus.

La informació de base és la de l'índex de producció industrial de l'INE, en el càlcul del qual l'Institut col·labora. L'IPPI s'ha elaborat a partir de la informació de 150 branques d'activitat, cosa que representa el seguiment de la producció de més de 900 productes industrials.

Font. Institut d'Estadística de Catalunya.

Indicador de clima industrial

És un indicador elaborat a partir d'una enquesta mensual d'opinions empresarials. La mateixa operació es fa també per a la Unió Europea. Es pregunta sobre: cartera de comandes, estocs de productes acabats, producció i tendència dels preus. Per a cada pregunta es demana sobre el seu nivell i la seva tendència en termes de tres opcions: positiva (elevat, excessiu, augment), negativa (feble, insuficient, descens) i estable (normal, adequat, manteniment). Els resultats es presenten en forma de saldos entre els percentatges de respostes positives i negatives.

No s'han d'interpretar quantitativament, sinó com a tendència qualitativa. Per facilitar la lectura ràpida dels resultats es calcula l'indicador de clima industrial (ICI), que és la mitjana de saldos sobre el nivell de la cartera de comandes, el nivell d'estocs (amb signe invers) i la tendència de la producció.

Font. Departament d'Indústria, Comerç i Turisme.

Valors dels treballs duts a terme per empreses constructores

Aquesta variable recull el valor de la producció duta a terme per l'empresa constructora al llarg del període considerat, amb independència del moment en què es van començar o acabar les obres.

Comptabilitza la producció duta a terme per l'empresa com a contractista principal i com a subcontractista d'altres empreses sense incloure el valor dels subcontractes cedits a tercers.

Font. Ministerio de Fomento i Institut d'Estadística de Catalunya. *Enquesta conjuntural de la indústria de la construcció*.

Índex de vendes en grans superfícies

L'índex de vendes en grans superfícies és un indicador clàssic de l'evolució del consum de les famílies. Els resultats s'obtenen a partir d'informació exhaustiva de totes les grans superfícies no especialitzades que hi ha ubicades a Catalunya.

Per grans superfícies s'entén aquells establiments comercials amb una superfície de venda superior a 2.500 metres quadrats i que utilitzen la forma de venda en règim d'autoservei. La investigació només inclou les grans superfícies no especialitzades.

Font. Institut d'Estadística de Catalunya.

Viatgers i pernoctacions en establiments hotelers

L'enquesta sobre el moviment de viatgers en establiments hotelers és una de les principals fonts estadístiques per mesurar l'activitat turística. La investigació es fa mitjançant una mostra definida per província i categoria hotelera.

Es considera com a viatger tota persona que fa una o més pernoctacions seguides en el mateix allotjament. Les pernoctacions són les ocupacions d'una plaça d'hotel per part d'una persona dins d'una jornada hotelera i en un mateix establiment.

Font. Instituto Nacional de Estadística.

Trànsit de passatgers i tràfic de mercaderies en ports i aeroports

Els passatgers transportats en els aeroports són aquells que realitzen un vol determinat. Es comptabilitzen una sola vegada, amb independència que facin una o diverses etapes del vol. Els passatgers transportats en els ports són aquells que realitzen un recorregut en qualsevol tipus de vaixell mercant entrat o sortit en els ports, en qualsevol tipus de navegació (cabotatge o exterior). S'entén per transport portuari l'efectuat per vaixells de navegació entre dos llocs (un de càrrega i un altre de descàrrega) i inclou el que té origen o destinació en els ports transferits a les comunitats autònomes. Les dades de Catalunya inclouen el transport de passatgers de l'Aeroport de Barcelona i dels ports de Barcelona i Tarragona.

El tràfic de mercaderies als aeroports són les tones de càrrega de mercaderia en un vol determinat. Es comptabilitzen una sola vegada en les classificacions nacionals o internacionals. El tràfic de mercaderies als ports inclou les tones de mercaderies carregades, descarregades i transbordades als ports; és a dir, els tràfics marítims de líquids a l'engròs (productes petrolífers, gas natural i altres), sòlids a l'engròs (ciment, carbó i altres) i mercaderies generals. S'entén per transport portuari l'efectuat per vaixells de navegació entre dos llocs (un de càrrega i un altre de descàrrega) i inclou el que té origen o destinació en els ports transferits a les comunitats autònomes. Les dades de Catalunya inclouen el tràfic de mercaderies de l'Aeroport de Barcelona i Girona i dels ports de Barcelona i Tarragona.

Font. Ministerio de Fomento.

Estadística de la Unió Europea

La informació referida a la Unió Europea es troba en les taules 9.1 i 9.2. Els seus continguts són equivalents en les taules catalanes (1.1 i 1.2) i en les espanyoles (8.1 i 8.2), a fi de facilitar la seva comparabilitat. Hi ha, però, un conjunt de variables que requereixen alguns aclariments.

Per fer les comparacions de les macromagnituds de Catalunya i Espanya amb les de la Unió Europea s'ha utilitzat una unitat de compte homogènia: la paritat de poder de compra (PPC). Aquesta unitat és en realitat un tipus particular d'índex internacional de preus que permet reflectir les diferències de capacitat adquisitiva real de les diferents monedes i evitar l'efecte de la volatilitat dels tipus de canvi sobre les macromagnituds que són objecte de comparació. Tots els índexs en referència amb la Unió Europea han estat comparats utilitzant les macromagnituds ajustades per paritat de compra.

Encara que la major part de les variables fan referència a la Unió Europea (UE) constituïda per 15 països membres al llarg de tot el període considerat, en el cas de la informació referent al mercat de treball i al sector exterior això no ha estat possible. Així, per tal d'homogeneïtzar les comparacions i paliar en la mesura del possible la ruptura de les sèries, les dades en nivells de la informació relativa al mercat de treball i el sector exterior dels anys 1992 i 1993, i les seves taxes de variació compreses entre 1992 i 1994 corresponen a la UE-12. La resta de la informació es refereix a la UE-15.

Les dades de comerç exterior comunitari inclouen exportacions i importacions, intracomunitàries i extracomunitàries. Les operacions «intra UE» són aquelles que es dirigeixen o provenen d'altres estats membres de la Unió. Les operacions «extra UE» són aquelles que reflecteixen únicament les operacions comercials amb tercers països.

La taxa de cobertura resulta de la consideració exclusiva de les exportacions i importacions extracomunitàries, és a dir, del conjunt d'operacions amb tercers països i, per tant, sense considerar els fluxos comercials interiors a la Unió.

Font. PIB pm (1992-1995), consum privat, renda familiar, remuneració d'assalariats, tipus de canvi, població. EUROSTAT. *National Accounts ESA i New Cronos*.
PIB pm (1996-97). EUROSTAT. *Statistiques rapides. Économie et finances*.
Mercat de treball: EUROSTAT. *Encuesta de las fuerzas de trabajo*.
Índex de preus de consum. EUROSTAT. *Index des prix à la consommation*.
Comerç exterior. EUROSTAT. *Comercio exterior y balanza de pagos*.

Annex 2. Notes metodològiques

Notes metodològiques

En aquest annex es presenten els trets metodològics fonamentals de les estimacions elaborades per l'Institut d'Estadística de Catalunya. Pel que fa als conceptes recollits en la publicació, dels quals no és font l'Institut, el lector s'haurà de remetre a les fonts originals referenciades en l'annex I.

La relació dels conceptes estimats per l'Institut és la següent:

Producte interior brut (PIB)

Valor afegit brut a preus de mercat (VAB pm) del sector agrari

Valor afegit brut a preus de mercat (VAB pm) de la indústria

Valor afegit brut a preus de mercat (VAB pm) de la construcció

Valor afegit brut a preus de mercat (VAB pm) dels serveis

IVA que grava els productes i impostos sobre importacions

Consum privat

Consum públic

Formació bruta de capital

Exportacions i importacions de béns i serveis amb l'estranger

Saldo amb la resta d'Espanya

Remuneració d'assalariats per branques d'activitat

Renda bruta disponible de les famílies

Població de dret

Índex regional de preus relatius

Deflactors del producte interior brut a preus de mercat per components de la demanda

Deflactors del producte interior brut a preus de mercat per branques d'activitat

Deflactors del comerç amb l'estranger

Valor afegit brut a preus de mercat del sector agrari

Les estimacions del sector agrari es basen en la informació que originàriament proporciona el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya. En concret es fan servir les dades de producció i valor afegit de *La renda agrària* d'aquest Departament. Aquesta informació requereix d'alguns ajustos per tal de fer-la coherent respecte de les dades de la comptabilitat regional.

En primer lloc, s'incorporen les dades de pesca, les quals no estan considerades en la informació originària del Departament. En concret es fa servir el valor de l'import de les captures anuals per estimar el valor afegit d'aquest subsector. La transformació de captures (valor de la producció) a valor afegit es calcula a partir del coeficient que es deriva de la *Taula input-output de Catalunya 1987*.

En segon lloc, ha calgut fer un ajust per tal d'evitar una doble comptabilització del vi i de l'oli, donat que la producció de raïm i oliva s'ha d'incloure en el sector agrari, però les seves respectives transformacions en vi i oli corresponen a la indústria agroalimentària. En aquest cas els coeficients de correcció s'han calculat a partir de diverses fonts, entre les quals cal destacar l'explotació que fa l'Institut de l'enquesta industrial.

Una vegada efectuats aquests ajustos s'aplica la dinàmica resultant a l'últim valor de referència de la Comptabilitat regional d'Espanya de l'INE.

Valor afegit brut a preus de mercat de la indústria

Les estimacions del valor afegit industrial es basen en dos indicadors clau: l'índex de producció de productes industrials (IPPI), elaborat per l'Idescat i l'ocupació, derivada de l'Enquesta de població activa (EPA) de l'INE, ambdós disponibles per a una àmplia desagregació per branques d'activitat. L'IPPI és un índex de producció que permet aproximar les variacions del valor afegit industrial, en la mesura que la relació entre el valor de la producció i el valor afegit manté una important estabilitat estructural. L'existència d'un gran nombre de branques industrials on la remuneració d'assalariats representa una part predominant del valor afegit brut també justifica la utilització complementària d'estimacions a partir de l'ocupació. En conseqüència, l'Idescat ha fet un treball d'estimació que inclou ambdues línies de treball. La primera es formalitza de manera que l'índex de producció sigui la variable explicativa de l'evolució del valor afegit industrial. La segona requereix l'evolució de l'ocupació, degudament ajustada per les variacions estimades de la productivitat. L'Idescat fa ambdues estimacions de forma independent i el resultat global es computa de manera que la de bondat de l'ajust de cada model determina la seva ponderació i, per tant, les estimacions més deficientes penalitzen la seva aportació al creixement definitiu.

Valor afegit brut a preus de mercat de la construcció

L'Idescat ha dut a terme les seves estimacions del sector a partir de modelitzacions econòmiques de la productivitat, d'acord amb la seva sensibilitat a les variacions de la població ocupada. Aquests resultats s'han contrastat amb altres fonts estadístiques, en les qual destaquen els resultats obtinguts per l'enquesta conjuntural de la construcció, estadística elaborada pel Ministeri de Foment i on, per a l'àmbit de Catalunya, s'ha establert un conveni de col·laboració amb l'Idescat.

Valor afegit brut a preus de mercat dels serveis

Els avanços fets per l'Institut d'Estadística de Catalunya s'han estimat d'acord amb l'evolució de l'ocupació i el nivell de productivitat dels serveis. Les dades d'ocupació provenen de l'explotació duta a terme per l'Institut de l'arxiu de base de l'enquesta de població activa. La productivitat ha estat estimada d'acord amb la seva sensibilitat a les variacions de la població ocupada.

IVA que grava els productes i impostos sobre importacions

L'estimació d'aquesta variable presenta gran complexitat tècnica donada la casuística del reglament d'aquest impost (branques exemptes, condicions de deduïbilitat, etc.), agreujada pel fet d'haver de considerar per a les estimacions regionals els establiments i no les empreses. L'Idescat ha optat per assumir el nivell que es deriva de les estimacions de l'IVA per comunitats autònomes publicades per l'INE i estimar l'evolució de la variable a partir d'una doble modelització que té com a variables explicatives la recaptació a Catalunya d'aquest impost i l'evolució del consum privat.

Pel que fa als impostos nets sobre importacions, el nivell de referència també prové de les estimacions per comunitats autònomes publicades en el marc de la comptabilitat regional d'Espanya. La dinàmica d'aquesta variable es correspon amb l'evolució a preus constants de les importacions catalanes respecte de les espanyoles.

Consum privat

La determinació de la variació en termes reals del consum privat es basa en dos tipus d'indicadors sintètics: el primer recull una aproximació al consum aparent, a partir de l'evolució de la producció, exportacions i importacions. El segon té connexió amb el poder de compra i és un índex de massa salarial real, construït a partir de la informació del registre d'afiliats de la seguretat social i l'increment pactat en convenis col·lectius. Encara que la relació teòrica entre el consum es planteja amb la renda disponible familiar, l'evidència estadística reflecteix que la seqüència cíclica de la massa salarial és més pròxima a l'evolució del consum, probablement perquè en períodes de crisi, els hàbits de consum no són tan sensibles a la renda disponible sinó a les expectatives sobre la seva continuïtat. S'ha considerat oportú complementar la informació aportada per l'índex de massa salarial real amb un índex de disponibilitats per tractar de detectar aquells factors que incideixen en la dinàmica del consum i que no tenen el seu origen en la major o menor capacitat adquisitiva del consumidor. L'Idescat du a terme una estimació a partir de la consideració conjunta d'ambdós indicadors.

Consum públic

El nivell de referència de la sèrie estimada es basa en el valor afegit brut dels serveis no destinats a la venda de la Comptabilitat regional d'Espanya. L'estimació de la variació en termes reals d'aquesta variable es fonamenta en la pròpia dinàmica dels serveis no destinats a la venda i en les liquidacions pressupostàries deflactades de les administracions públiques catalanes.

Formació bruta de capital

La determinació del nivell de la formació bruta de capital, desagregat per components, s'obté principalment a partir de la informació que es deriva de la taula *input output* de 1987. L'estimació de la inversió en béns d'equipament a preus constants es basa, en la construcció d'un indicador sintètic a partir de l'agregació de l'índex de producció de productes industrials (IPPI) de béns d'equipament que elabora l'Idescat i les corresponents exportacions i importacions.

L'estimació de la formació bruta en construcció presenta una evident semblança amb l'aplicada per al valor afegit brut del sector, donada la relació existent entre ambdues variables. En concret, casi tota l'activitat constructora s'inclou dins de la inversió i tan sols una part residual correspon a despeses de consum, aquelles que es qualifiquen com a despeses de manteniment.

Exportacions i importacions de béns i serveis amb l'estranger

La informació bàsica utilitzada per determinar l'evolució de les operacions exteriors de béns prové del fitxer territorial d'operacions del Departament de Duanes, tractada amb els corresponents deflactors, donat que els conceptes que inclou aquest fitxer comprenen la major part dels béns que la Comptabilitat nacional incorpora sota aquest epígraf quedant-ne exclosos tan sols les compres de material militar i els béns no tangibles com l'electricitat.

Donada la importància quantitativa dels serveis lligats a la despesa turística per estimar la dinàmica de les exportacions de serveis, s'ha contrastat l'elevada concordança entre aquesta variable i un indicador d'ingressos per turisme elaborat a partir del nombre de pernoctacions efectuades per no residents. L'estimació es complementa amb informació provinent de la balança de pagaments.

Saldo amb la resta d'Espanya

És l'única variable que no ha estat estimada en un sentit estricte. El seu valor s'obté com a diferència entre el PIB estimat per l'oferta i la resta de components de la demanda.

Remuneració d'assalariats per branques d'activitat

Les estimacions de l'Institut d'Estadística de Catalunya s'han elaborat combinant dos tipus de fonts estadístiques. Per a l'ocupació assalariada per sectors s'han utilitzat estimacions pròpies d'acord amb el Registre d'afiliats al règim general de la Seguretat Social i a l'enquesta de població activa. La determinació de les fonts per conèixer l'increment anual en la remuneració d'assalariats s'ha basat en l'avaluació dels resultats entre les diferents estadístiques alternatives: estadística de convenis col·lectius i enquesta de salaris.

Renda bruta disponible de les famílies

L'estimació d'aquesta variable es fa estructuradament a partir dels conceptes més importants del compte de renda de les llars, segons la metodologia establerta al SEC. Els conceptes de recursos d'aquest compte que s'estimen individualment són: remuneració d'assalariats, excedent d'explotació, prestacions socials (per jubilació, desocupació i altres) i interessos efectius cobrats per les famílies. Els conceptes d'usos estimats individualment són: impostos corrents de renda i patrimoni, cotitzacions socials reals i interessos efectius pagats per les famílies.

L'estimació de la renda disponible s'ha fet a partir del saldo que presenten els principals recursos i usos estimats individualment. D'aquesta manera, és la dinàmica del saldo entre ingressos i aplicacions del compte de renda de les llars la que determina l'evolució de la renda disponible. Aquest procediment queda avalat a partir de la constatació de l'evolució similar d'aquest saldo i la renda disponible.

La remuneració d'assalariats s'ha obtingut a partir de l'evolució de l'ocupació assalariada interior i dels salaris per branques productives.

L'excedent brut d'explotació de les famílies s'ha estimat a partir de la relació existent a l'Estat entre l'evolució de l'excedent brut del conjunt de sectors institucionals i la del sector de les famílies.

Les prestacions socials s'han estimat a partir de la identificació dels principals agents que les concedeixen, els quals s'enumeren a continuació. La Seguretat Social és la institució més significativa, ja que inclou les prestacions econòmiques més rellevants (pensions de jubilació, assistencials, invalidesa provisional, incapacitat laboral transitòria, etc.) i també les prestacions sanitàries (despesa farmacèutica). Aquesta informació prové de l'*Anuario de estadísticas laborales* del Ministeri de Treball i del pressupost liquidat de l'Institut Català de la Salut. S'han incorporat també les prestacions per desocupació gestionades per l'Institut Nacional d'Ocupació (INEM), mitjançant la informació directa d'aquest organisme i també les d'altres administracions de la Seguretat Social com les mutualitats de funcionaris (MUFACE, ISFAS) que atorguen diverses prestacions sanitàries i econòmiques als seus associats. L'estimació d'aquestes prestacions per a residents a Catalunya s'ha regionalitzat a partir d'informació incorporada a les seves respectives memòries. Finalment s'han incorporat també els imports dels pagaments d'indemnitzacions per acomiadaments a treballadors i les prestacions pagades pel Fons de Garantia Salarial, segons les dades publicades a l'esmentat *Anuario de estadísticas laborales*. Aquestes prestacions representen a l'entorn del 90% de les prestacions totals. L'estimació de la resta s'ha fet incorporant la hipòtesi de manteniment de la seva ponderació respecte al conjunt total de prestacions.

Els interessos efectius nets s'han estimat prenent com a referència les estimacions del Banc d'Espanya i assumint la hipòtesi d'estabilitat dels interessos efectius cobrats i pagats per les famílies respecte al total estatal.

Els pagaments obligatoris recaptats sobre la renda i el patrimoni de les famílies són la principal detracció de la seva renda i s'estimen a partir de l'agregació de la recaptació d'aquests impostos: impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF), impost sobre el patrimoni i impost sobre béns immobles.

Les dades de l'IRPF s'han obtingut a partir d'informació de l'Agència Estatal de l'Administració Tributària. Les dades de recaptació de l'impost sobre el patrimoni són les publicades per la Direcció General de Tributs del Departament d'Economia i Finances. Finalment, les dades de l'impost de béns immobles provenen de la recaptació cadastral del Centre de Gestió Cadastral i Cooperació Tributària del Ministeri d'Economia i Hisenda.

L'estimació de les cotitzacions socials reals es basa en les dades de recaptació territorial publicades en la *Memoria* de la Tresoreria General de la Seguretat Social i una estimació de les cotitzacions socials de les mutualitats de funcionaris, a partir de les seves memòries.

Població de dret

Les xifres de població que es presenten en aquesta publicació són estimacions basades en els recomptes del Cens de població de 1991, l'Estadística de població de 1996 i els moviments natural i migratori del període 1991-1996.

Per a l'estimació de les poblacions intercensals a 1 de juliol dels anys 1987-1990, s'ha seguit el mètode dels components. La diferència entre la població estimada a 1 de maig de 1996 i la població que resulta del recompte de l'Estadística de població en la mateixa data, "error de tancament", s'ha distribuït linealment entre cadascuna de les poblacions estimades en el període. Per al càlcul de la població postcensal de l'1 de juliol de 1996 i anys successius s'ha utilitzat igualment el mètode dels components.

Índex regional de preus relatius

L'elaboració de l'índex regional de preus relatius es basa en la informació proporcionada per l'INE per mitjà de la *Encuesta regional de precios* feta l'any 1989 i integrada en el marc del programa estadístic de l'Oficina d'Estadística de les Comunitats Europees (EUROSTAT).

Deflactors del producte interior brut a preus de mercat per components de la demanda

L'estimació del deflactor del consum privat es basa en l'índex de preus de consum, aplicat sobre una estructura de despeses on, a diferència de l'IPC, s'incorporen les despeses imputades, entre les quals cal destacar per la seva importància les corresponents a habitatge propi. La informació que es deriva de l'explotació de l'enquesta de pressupostos familiars de l'INE és determinant per a aquesta estimació.

El deflactor del consum públic considerat és el de la comptabilitat nacional d'Espanya. El motiu que ho justifica és l'homogeneïtat en la política d'increments retributius dels assalariats per a tot el conjunt d'administracions públiques i l'equivalència en l'estructura de béns i serveis de l'Administració pública catalana respecte a l'espanyola.

Per obtenir la sèrie de deflactors de la formació de capital en béns d'equipament s'ha efectuat una modelització on la variable explicativa és l'índex de preus de productes industrials (IPPI) en béns de equipament, elaborat per l'Idescat.

L'estimació dels deflactors d'operacions d'exportacions i importacions de béns i serveis s'ha construït a partir d'una estimació diferenciada per béns i serveis (turisme). L'estimació dels béns utilitza com a informació de base els índexs de preus del comerç amb l'estranger de l'Idescat, calculats a la seva vegada reponderant els índexs de valor unitari elaborats pel Ministeri d'Economia i Hisenda, amb l'estructura de les importacions i exportacions de Catalunya. La informació dels deflactors de les exportacions de serveis s'ha estimat a partir de l'estructura de despesa turística que es deriva de l'última taula *input-output* del turisme disponible i la informació dels índexs de preus de consum desagregats.

Deflactors del producte interior brut a preus de mercat per branques d'activitat

En el sector agrari s'ha utilitzat el deflactor del Departament d'Agricultura.

El deflactor industrial s'ha construït amb una doble metodologia. En els anys de referència en què s'ha disposat de deflactors del VAB pm industrial espanyol amb un nivell de desagregació important (22 branques d'activitat) el deflactor de la indústria catalana s'ha calculat ponderant aquests deflactors d'acord amb el pes que per a Catalunya tenen cadascuna de les branques corresponents. Quan aquesta informació no ha estat disponible ha calgut recórrer a modelitzacions econòmiques on l'índex de preus de productes industrials (IPPI), elaborat per l'Idescat, és el factor explicatiu clau per a aquesta variable.

La informació que s'utilitza per a l'estimació del deflactor del sector de la construcció té com a estadística de referència l'índex de costos de la construcció, desagregat per components, elaborat per la Cambra Oficial de Contractistes d'Obres de Catalunya, donat que l'amplitud de les seves dades de base permet mesurar l'efecte diferencial dels preus d'aquest sector.

El deflactor del sector serveis s'ha estimat a partir d'una modelització econòmica on els factors explicatius són els grups desagregats de l'índex de preus de consum (IPC). A partir de 1993 el canvi de base de l'IPC permet aprofitar l'important volum d'informació de les rúbriques per identificar amb major precisió aquells components respecte als que el deflactor del sector es mostra més sensible.

Deflactors del comerç amb l'estranger

El deflactor del comerç amb l'estranger s'ha obtingut a partir de l'evolució dels índexs de valors unitaris de comerç exterior que elabora el Departament de Duanes de l'Agència Estatal d'Administració Tributària), ponderats per l'estructura catalana dels grups de destinació econòmica.

Annex 3. Revisions de les estimacions

Revisions de les estimacions

Aquest annex té com a objectiu mostrar de quina manera han estat modificades les taxes de variació dels principals components del PIB des de l'òptica de l'oferta i la demanda.

El diferent caràcter que presenten les estimacions al llarg del temps (primera estimació, avanç, provisional o definitiu) implica que, any rere any, es revisen aquestes dades des que són publicades per primera vegada fins a assolir el caràcter de definitives. Durant el procés de revisió s'hi incorpora nova informació que fins al moment, a causa de la complexitat de la seva elaboració o altres factors, no era disponible.

Tal com ja es va fer a partir de l'anterior edició, s'assumeixen tan sols les dades definitives a preus corrents de la comptabilitat regional d'Espanya i no s'assumeixen les dades provisionals. Per tant, les estimacions de l'Idescat comprenen el període 1993-1997.

PIB: òptica de l'oferta. Taxes de variació real. Tant per cent.

		1993	1994	1995	1996
VAB agricultura	Publicació 1991-1996	-6,2	0,2	-7,0	14,6
	Publicació 1992-1997	-6,2	0,2	-7,0	14,6
	Diferència	0	0	0	0
VAB indústria	Publicació 1991-1996	-3,0	4,6	5,2	0,8
	Publicació 1992-1997	-2,8	4,4	5,1	0,9
	Diferència	-0,2	-0,2	-0,1	0,1
VAB construcció	Publicació 1991-1996	-6,4	-0,3	6,0	-0,1
	Publicació 1992-1997	-6,4	-0,1	5,8	-0,1
	Diferència	0	0,2	-0,2	0
VAB serveis	Publicació 1991-1996	0,4	2,9	2,9	2,4
	Publicació 1992-1997	0,3	2,9	3,1	2,4
	Diferència	0,1	0	0,2	0
PIB	Publicació 1991-1996	-1,8	3,1	3,7	1,9
	Publicació 1992-1997	-1,8	3,1	3,7	1,9
	Diferència	0	0	0	0

PIB: òptica de la demanda. Taxes de variació real. Tant per cent.

		1993	1994	1995	1996
Consum privat	Publicació 1991-1996	-2,1	1,1	1,9	1,8
	Publicació 1992-1997	-2,1	1,1	2,0	1,8
	Diferència	0	0	0,1	0
Consum públic	Publicació 1991-1996	2,3	2,7	0	0,2
	Publicació 1992-1997	2,3	2,7	0,3	0,2
	Diferència	0	0	0,3	0
Formació bruta de capital	Publicació 1991-1996	-15,3	2,1	9,2	2,7
	Publicació 1992-1997	-15,4	1,3	9,8	1,4
	Diferència	-0,1	-0,8	0,6	-1,3
Exportacions béns i serveis	Publicació 1991-1996	7,1	20,0	13,7	10,1
	Publicació 1992-1997	7,1	20,0	13,2	12,8
	Diferència	0	0	-0,5	2,7
Importacions béns i serveis	Publicació 1991-1996	-6,1	10,5	10,0	3,8
	Publicació 1992-1997	-6,1	10,5	10,1	3,6
	Diferència	0	0	0,1	0,2

